

Rekonstruktion af nødlidende virksomheder

- Revisors rolle og samspillet mellem processens aktører

Kandidatafhandling
Aalborg Universitet
Cand.merc.aud

Udarbejdet af: Brian Charles Schmidt

Studienr.: 20090733

Vejleder: Hans Vistisen

Afleveres: November 2012

FORORD

Denne kandidatafhandling er udarbejdet som afslutning på Cand.merc.aud-studiet på Aalborg Universitet. Afhandlingen skal, efter Studieordningens forskrifter, udgøre *"en større selvstændig afhandling af relevans for en statsautoriseret revisors virke. Specialet skal dokumentere den studerendes færdigheder i at anvende videnskabelige teorier og metoder under arbejdet med et afgrænset fagligt emne"*.

Den nærværende kandidatafhandling behandler det godkendte emne "Rekonstruktion af nødlidende virksomheder", ud fra et nærmere afgrænset problemområde, og tager afsæt i de erhvervsretlige og til dels regnskabsmæssige aspekter af emnet.

Afhandlingen er rettet mod læsere med en baggrundsviden indenfor erhvervsret, herunder specielt de tidligere gældende regler i Konkursloven. Det forudsættes således, at læseren er bekendt med almindelig fagterminologi.

God læselyst!

Karup, november 2012

Brian Charles Schmidt

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	side	1
Problemformulering	side	3
Afgrænsning.....	side	4
Metode og disposition.....	side	7
Begrebsapparat.....	side	9
 Afsnit 1: Gennemgang af de nye regler om rekonstruktion.....	side	10
- 1.1. Baggrund:	side	10
- 1.2. Ændringer i Konkursloven	side	12
- 1.2.1. Kapitel 2 – Indholdet i en rekonstruktion, §§ 10-10c.....	side	13
- Tvangsakkord.....	side	13
- Virksomhedsoverdragelse	side	15
- 1.2.2. Kapitel 2a – Indledning af rekonstruktionsbehandling, §§ 11-11h.....	side	17
- 1.2.3. Kapitel 2b – Retsvirkninger af rekonstruktionsbehandling, §§ 12-12u.....	side	20
- 1.2.4. Kapitel 2c – Gennemførelse af rekonstruktion, §§ 13-13f	side	28
- 1.2.5. Kapitel 2d – Rekonstruktionens virkninger, §§ 14-14e	side	28
- 1.2.6. Kapitel 2e – Rekonstruktionsbehandlingens ophør, §§ 15-15b	side	31
- 1.3. Opsummering	side	33
 Afsnit 2: Forløbet i en rekonstruktion	side	35
- 2.1. Forløbet op til indledningen af en rekonstruktion	side	35
- 2.2. Forløbet i en rekonstruktion	side	36
- Begæring om indledning af rekonstruktion	side	36
- Evt. møde i Skifteretten om samtykke til rekonstruktion	side	37
- Meddelelse til fordringshaver	side	37
- Fremsendelse af rekonstruktionsplan.....	side	38
- Fordringshavermøde.....	side	38
- Redegørelse for status.....	side	39
- Indkaldelse til afstemningsmøde	side	40
- Afstemningsmøde.....	side	40
- Evt. møde om udsættelse	side	42
- Evt. udsat afstemningsmøde	side	42
- 2.3. Vurdering af rekonstruktionsforløbet.....	side	43
- 2.4. Opsummering	side	44

Afsnit 3: Udfordringer ved gennemførelse af rekonstruktion.....side 45

- 3.1. Virksomhedspant	side	45
- 3.1.1. Definition af virksomhedspant.....	side	45
- 3.1.2. Virksomhedspanthavers overvejelser i forbindelse med insolvens	side	47
- 3.1.3. Frysning af pantet og bindende vurdering af aktiver	side	47
- 3.1.4. Virksomhedspanthavers mulighed for at nægte rekonstruktion.....	side	49
- 3.1.5. Vurdering af mulighederne ved virksomhedspant.....	side	50
- 3.2. Omkostninger til gennemførelse af en rekonstruktion.....	side	52
- 3.2.1. Rekonstruktøren og tillidsmandens honorar	side	52
- 3.2.2. De forventede omkostninger, i forhold til tidligere regler	side	53
- 3.2.3. Sikkerhedsstillelse ved indledning af rekonstruktion	side	54
- 3.2.4. Vurdering af omkostningers betydning for rekonstruktionen.....	side	54
- 3.3. Tidsperspektivet.....	side	55
- 3.4. Overtagelse af ledelsen	side	56
- 3.5. Øvrige udfordringer i forbindelse med rekonstruktion	side	57
- 3.6. Opsummering	side	58

Afsnit 4: Revisors rolle.....side 59

- 4.1. Revisors nye lovregulerede rolle	side	59
- 4.1.1. Revisors rolle ifølge de tidlige regler.....	side	59
- 4.1.2. Revisors rolle ifølge de nye regler	side	60
- 4.1.3. Vurdering af revisors nye lovregulerede rolle	side	62
- 4.2. Revisors opgaver og arbejdsopgaver.....	side	63
- 4.2.1. Indledning af rekonstruktionsforløbet	side	63
- 4.2.2. Planlægning af opgaven.....	side	64
- 4.2.3. Udførelse af opgaven.....	side	65
- Fordringshavermødet	side	65
- Den mellemliggende periode og midtvejsstatus.....	side	68
- Afstemningsmødet og den endelige stadfæstelse	side	69
- 4.3. Lovændringernes effekt på revisors arbejde og på revisionsbranchen	side	71
- 4.4. Vurdering af revisors rolle.....	side	74

Afsnit 5: Samspillet mellem processens aktører	side	76
- 5.1. Før rekonstruktionen	side	76
- 5.1.1. Den truende insolvens	side	77
- 5.1.2. Forholdet til virksomhedens revisor	side	78
- 5.1.3. Forholdet til banken	side	78
- 5.1.4. Forholdet til øvrige fordringshavere	side	80
- 5.2. Under rekonstruktionen	side	81
- 5.2.1. Forholdet til fordringshavere	side	82
- 5.2.2. Omgåelse af omstødelsesreglerne	side	82
- 5.2.3. Gensidigt bebyrdende aftaler	side	83
- 5.3. Efter rekonstruktionen	side	84
- 5.4. Opsummering	side	85
 Afsnit 6: Gennemgang af case-virksomhed under rekonstruktion.....	side	86
- 6.1. Dataindsamling	side	86
- 6.2. Præsentation af virksomheden	side	86
- 6.3. Forudsætninger for casen	side	88
- 6.4. Indledning af rekonstruktionen	side	89
- 6.5. Meddelelse til fordringshaverne.....	side	90
- 6.6. Fordringshavermødet og rekonstruktionsplanen	side	91
- 6.7. Den mellemliggende periode og midtvejsredegørelse	side	93
- 6.8. Afstemningsmødet og rekonstruktionsforslaget	side	94
- 6.9. Gennemførelse af rekonstruktionsforslaget.....	side	95
 Hovedkonklusion	side	96
English Summary.....	side	101
Litteraturfortegnelse.....	side	105
Bilagsoversigt.....	side	107
Bilag (se specifikation i Bilagsoversigt).....	side	108-149

Den samlede kandidatafhandling inkluderer 154 sider.

Afsnittene fra og med indledning til og med litteraturfortegnelse

udgør 211.882 enheder svarende til 88,3 normalsider

INDLEDNING

I Danmark, og i resten af verden, gennemgår vi i disse år, den værste finansielle krise i adskillige årtier. Det nævnes ofte, at man skal tilbage til tiden før 2. verdenskrig for at finde eksempler på en krisetid, der har ramt så bredt og så hårdt og haft så stor en indvirkning på erhvervsdrivende og privates økonomiske vilkår. Konkurser, tvangsauktioner og generel vækstnedgang er blevet et forventeligt hverdagsbillede – hvilket står i skærende kontrast til den voldsomme højkonjunktur, der ledte op til finanskrisens begyndelse, i slutningen af 2008. Det er den - relativt - frie markedsøkonomis vilkår, og det medfører et konstant behov for at ændre bl.a. love og reguleringer, så de følger med tiden og tjener samfundets generelle interesser.

For de erhvervsdrivende, som denne afhandling berører, er det en utrolig svær tid, hvor overlevelse, for mange virksomheders vedkommende, har overtaget fokus fra vækst og innovation. Antallet af konkurser er steget kraftigt siden 2008 og har siden lagt på et stabilt højt niveau¹. Først her i 2012 er der sket et lille fald i antallet af registrerede konkurser, hvilket bl.a. kan hænge sammen med, at de seneste 3 år har "luset ud" i en stor del af de dårligt funderede virksomheder.

Den 1. april 2011 ikrafttrådte de største ændringer til den danske konkurslovgivning siden 1984² – nemlig de nye regler om rekonstruktion, der har erstattet de tidligere regler om betalingsstandsning og tvangsakkord. Reglerne udspringer af en betænkning, der blev præsenteret i 2009 af det Konkursråd, der blev nedsat allerede i 2001, med henblik på løbende at komme med forbedringsforslag til den danske konkurslovgivning. Betænkningen var resultatet af adskillige års arbejde med at finde en model, der i højere grad giver mulighed for at videreføre levedygtige virksomheder, der blot er tyngt af for høje gældsforpligtelser og manglende likviditet, samtidig med, at fordringshavernes interesser tilgodeses³.

¹ Danmarks Statistik: <http://www.dst.dk/pukora/epub/Nyt/2012/NR393.pdf>

² Artikel: "Forord" ved dav. justitsminister Lars Barfoed, INSPI, 40. årgang, nr. 7/8, 2010, side 6

³ Konkursrådets Betænkning nr. 1512, side 11-13

Ud fra et samfundsmæssigt synspunkt, er konkurser, med efterfølgende tab af arbejdspladser og vækstpotentiale til følge, bestemt ikke ønskværdige. Det har derfor, i høj grad, været Konkursrådet og lovgivernes formål med disse ændringer at imødegå den kritik, der har været af de tidligere regler, der ofte var en medvirkende årsag til, at legitime rekonstruktionsbestræbelser blev besværliggjorte⁴. Ud fra dette perspektiv, har det således også været nødvendigt med et paradigmeskifte i konkursloven, så der ikke længere fokuseres på rekonstruktion af skyldneren, men primært på rekonstruktion af virksomheden. Muligheden for videreførelse af virksomheden igennem en virksomhedsoverdragelse, hvor skyldnerens egen rekonstruktion delvis tilsidesættes, er således et væsentligt element i rekonstruktionsprocessen.

For revisionsbranchen er der også tale om en indvarsling af nye tider, idet revisorer kommer til at spille en helt ny rolle i rekonstruktionsprocessen. Førhen har det ofte været virksomhedens egen revisor, der har deltaget i bestræbelserne på at redde virksomheden, hvilket har kunnet føre til spørgsmål om interessekonflikter og uafhængighed. I den nye lovgivning åbnes der op for brugen af en "ekstern" revisor, uden tilknytning til virksomheden, der skal fungere som regnskabskyndig tillidsmand. Samtidig forbedres kreditorernes stilling betydeligt på flere områder bl.a. ved, at de nu selv har muligheden for at begære rekonstruktionsbehandling og i øvrigt kommer til at spille en mere aktiv rolle i processen.

Fra virksomhedens synspunkt kan det være svært at overskue mulighederne i de nye regler, og der ligger tydeligvis en stor rådgivningsmæssig opgave i at anskueliggøre konsekvenserne af lovændringerne for de nødlidende virksomheder. På den ene side medfører de nye regler en stramning i forhold til virksomhedens mulighed for at bakke ud af processen, idet en påbegyndt rekonstruktionsbehandling enten skal ende med en rekonstruktion eller en konkurs. På den anden side gør denne "låsning" det også muligt at benytte andre tiltag til forsøg på videreførelse af virksomheden, der ikke tidligere var mulige. Der vil således opstå en ny dynamik og en ny måde at anskue samspillet mellem de involverede parter på.

⁴ Artikel: "Baggrund og intentioner" Thomas Gjøel-Trønning, INSPI nr. 7/8, 40. årgang, 2010, side 8.

PROBLEMFORMULERING

De ovenfor beskrevne problemstillinger danner hovedgrundlaget for denne afhandling. I det nedenstående afsnit vil jeg skitsere de nærmere problemstillinger, der er relevante i forhold til afhandlingens formål, for derigennem at konkretisere emneområdet og danne rammen for afhandlingens disposition.

Idet afhandlingen tager udgangspunkt i de nye regler omkring rekonstruktion af nødlidende virksomheder, er det nødvendigt at gennemgå og beskrive det nye regelsæt med henblik på at præcisere den teoretiske ramme for det videre arbejde. I denne sammenhæng er det også interessant at drage en sammenligning med de tidligere regler, uden dog at beskrive disse udførligt.

- ***Hvilke elementer er der i det nye regelsæt om rekonstruktion, og hvordan adskiller det sig fra det tidligere regelsæt?***

Når ovenstående gennemgang og sammenligning er gennemført, vil der blive set på forløbet i en rekonstruktionsproces efter de nye regler. Her vil formålet være at skitsere de forskellige trin og arbejdshandlinger, der er involveret, og illustrere dem i en tidsmæssig sammenhæng. Formålet med dette afsnit vil være at danne et teoretisk grundlag for de efterfølgende afsnit, herunder specielt den senere analyse af en case-virksomhed.

- ***Hvordan er forløbet i en rekonstruktionsproces, efter de nye regler?***

Efter ovenstående, teoretiske gennemgang, vil der blive foretaget en vurdering og analyse af de problemer og udfordringer, der kan opstå i rekonstruktionsprocessen, særligt med henblik på de forhold, der potentielt kan umuliggøre en succesfuld rekonstruktion.

- ***Hvilke væsentlige problemer/udfordringer kan der opstå i rekonstruktionsprocessen?***

Efter ovenstående analyse, vil jeg bevæge mig ind på afhandlingens hovedområde omkring revisors rolle. Her er det både interessant at kigge på revisorens rolle nu i forhold til tidligere samt på de arbejdsopgaver og -handlinger, som revisor skal udføre i sin funktion som regnskabskyndig tillidsmand. Desuden vil der blive foretaget en analyse af konsekvenserne for den enkelte revisor og for hele revisionsbranchen.

- ***Hvilken rolle spiller revisor i den nye rekonstruktionsproces, og hvilken konsekvens har de nye regler for revisionsbranchen?***

Den anden del, af afhandlingens hovedformål, er at se på samspillet mellem de forskellige aktører i processen, herunder særligt skyldner og fordringshavere. Her vil der blive foretaget en perspektivering i forhold til de ovenfor beskrevne afsnit, og formålet med dette afsnit vil være at vurdere og analysere, hvilken indflydelse samspillet mellem aktørerne har, særligt før, men også under og efter en rekonstruktion.

- ***Hvordan fungerer samspillet mellem de forskellige aktører særligt før, men også under og efter rekonstruktionsprocessen, og hvilke problemer kan der opstå i denne sammenhæng?***

AFGRÆNSNING

Som beskrevet i forordet, tages der, i nærværende kandidatafhandling, afsæt i de erhvervsretlige og til dels regnskabsmæssige aspekter af det ovenfor beskrevne problemområde. Det er således nødvendigt at foretage nogle afgrænsninger overfor andre aspekter af emnet, der ellers, i andre sammenhænge, også ville kunne udgøre en interessant diskussion. De relevante afgrænsninger følger af det nedenstående.

,

Skat

I enhver rekonstruktions- eller konkursproces vil der være skattemæssige forhold, der kan give anledning til overvejelser for kunde og revisor. Skulle disse forhold afdekkes i en tilfredsstillende grad, ville det umiddelbart kræve et større afsnit i afhandlingen. Derudover vurderes det, at de nye regler kun giver anledning til relativt få ændringer i forhold til de skattemæssige konsekvenser for virksomheden. Området ligger således både udenfor denne afhandlings omfang og formål.

Konkurs

En rekonstruktionsproces vil, i en del tilfælde, have det udfald, at virksomheden ender med at gå konkurs, fordi der ikke vurderes at være et grundlag at arbejde videre med. Når konkursen indtræder, giver det anledning til en lang række juridiske overvejelser og opgaver for revisor og advokat. Derudover har det store konsekvenser for såvel virksomheden som dennes kreditorer og øvrige samarbejdspartnere.

I forhold til gennemgangen af rekonstruktionsprocessen, vil det være nødvendigt at nævne konkurs og enkelte mindre følger heraf, som en del af det teoretiske grundlag. Der afgrænses dog overfor selve konkursbehandlingen, og der vil således ikke særskilt blive set på tiden efter et eventuelt konkursdekret. Området vurderes både at være for omfangsrigt, til at indgå sammen med afhandlingens hovedformål, og at være irrelevant i forhold til det beskrevne problemområde.

Rekonstruktion gennem kapitaltilførsel mv.

En rekonstruktionsproces vil, som udgangspunkt, oftest ende i enten en rekonstruktion, gennem tvangsakkordering eller virksomhedsoverdragelse, eller være forgæves og ende i en konkurs. Der kan dog også opstå den situation, at processen stoppes ved, at virksomheden genvinder sin solvens. Muligheden for, at dette sker igennem virksomhedens egen drift, vurderes at være meget teoretisk, men det kan også forekomme at ske igennem f.eks. en direkte kapitaltilførsel, hvor virksomhedens ejerkreds, koncernforbundne parter eller en ekstern investor, tilfører de nødvendige midler for at genskabe virksomhedens solvens. Disse situationer vil helt sikkert fore-

komme, men de vurderes at ligge udenfor denne afhandlings formål, og der afgrænses således fra disse forhold.

Udenretlig rekonstruktion

Rekonstruktionen af en virksomhed behøver ikke nødvendigvis at involvere en reel indenretlig rekonstruktionsproces, men kan også foretages udenretligt. Dette vil ofte indebære elementer som frivillige akkorder, moratorieordninger, henstand, kapitaltilførsel eller almindelig virksomhedsoverdragelse. Denne proces adskiller sig, fra den indenretlige rekonstruktionsproces, ved at være mindre regelbundet og generelt mindre omkostningstung, men sandsynligvis også meget sværere, idet den heller ikke indeholder de fordele, for virksomheden og dennes kreditorer, der ellers udspringer af de nye regler i konkursloven. Dette område vurderes ligeledes at ligge udenfor afhandlingens formål og omfang og vil ikke blive belyst nærmere.

Øvrige aktørers opgaver

I forhold til beskrivelsen af rekonstruktionsprocessen, vil der blive foretaget en gennemgang og overordnet beskrivelse af de forskellige aktørers rolle. Dette er nødvendigt for at opnå et komplet overblik over problemområdet og danne det nødvendige teoretiske grundlag. Afsnit 4 behandler og analyserer revisors rolle i rekonstruktionsprocessen med relativt stor dybde. I denne sammenhæng kunne det ligeledes være relevant at foretage en tilsvarende behandling af øvrige aktørers rolle, såsom den tilknyttede advokat, benævnt rekonstruktøren. Dette ligger dog udenfor afhandlingens formål og vil desuden være for omfangsrigt i forhold til dens formkrav. Der afgrænses således overfor dette område, bortset fra den beskrevne gennemgang.

Øvrige afgrænsninger

I løbet af afhandlingen, vil der forekomme mindre enkeltområder, hvor det vurderes at være irrelevant med en nærmere gennemgang. I disse tilfælde vil det blive nævnt særskilt, at disse områder ikke uddybes nærmere. Dette gælder særligt områder, hvor reglerne enten ikke er ændret eller kun er ændret marginalt.

METODE OG DISPOSITION

Denne kandidatafhandling vil bestå af de følgende overordnede hoveddele, der følgende benævnes Afsnit 1-6:

- 1) Gennemgang af de nye regler om rekonstruktion
- 2) Gennemgang og vurdering af forløbet i en rekonstruktionsproces
- 3) Beskrivelse og analyse af relevante problemer i forhold til processen
- 4) Beskrivelse og analyse af revisors rolle i processen
- 5) Analyse og reflektering i forhold til samspillet mellem aktørerne
- 6) Gennemgang og illustration af processen i en case-virksomhed

Ad 1:

Afsnit 1 vil bestå af en gennemgang og beskrivelse af de nye regler for rekonstruktion, der følger af vedtagelsen af ændringerne til konkursloven. I denne sammenhæng vil der blive foretaget sammenligning med de hidtidige regler, der dog kun vil blive beskrevet i denne kontekst. Afsnittet vil være overvejende teoretisk og tage udgangspunkt i relevant lovmateriale, kommentarer til lovene samt anden relevant litteratur i tilknytning hertil.

Ad 2:

Afsnit 2 vil bestå af en gennemgang og opstilling af de forskellige elementer i en rekonstruktionsproces. Her vil hovedvægten blive lagt på selve forløbet og på de praktiske opgaver, der opstår i løbet af processen. Her vil der ligeledes være tale om en teoretisk beskrivelse, der skal danne baggrund for afhandlingens efterfølgende afsnit. I dette afsnit vil der ligeledes blive taget udgangspunkt i lovmateriale, kommentarer til lovene samt anden relevant litteratur i tilknytning hertil.

Ad 3:

Afhandlingens tredje afsnit vil bestå af en beskrivelse og analyse af nogle af de væsentligste problemstillinger, der kan opstå i forbindelse med gennemførelsen af en rekonstruktion, herunder de elementer, der decideret kan umuliggøre processen,

som f.eks. virksomhedspant. Dette afsnit vil dels tage udgangspunkt i en teoretisk beskrivelse af de forskellige forhold og dels i en mere subjektiv analyse og vurdering heraf. Litteraturreferencerne vil bestå af såvel lovmateriale som andenhåndsmateriale, som f.eks. artikler samt interviews med Statsautoriseret revisor, Peter Thor Kellmer, Beierholm og advokat, partner, Ph.d. Birgitte Jørgensen, Dahl, Viborg.

Ad 4:

Afhandlingens hovedafsnit, omkring revisors rolle, vil være en videreførelse af den teoretiske gennemgang i de tidligere afsnit. Her vil der blive set på revisorens forskellige arbejdsopgaver, på de relevante arbejdsopgaver samt ikke mindst på revisorens forhold til virksomheden og til de øvrige aktører. I denne sammenhæng vil der også blive foretaget en vurdering af effekten på revisionsbranchen som helhed og på den udvikling, som de nye uafhængighedsregler er en del af. I dette afsnit vil der, udover de allerede beskrevne litteraturkilder, blive taget udgangspunkt i egne erfaringer gennem arbejdet som revisor og i de tidligere nævnte interviews.

Ad 5:

I afsnit 5 er formålet at foretage en reflektering og analyse i forhold til samspillet mellem de forskellige aktører, særligt før, men også under og efter rekonstruktionsprocessen. Her vil der bl.a. blive set på aktørernes forskellige interesseforhold og på effekten af særligt fordringshavernes syn på skyldner, i forhold til muligheden for en succesfuld rekonstruktion. I denne sammenhæng, vil der i høj grad blive taget udgangspunkt i egne erfaringer på området, men også i relevant andenhåndsmateriale.

Ad 6:

Afhandlingens sidste afsnit vedrører processen i en konkret case-virksomhed. Virksomheden vil blive anonymiseret for at undgå at skulle fortrolig-stemple afhandlingen, men vil hovedsageligt beskrive processen hos en rigtig kunde. I denne sammenhæng vil det være nødvendigt at tilføje/ændre nogle forudsætninger for at kom-

me omkring så stor en del af processen som muligt, hvilket vil blive nærmere beskrevet i selve afsnittet.

Årsagen til, at der er valgt denne fremstillingsform, er, at der er tale om relativt nye regler, hvilket betyder, at der ikke er adgang til tilstrækkelig data til at foretage f.eks. en bred analyse af udfaldene hos adskillige virksomheder. Desuden er de relevante oplysninger fra rekonstruktionsforløbene normalt ikke offentligt tilgængelige og kan således kun udtrages fra egne kunder.

BEGREBSAPPARAT

Igennem afhandlingen vil der, i videst muligt omfang, blive benyttet almindelig fagterminologi og begreber overført fra love og tilhørende lovmaterialer. Der er dog de følgende bemærkninger til formuleringerne i opgaven:

- Begreberne "*fordringshaver*" og "*kreditor*" benyttes om de samme aktører og dækker over alle typer af personer, virksomheder og myndigheder, der har et krav mod skyldneren.
- Begreberne "*skyldner*" og "*virksomheden*" benyttes til at beskrive samme person eller personkreds. Begrebet "*skyldner*" benyttes også, selvom der er tale om et selskab med en ledelse, der består af flere personer.
- Begrebet "*den nye konkurslov*" benyttes i opgaven til beskrivelse af de nye regler. I denne sammenhæng forstås det, at der reelt ikke er tale om en ny konkurslov, men blot en ændring til den eksisterende konkurslov.
- Begrebet "*revisor*" benyttes som udgangspunkt om virksomhedens egen revisor. Dersom, der er tale om den regnskabskyndige tillidsmand, benyttes denne betegnelse eller alternativt "*tillidsmand*". Under afsnittet om revisors rolle benyttes begge udtryk, men sammenhængen forklares undervejs.
- I enkelte tilfælde, er det nødvendigt at referere til den tidligere udgave af Konkursloven. I disse tilfælde benyttes forkortelsen *t-KL*.

AFSNIT 1: GENNEMGANG AF DE NYE REGLER OM REKONSTRUKTION

1.1 BAGGRUND

Som beskrevet i indledningen, så bygger de nye regler vedrørende rekonstruktion af nødlidende virksomheder, på den endelige betænkning fra det Konkursråd, der blev nedsat af daværende justitsminister Lene Espersen tilbage i 2001. Konkursrådets kommissorium har ikke ændret sig væsentligt i løbet af årene, og der er således ingen sammenhæng med den nuværende finanskrisen, selvom det kan forekomme meget belejligt.

Fra starten har Konkursrådets første kommissorium bestået af at komme med forslag til forbedring af konkurslovgivningen *"med henblik på, under varetagelse af kreditorernes berettigede interesser, at fremme videreførelsen af insolvente eller insolvens-truede virksomheder, som er levedygtige"*⁵. Arbejdet blev præsenteret i Betænkning nr. 1512 i slutningen af 2009 og førte til, at daværende justitsminister, Lars Barfoed, den 26. marts 2010 fremsatte lovforslag L199 i Folketinget og efter 3. behandling, blev lovforslaget vedtaget med mindre ændringer, den 4. juni 2010. Efterfølgende har der været flere ikrafttrædelsesdatoer på tale, men valget faldt i sidste ende på 1. april 2011. Loven har således været i effekt i ca. 1,5 år, ved denne afhandlings udarbejdelse.

Baggrunden, for ønsket om at reformere konkurslovgivningen, skal findes i den kritik, der i flere år har forfulgt de tidligere regler, ikke mindst pga. det trestrengede system med betalingsstandsning og tvangsakkord. Muligheden, for anmeldt (indenretlig) betalingsstandsning, har fra lovgivers side været et forsøg på at give virksomheden et pusterum, hvor der kunne dannes et overblik over virksomhedens situation og derigennem tilvejebringes et forsøg på at rekonstruere virksomheden⁶. I Konkursloven er betalingsstandsningsperioden defineret som 3 måneder med mulighed for forlængelse i ekstraordinære tilfælde⁷. I realiteten har det dog været meget ofte fore-

⁵ Konkursrådets betænkning nr. 1512, side 13, 3. afsnit

⁶ Konkursrådets betænkning nr. 1512, side 26, 2. afsnit

⁷ t-KL § 16e, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 5. (op til 12 mdr. i alt)

kommende⁸, at betalingsstandsningsperioden er blevet forlænget maksimalt, uden reelle forsøg på at redde situationen. Det har således ofte været benyttet som en slags udskydelse af det uundgåelige og har, i mange tilfælde, resulteret i et større tab for kreditorerne, end en tidlig konkurs ville have frembragt. I de tilfælde, hvor dette er forekommet, kan der opstå problemer omkring ansvar hos såvel ledelse som revisor, hvis det viser sig, at virksomheden er drevet videre udover "håbløshedstidspunktet" - Det vil sige, det tidspunkt, hvor det må stå klart, at videre drift ikke vil kunne redde virksomheden og derfor kun medvirke til øget tab for kreditorerne.

Delementerne, i de nye regler er ikke udelukkende formet under det ovennævnte Konkursråds kommissorium, men er opbygget gennem skiftende konkursråds/-udvalgs arbejde, siden indførelsen af de nuværende regler om betalingsstandsning i 1975. Flere af de nyskabende tiltag er således opbygget igennem mange års arbejde og adskillige betænkninger, høringssvar, debatoplæg osv., herunder bl.a. det daværende konkursudvalgs ideoplæg fra 1994⁹, der bl.a. indeholder elementer som fordringshavers mulighed for at starte processen, fordringshaveres ret til at kræve forretningskyndig bistand for tilsynet, forøgelse af fordringshavernes mulighed for at påvirke processen samt, ikke mindst, et hurtigere behandlingstempo.

Med tanke på ovenstående beskrivelse, kan de nye lovændringer således betegnes som den foreløbige kulmination, på en utrolig langvarig og dybdegående proces, med det samlede endelige formål, at;

- samle processen i et enkelt enstrengt system
- styrke muligheden for videreførelse af levedygtige virksomheder
- styrke fordringshavernes adgang til at tage initiativ og opnå reel medbestemmelse i processen
- mindske fordringshavernes tab
- fremme behandlingstempoet i processen

⁸ Konkursrådets Betænkning nr. 1512, side 30, 2. afsnit

⁹ Konkursrådets Betænkning nr. 1512, side 35, afsnit 3.3.1

- undgå unødvendige konkurser
- redde samfundsværdier, arbejdspladser mv.
- forøge andelen af indenretlige rekonstruktionsforsøg
- sikre, at rekonstruktionsforsøg ender ud i en reel løsning
- sikre inddragelse af uafhængige og kompetente fagfolk i processen.

Ovenstående skal ses som en opstilling af de hovedformål, der går igen i betænkninger og anden relevant litteratur, der leder op til de endelige lovændringer, Disse, samt mindre detaljeformål, vil blive behandlet i gennemgangen i de efterfølgende afsnit.

1.2 ÆNDRINGER I KONKURSLOVEN

De tidligere regler, om betalingsstandsning og tvangsakkord i et tostrengt system, ændres ved de nye lovændringer til et enstrengt system, benævnt rekonstruktion. I den forbindelse ændres særligt kapitel 2 i Konkursloven, så den fremover beskriver elementerne og processen i et rekonstruktionsforløb, i sammenhæng med reglerne om tvangsakkord. Der foretages således en væsentlig omrokering, hvor Kapitel 2 udvides markant, og det tidligere "afsnit III" ophæves. Udover de reelle lovændringer i kapitel 2, foretages der en lang række konsekvensændringer i KL's øvrige del samt i en række andre love, dels for at skabe sammenhæng i lovgivningen og dels for at sikre almindelig formuleringsmæssig præcision.

Kapitel 2 opdeles således i den nye konkurslov:

- Kapitel 2 – Indholdet i en rekonstruktion, §§ 10-10c
- Kapitel 2a – Indledning af rekonstruktionsbehandling, §§ 11-11h
- Kapitel 2b – Retsvirkninger af rekonstruktionsbehandling, §§ 12-12u
- Kapitel 2c – Gennemførelse af rekonstruktion, §§ 13-13f
- Kapitel 2d – Rekonstruktionens virkninger, §§ 14-14e
- Kapitel 2e – Rekonstruktionsbehandlingens ophør, §§ 15-15b

De enkelte delkapitler gennemgås og beskrives i de følgende afsnit.

1.2.1 KAPITEL 2 – INDHOLDET I EN REKONSTRUKTION, §§ 10-10c

En indenretlig rekonstruktion vil fremadrettet oftest indeholde enten en tvangsakkord, en virksomhedsoverdragelse eller en kombination heraf. Dette står i modsætning til det tidligere regelsæt, hvor der ikke var noget krav om et bestemt udfald af en betalingsstandsning, hvorfor disse ofte kunne "løbe ud i sandet" uden en reel løsning.

Tvangsakkord

En tvangsakkord kan bestå af en procentvis nedsættelse af skyldnerens gæld, et totalt bortfald af skyldnerens gæld, en betalingsudsættelse eller en kombination af disse. I praksis vil der ofte være tale om en procentvis nedsættelse af gælden, kombineret med en betalingsudsættelse¹⁰. På den måde får kreditorerne en del af deres penge hjem, og muligheden for at tjene penge på fremtidigt samarbejde, og samtidig får skyldneren en nedsættelse af de "kvælende" gældsforpligtelser og et pusterum til at komme ud af den øjeblikkelige insolvens/illikviditet.

En tvangsakkord kan desuden være betinget af en fordeling af hele eller dele af skyldnerens formue, hvilket modsvarer de tidligere regler om likvidationsakkord i t-KL § 157, nr. 2. Disse regler kan kun benyttes af virksomheder med en fysisk ejer, i det selskaber i så fald ville blive underlagt konkursbehandling. En likvidationsakkord indebærer, at der forhandles en minimumsdividende med kreditorerne, og at resten af gælden bortfalder. Tidligere var der krav om en mindstedividende på 10 %, men denne begrænsning gælder ikke mere, idet kravet ligeledes er frafaldet i en almindelig tvangsakkord¹¹.

I en tvangsakkord er der en række fordringer, der ikke inkluderes, hvorved fordringshaveren heller ikke har nogen indflydelse på vedtagelsen af tvangsakkorden.

¹⁰ "Rekonstruktionsret", side 122

¹¹ Konkursloven med kommentarer - <http://www.juraplexus.dk/lovsamling/konkursloven.html#K2>

Disse fordringer inkluderer:

- Fordringer, der er stiftet efter, at et rekonstruktionsforslag indeholdende tvangsakkord er modtaget i Skifteretten.
- Pantesikrede fordringer.
 - Dette gælder kun for den del af fordringen, der dækkes af pantet, hvorved en overskydende fordring skal medtages i tvangsakkorden. I et senere afsnit beskrives bindende vurdering af aktiver og deres effekt på pantefordringshaveres retsstilling.
- Fordringer, der har fortrinsret overfor andre fordringer i tilfælde af konkurs jf. KL §§ 94-96.
- Forudsætningen, for at indgå i en tvangsakkord, vil således være, at der er tale om ligestillede KL § 97-krav.
 - I denne forbindelse, er det vigtigt for en eventuel fordringshaver at gøre sig klart, hvorvidt en fordring, der er stiftet i rekonstruktionsperioden, er stiftet med rekonstruktørens samtykke. I modsat fald vil fordringen kunne blive "degraderet" til almindelig § 97-krav og medtaget i tvangsakkorden¹².
 - Dette punkt indeholder ligeledes de privilegerede løn- og afgiftskrav.
- Fordringer under et nærmere bestemt væsentlighedsbeløb
 - Angives nærmere i tvangsakkorden og skal stå i forhold til skyldnerens forhold og øvrige omstændigheder.
 - Fordringshavere med flere fordringer, skal sammenlægge dem.
 - Fordringer, der overstiger mindstebeløbet, giver ret til udbetaling af mindst dette beløb.

Udover ovenstående fordringer, der står udenfor en tvangsakkord, er der nogle former for fordringer, der helt bortfalder såfremt, der gennemføres en tvangsakkord.

¹² "Rekonstruktionsret", side 163

Disse fordringer inkluderer:

- Gaveløfter
- Krav på renter, efter rekonstruktionsforløbets indledning, på tvangsakkorderede fordringer
- Rentedelen af finansielle leasingydelser, efter rekonstruktionsforløbets indledning, for aftaler, der ikke er omfattet af massekravene i KL 94.
- Krav på konventionalbod, der ikke er erstatning for tab
- Krav på fordringer, der, ifølge aftale, står tilbage for andre fordringer i tilfælde af konkurs, dvs. f.eks. ansvarlige lån, med mindre det er specifikt aftalt, at dette ikke gælder ved rekonstruktion¹³.

Ovenstående bestemmelser er i høj grad samstemmende med reglerne i t-KL §§ 158-159, med enkelte præciseringer, som f.eks. under pantesikrede fordringer, hvor der refereres til de nye bestemmelser om bindende vurdering af aktiver.

KL § 10c præciserer, at samtlige fordringshavere skal behandles ens, med mindre de selv indvilger i en mindre gunstig behandling. Dette betyder bl.a., at elementerne i en tvangsakkord, herunder dividenderet, betalingstidspunkt og afdragsordning, skal være ens for alle involverede fordringshavere¹⁴, dog med den tilføjelse i KL § 10a, stk. 4, at uforfaldne fordringer kan kræves udbetalt på samme tidspunkt som andre fordringer. Der kan således opstå en reel skævvridning i behandlingen af fordringshavere, såfremt der er væsentlig forskel på de enkelte fordringers alder og sammensætning. Dette misforhold burde dog normalvist blive udlignet ved korrekt rentetilskrivning før rekonstruktionens indledning.

Virksomhedsoverdragelse

En nyskabelse i konkurslovgivningen, er muligheden for at benytte virksomhedsoverdragelse indenretligt, i et forsøg på at rekonstruere virksomheden. Tidligere har dette ikke været en indenretlig mulighed, men er ofte blevet benyttet udenretligt,

¹³ "Rekonstruktionsret", side 131

¹⁴ "Rekonstruktionsret", side 132

udenfor Skifterettens kontrol. Formålet med en virksomhedsoverdragelse er at frasælge hele eller dele af virksomheden til en 3. mand, hvorefter man enten kan lade skyldneren overgå til konkurs, med de ikke-overdragne gældsforpligtelser, eller rekonstruere en resterende virksomhed gennem tvangsakkord.

Hensigten¹⁵, med indførelsen af muligheden for indenretlig virksomhedsoverdragelse, har dels været at øge Skifterettens kontrol med disse situationer og dels at imødekomme den forventede stigning i denne type rekonstruktioner, navnlig som følge af udbredelsen af virksomhedspant. Det er derudover også lovgivernes forventning, at denne mulighed kan hjælpe i bestræbelserne på at videreføre levedygtige virksomheder med en anden ejer, uden at skulle tage unødigt hensyn til rekonstruktionen af skyldneren. Det er således tydeligt, at vægten, i den nye konkurslov, er skiftet fra rekonstruktion af skyldneren til rekonstruktion af den levedygtige virksomhed.

En virksomhedsoverdragelse er underlagt visse bestemmelser, navnlig med hensyn til, hvordan man udskiller en økonomisk enhed af virksomheden, der kan bevare sin identitet og være organiseret med henblik på udøvelse af en økonomisk aktivitet¹⁶. Derudover er det bestemt, at overdragelsen skal ske til eje, hvorved 3. mand erhverver virksomheden/virksomhedsdelen. Der kan således ikke ske overdragelse ved leje, leasing eller pantsætning, idet dette ikke vurderes at være en reel overdragelse. I denne sammenhæng er det dog underordnet, hvordan selve overdragelsen foregår, og om der f.eks. betales et vederlag for det overdragne, så længe der er tale om overdragelse til eje.

I forhold til udskillelsen, af en økonomisk enhed af en virksomhed, benyttes en EU-konform fortolkning¹⁷, hvor der skal tages udgangspunkt i, hvorvidt virksomhedsdelen bevarer sin identitet. Dette indebærer, at der ses på alle faktiske omstændigheder omkring overdragelsen, såsom f.eks.:

¹⁵ Kommentarer til lovforslag L 199, pkt. 2.2.3.2.

¹⁶ Kommentarer til lovforslag L 199, Til § 10 b, side 83

¹⁷ EU's artikel 1, stk. 1, litra a i direktiv 2001/23/EU af 12. marts 2001

- Hvilken virksomhed er der tale om?
- Er der sket en overførsel af de materielle anlægsaktiver?
- Hvad er værdien af immaterielle anlægsaktiver på overførselstidspunktet?
- Har erhververen overtaget størstedelen af arbejdsstyrken?
- Er kundekredsen overført?
- Er aktiviteterne, før og efter overdragelsen, de samme?

I ovenstående sammenhæng er det underordnet, hvorvidt virksomhedsdelen er af ren sekundær betydning for den overdragende virksomhed, når bare alle øvrige forhold er i orden. I praksis kan vurderingen bedst sammenlignes med den vurdering, der foretages i forbindelse med spaltning af et selskab, hvor der ligeledes skal være en sammenhæng mellem de udspaltede aktiver og forpligtelser. Dog må man, efter ordlyden i lovkommentarerne, kunne udlægge, at reglerne er strengere i forhold til udskillelse i en rekonstruktionssammenhæng.

Det beskrevne lighedsprincip mellem fordringshaverne gælder ligeledes i forbindelse med en virksomhedsoverdragelse, hvilket betyder, at fordringer kun kan overdrages, såfremt det stemmer overens med konkursordenen, med mindre de berørte fordringshavere indvilger i at blive behandlet mindre gunstigt, end de oprindeligt ville være blevet. Samtidig skal der være fuld dækning til foranstående fordringer. I praksis vil det formentlig betyde, at det som oftest kun er pantesikrede fordringer samt løn- og afgiftskrav, der vil kunne medtages i en virksomhedsoverdragelse.

1.2.2. KAPITEL 2A – INDLEDNING AF REKONSTRUKTIONSBEHANDLING, §§ 11-11H

En af de væsentlige ændringer, i den nye konkurslov, er fordringshaverens mulighed for at begære en rekonstruktion, i lighed med skyldneren. I de tidligere regler var det kun skyldneren, der kunne anmelde en betalingsstandsning, og fordringshaveren havde således ikke andre værktøjer end en konkursbegæring. Med denne lovændring, bliver det således muligt for fordringshaveren at påvirke processen på et

langt tidligere tidspunkt, for derigennem at minimere sin egen risiko og tab. Der er dog fortsat nogle forhold, der skal gøre sig gældende, for at rekonstruktionen kan indledes:

- Der skal foreligge insolvens:
 - Insolvens er defineret som de tilfælde, hvor "skyldneren ikke kan opfylde sine forpligtelser, efterhånden som de forfalder, medmindre betalingsudygtigheden må antages blot at være forbigående¹⁸".
- Ved fordringshaverens begæring, må dennes fordring ikke være:
 - Sikret ved betryggende pant eller anden sikkerhed
 - Tilbudt sikret ved betryggende pant eller anden sikkerhed
 - Være uforfalden

Udover ovenstående krav, gælder der de samme regler som ved indgivelse af en konkursbegæring. Ved flere samtidige begæringer om rekonstruktion bedømmer Skifteretten hvilken begæring, der skal behandles først, og såfremt det er skyldneren selv, der indgiver begæringen, skal denne vedlægges en oversigt over aktiver og passiver samt en liste over alle kendte fordringshavere. I det en fordringshaver naturligvis ikke kan vedlægge disse oplysninger, skal denne blot vedlægge en begrundelse for de omstændigheder, der støtter begæringen samt indgive begæringen i 2 eksemplarer. I begge situationer skal begæringen ligeledes vedlægges et forslag til en eller flere rekonstruktører samt en regnskabskyndig tillidsmand, og der skal foreligge skriftlige erklæringer fra disse på, at de er villige til at påtage sig opgaven.

Såfremt det er skyldneren, der indgiver rekonstruktionsbegæringen, og den i øvrigt overholder de ovenfor beskrevne krav, kan rekonstruktionen indledes med det samme, og fristdagen fastlægges således. Dette er ligeledes tilfældet, hvis fordringshaveren fremsætter begæringen, og skyldner samtykker heri. I de tilfælde, hvor fordringshaveren indgiver begæringen uden samtykke fra skyldneren, vil begæringen blive forkyndt for skyldneren, og en mødeindkaldelse blive sendt ud med aftens var-

¹⁸ KL § 17, stk. 2

sel, til normal afholdelse indenfor 3 dage, med mindre, der foreligger særlige omstændigheder. Personligt fremmøde er vigtigt for begge parter i disse tilfælde, idet skyldnerens ulovlige forfald, som udgangspunkt, vil tale til fordringshaverens fordel, og fordringshaverens forfald vil betyde, at begæringen bortfalder.

Hvis der foreligger samtykke ved begæringen, eller inden mødets afholdelse, kan mødet som oftest udelades. Desuden gælder det, at hvis skyldner er en person, eller en organisation med mindst én fysisk ejer, så vil manglende samtykke betyde, at begæringen overgår til at være en konkursbegæring og vil blive behandlet herefter. Der er således lagt meget stor vægt på, fra lovgivers side, at sørge for, at processens indledning fører til et indenretligt udfald, under Skifterettens kontrol. Dette bestyrkes endvidere af, at skyldner ikke har mulighed for at "bakke ud" af processen, når den først er indledt, hvilket står i kontrast til de tidligere regler om anmeldt betalingsstandsning, hvor skyldner til enhver tid kunne annullere processen.

Som beskrevet, skal rekonstruktionsbegæringen indeholde forslag til rekonstruktør og regnskabskyndig tillidsmand, men Skifteretten er ikke bundet af disse forslag. Skifteretten beskikker rekonstruktør og tillidsmand, der herefter skal varetage de arbejdsopgaver, der fremgår af konkursloven. Den nærmere beskrivelse af disse opgaver, og deres tidsmæssige sammenhæng, fremgår af senere afsnit i afhandlingen.

Ovenfor er der beskrevet konsekvensen af, at en skyldner, der er en fysisk person, nægter at give sit samtykke til rekonstruktionsbegæringen. Såfremt der er tale om et selskab, vil nægtelse af samtykke ikke umiddelbart betyde indledning af konkurs, men i stedet vil den beskikkede rekonstruktør overtage ledelsen af virksomheden. Dette kan desuden ske i en række andre tilfælde, herunder ved ledelsens manglende loyale samarbejde med rekonstruktøren¹⁹. Udfordringerne ved overtagelse af ledelsen i en virksomhed, samt behandling af de omkostninger, der er forbundet med gennemførelse af rekonstruktionen, vil blive belyst i afsnit 3.

¹⁹ Som beskrevet i KL § 12 b

Skifteretten har mulighed for at afsætte en rekonstruktør eller en regnskabskyndig tillidsmand, hvis særlige grunde taler for det. I disse situationer vil den, der har indgivet rekonstruktionsbegæringen, få en kort frist til at komme med forslag til en ny, og ellers vil Skifteretten sørge herfor. I ganske særlige tilfælde, hvor alle/den eneste rekonstruktør afsættes, og det ikke er muligt at beskikke en ny, vil rekonstruktionsbehandlingen ophøre, og skyldner vil overgå til konkursbehandling. Det samme gælder, hvis de nævnte personer selv fratræder.

Som sikkerhed for, at muligheden for, at fordringshaver kan indgive rekonstruktionsbegæring, ikke skal misbruges, er der indsat en paragraf 11h, der henviser til de almindelig kendte regler i KL § 28, der gælder ved konkursbegæringer. Ifølge disse regler, kan fordringshaveren ifalde erstatningsansvar, hvis betingelserne for indledning af rekonstruktion ikke er til stede, og fejlen kunne være undgået ved "fornøden agtpågivenhed". Dette gælder også, hvis fordringen ikke eksisterer, uanset om den fejl kan bebrejdes den, der har indsendt begæringen. I enkeltstående tilfælde vil Skifteretten kunne kræve sikkerhedsstillelse for et eventuelt erstatningsansvar, hvis noget taler for, at dette kan blive aktuelt.

1.2.3 KAPITEL 2B – RETSVIRKNINGER AF REKONSTRUKTIONSBEHANDLING, §§ 12-12U

Retsvirkningerne, af en indledt rekonstruktionsbehandling, er et af de områder, hvor der er sket en større omvæltning i forhold til de tidligere regler om anmeldt betalingsstandsning. I de nye regler har man forsøgt at rykke nogle af de retsvirkninger, der gør sig gældende under konkursbehandling, til allerede at gælde under rekonstruktionen. På den måde vil en del materielretlige problemstillinger, mellem skyldner og fordringshaver, allerede kunne blive reguleret under rekonstruktionen, hvilket ligeledes gøres muligt af skyldnerens manglende mulighed for at bakke ud af processen. Disse retsvirkninger inkluderer bl.a. gensidigt bebyrdende aftaler, omstødelse og bindende vurdering af aktiver. I det følgende vil de samlede retsvirkninger af rekonstruktionsindledningen blive gennemgået.

Skyldners mulighed, for at disponere over virksomheden og dens aktiver, bliver væsentligt reduceret ved indledningen af en rekonstruktion. Dette forhold er overført, fra de tidligere regler om betalingsstandsning, og betyder, at rekonstruktøren skal godkende alle væsentlige dispositioner. Dette gælder bl.a. større vareindkøb, der ikke er et led i den almindelige drift, salg af fast ejendom eller værdifulde maskiner samt nedlæggelse eller bortforpagtning af dele af virksomheden²⁰. Desuden er en virksomhedsoverdragelse ikke mulig med mindre, det er et led i en godkendt rekonstruktionsplan. I de tilfælde, hvor rekonstruktøren har overtaget ledelsen af et selskab, træffer denne afgørelse over virksomhedens forhold, bortset fra beslutninger, der hidrører under generalforsamlingen. Generalforsamlingsbeslutninger skal dog alligevel godkendes af rekonstruktøren.

Rekonstruktørens overtagelse af ledelsen kan ske på baggrund af de allerede beskrevne forhold, men kan derudover også ske, hvis rekonstruktøren eller mindst 25 % af fordringshaverne, målt på andel af de kendte usikrede fordringer, fremsætter en begæring herom. Reglen om andelen af fordringshaverne, der skal stå bag en begæring, modsvarer reglerne omkring stemmeafgivelse i forbindelse med møder i Skifteretten og behandles senere.

Når rekonstruktionen er påbegyndt, ændres fordringshavernes muligheder, for at søge sig fyldestgjort i skyldnerens aktiver, markant. Adgangen til at foretage arrest eller udlæg, og muligheden for at udøve brugspanteret og rådighedsberøvelse på baggrund af udlæg, suspenderes, idet dette dog ikke gælder for udlæg i fordringer og i aktiver med tilbageholdelsesret, indtil fordringen er betalt. Er der tale om håndpantede aktiver og lignende eller virksomhedspantede fordringer, påvirkes disse ikke af rekonstruktionsindledningen. For sidstnævnte gælder dog reglerne om "frysning" af pantet, der vil blive beskrevet i afsnit 3.

Skyldner skal fortsat betale løbende ydelser under rekonstruktionsbehandlingen, på fordringer med pantesikkerhed, så længe fordringen vurderes at være dækket af

²⁰ Kommentarer til lovforslag L 199, Til § 12, side 96

pantet. Såfremt pantet ikke dækker hele fordringen, eventuelt efter en bindende vurdering af aktivet, skal skyldner kun betale en beregnet andel af ydelserne, svarende til den pantesikrede del. Den usikrede del vil blive et KL § 97-krav og efterfølgende blive inkluderet i en eventuel tvangsakkord. Mulighederne, for bindende vurdering af aktiver, er ligeledes blevet væsentligt udvidet i den nye konkurslov og er nærmere belyst nedenfor.

Skyldnerens allerede indtrådte ret, til at udskille aktiver fra et pant, ekstingveres ikke som følge af indledningen af en rekonstruktion, med mindre der er tale om virksomhedspant efter TL § 47c. Derimod får skyldneren, som en nyskabelse i konkursloven, mulighed for at påtvinge en udskillelse fra pantet, uden at have oparbejdet en egentlig ret hertil, under visse betingelser. Skyldner har således ret til at udskille aktiver fra den tilhørende panteret, hvis panthaverens ret er omstødelig eller han får foretaget en bindende vurdering af et aktiv og fyldestgør panthaveren for den pantesikrede del af fordringen. Disse muligheder kan være med til at skabe yderligere fleksibilitet i bestræbelserne på at finde en rekonstruktionsmulighed.

Som beskrevet, er muligheden, for brug af bindende vurdering af aktiver, blevet væsentligt udvidet i de nye regler. Tidligere har der været nogle afgrænsede anvendelsesmuligheder i forbindelse med virksomhedspant, men nu er reglerne udvidet til ligeledes at gælde andre typer af pant, samtidig med at reglerne nu kan anvendes i forhold til udskillelse af aktiver fra pantet samt tvungent debitorskifte.

Den bindende vurdering skal begæres af skyldneren og kan foretages på alle aktiver, bortset fra enkelte undtagelser, herunder fast ejendom, andelsboligbeviser, tinglyste rettigheder i fly mv. Selve værdiansættelsen udarbejdes, som udgangspunkt, af den regnskabskyndige tillidsmand, der fremlægger sin vurdering for rekonstruktøren, der efterfølgende lader de berørte rettighedshavere komme med deres bemærkninger til værdiansættelsen. Herunder skal det bemærkes, at det er skyldneren og rekonstruktøren, der bærer ansvaret for værdiansættelsen, selvom tillidsmanden har udarbejdet den, hvilket er en erklæringsmæssig problemstilling

Efter denne procedure er foretaget, er værdiansættelsen endelig og gældende i de nævnte tilfælde, med mindre Skifteretten træffer efterfølgende afgørelse om ændring, på baggrund af en vurderet væsentlig værdiændring af aktivet, hvilket kan ske på begæring af såvel skyldner som rekonstruktør eller rettighedshaver. Muligheden, for at benytte disse regler, er i høj grad med til at lette arbejdet med at udarbejde en foreløbig rekonstruktionsplan, idet værdiansættelsen ikke kræver en realisation af aktivet. På den måde kan pantsikrede fordringer og usikrede fordringer, til inddragelse i en eventuel tvangsakkord, adskilles allerede tidligere i processen, hvilket er en væsentlig fordel på grund af den korte behandlingstid for rekonstruktionen.

Rimelige omkostninger til salg og vurdering af et aktiv, efter de ovenstående regler, skal dækkes af den, der køber det pantsatte aktiv. I tilfælde af et stadfæstet rekonstruktionsforslag indeholdende en tvangsakkord, kan skyldner endvidere kræve, at pantnaver betaler omkostningerne til vurdering af aktivet, hvis dette ikke kan dækkes af den usikrede del af det pantsatte aktiv. Endelig vil de nævnte omkostninger indgå i et pantnaverregnskab, i tilfælde af konkurs, og dermed fragå i et eventuelt pantnaveroverskud med den konsekvens, at det bliver et almindeligt KL § 97-krav, hvis der ikke er overskud til dækning heraf. Ved denne lovformulering er der således skabt sikkerhed for, hvordan omkostningerne hertil behandles, så det ikke er forholdet til følgeomkostningerne, der begrænser brugen af denne mulighed.

Paragraf 12g vedrører krav mod en skyldner, der er under rekonstruktionsbehandling, og henviser i stk. 1 til de tidligere gældende og generelt uændrede regler om regreskrav, modregning af fordringer mv. Det nye i denne forbindelse er, at reglerne allerede kommer til at gælde under rekonstruktionsbehandlingen, med enkelte undtagelser. Fordringshaver kan således ikke foretage modregning i uforfaldne krav, ligesom der ikke er mulighed for at modregne § 97-krav i modsatrettede krav, der er opstået i forbindelse med en videreført gensidigt bebyrdende aftale, der beskrives senere i nærværende afsnit. Der er dog den enkelte undtagelse, at der altid kan modregnes med § 94-krav, med mindre fordringernes beskaffenhed umuliggør dette.

Reglerne, om sikringsakters foretagelse og retsvirkning, rykkes ligeledes til at gælde ved indledningen af rekonstruktionsbehandlingen, men er ellers identiske med de tidligere regler i forbindelse med konkurs og tvangsakkord i t-KL § 188. Ekstinktionen kræver som udgangspunkt ikke, at rekonstruktionen stadfæstes, da den allerede indtræder ved indledningen, med mindre, der er tale om rettigheder, der kræver særlige sikringsakter²¹.

Reglerne, om omstødelse i konkurs, er ligeledes overført næsten direkte til rekonstruktionsperioden og indtræder ved rekonstruktionens indledning. Heller ikke her er der således krav om, at rekonstruktionsplanen stadfæstes, for at reglerne træder i kraft. Der er fortsat adgang til at fyldestgøre kreditorer, der alligevel skulle dækkes fuldt ud i forbindelse med rekonstruktionen, og der er således ikke adgang til at anlægge omstødsessag overfor kreditorer, der står udenfor en eventuel tvangsakkord²². I det reglerne om omstødelse, udover det nedenfor beskrevne, ikke i sig selv er ændret, vil disse ikke blive gennemgået nærmere. De vil dog kort blive inddraget i vurderingen af samspillet mellem aktørerne i afsnit 5.

Der er foretaget enkelte mindre justeringer af reglerne for anlæg af omstødsessager, der behandles i §§ 12j-12l. Arrest og udlæg, foretaget indenfor 3 måneder før rekonstruktionens indledning, omstødes ikke, men bortfalder automatisk, hvilket er en ændring i forhold til tidligere, hvor dette gjaldt fra henholdsvis konkursdekretets afsigelse og tvangsakkordens stadfæstelse. Øvrige omstødsessager skal anlægges som almindelige søgsmål, med mindre Skifteretten anviser noget andet, og fordringshaver kan som noget nyt sælge retten til at gøre en omstødsessag gældende. Sidstnævnte vil formentlig give anledning til nogle interessante scenarier i rekonstruktionssager.

Alle stemmeberettigede fordringshavere kan stille forslag om anlæggelse af en omstødsessag eller salg af retten hertil, hvilket senest skal ske på mødet, hvor det

²¹ Kommentarer til lovforslag L 199, Til § 12h, side 110

²² "Rekonstruktionsret", side 43

stemmes om rekonstruktionsforslaget. Forslaget skal tiltrædes efter afstemningsreglerne i § 13d, der vil blive gennemgået senere, dog med den tilføjelse, at mindst én fordringshaver skal stemme for forslaget og, at den begunstigede ikke har stemmeret i denne sammenhæng. De fordringshavere, der stemmer for forslaget, vil herefter hæfte solidarisk for de omkostninger, der er forbundet med sagens gennemførelse, herunder advokatbistand. Vedtages sagsanlægget ikke, er det fortsat enhver fordringshavers ret at anlægge en omstødelsessag, så længe Skifteretten ikke vurderer, at det strider imod de øvrige fordringshaveres interesse. Selve omstødelsessagen skal anlægges senest 4 uger efter rekonstruktionsbehandlingens ophør.

Såfremt en omstødelsessag vindes, eller det besluttet at sælge en ret til at gøre en omstødelsessag gældende, vil det opnåede beløb skulle indbetales til Skifteretten, der dækker de rimelige omkostninger i forbindelse med sagen og udlodder det resterende til fordringshaverne ud fra de almindelige fordelingsregler.

Reglerne, om gensidigt bebyrdende aftaler, kendes fra den tidligere konkurslov i forbindelse med konkursens indtræden. De har således ikke tidligere været en del af reglerne, der gjaldt under anmeldt betalingsstandsning eller tvangsakkord. I den nye konkurslov rykkes reglerne, i lighed med en del af de allerede beskrevne regler, til at gælde allerede fra rekonstruktionsbehandlingens indledning. Samtidig udvides reglerne betragteligt og har således fået deres egne paragraffer i Kapitel 12, selvom de delvist bygger på reglerne for konkurs, der fortsat findes i KL §§ 53-63.

Ifølge de nye regler, kan skyldneren videreføre gensidigt bebyrdende aftaler efter rekonstruktionens indledning, såfremt rekonstruktøren giver eksplicit tilladelse her til. I denne forbindelse er det værd at bemærke udtrykket "videreføre" i forhold til udtrykket i konkursreglerne "indtræde i", hvilket skyldes, at der ikke opstår et særskilt "rekonstruktionsbo" og at det således fortsat er skyldner, der er aftalepart.

Disse regler gælder, som tidligere, bestående aftaler som under konkurs, men som noget nyt gælder det også aftaler, der er ophævet tidligst 4 uger før rekonstruktionens indledning, så længe ophævelsen udelukkende skyldes skyldnerens mislige-

holdelse med betalingen. Medkontrahenten har fortsat ret til at nægte at videreføre aftaler, der er ophævet som følge af anden misligholdelse eller som han havde ret til at hæve på grund af andre forhold end rekonstruktionens indtræden eller manglende betaling. Desuden gælder det også, at skyldner ikke kan videreføre en aftale, hvor medkontrahenten har handlet i overensstemmelse med ophævelsen, f.eks. ved udløjning til anden side. Medkontrahenten kan i alle tilfælde, på nær ved arbejdsaftaler med ansatte, kræve, at skyldner, uden ugrundet ophold efter rekonstruktionsindledningen, tager stilling til, om han ønsker at videreføre aftalen. I givet fald vil medkontrahentens krav, for perioden efter rekonstruktionens indledning, blive inkluderet i § 94-kravene.

I de tilfælde, hvor situationen er omvendt, og skyldneren ønsker at komme hurtigt ud af en aftale, er der ligeledes indsat en ny mulighed for at opsig en aftale om løbende ydelser med maksimalt 1 måneds varsel. Opsigelsen skal fortsat godkendes af rekonstruktøren, og medkontrahenten har i givet fald mulighed for at kræve erstatning for tabet, der følger af en eventuelt væsentligt forkortet opsigelsesfrist. I modsætning til medkontrahentens krav fra selve opsigelsesperioden, vil et krav for perioden efter opsigelsen (erstatningen) ikke blive omfattet af § 94, men vil i stedet blive et almindeligt § 97-krav. Disse regler er som udgangspunkt kun gældende for løbende ydelser og ved vedvarende retsforhold, er det derfor fortsat kun muligt at opsig aftalen med sædvanlig eller rimelig varsel, hvilket dog, i nogle tilfælde, godt kan være en kortere frist end den oprindeligt aftalte. Muligheden eksisterer ikke i de tilfælde, hvor medkontrahenten har sikret sit opsigelsesvarsel ved tinglysning eller anden offentlig registrering.

I de tilfælde, hvor en gensidigt bebyrdende aftale videreføres, ville det være fordelagtigt for medkontrahenten at få yderligere sikkerhed for sine krav, men dette er i al væsentlighed umuliggjort i de nye regler. Det er således ikke tilladt at kræve sikkerhed for kravene i medfør af aftalen eller at tilbageholde ydelsen på grund af skyldnerens økonomiske forhold. Det er desuden heller ikke tilladt at kræve skyldnerens ydelse betalt før forfaldstidspunktet eller at hæve aftalen på grund af skyldnerens forsinkelse med betaling, med mindre der er tale om et § 94-krav, der ikke betales

uden ugrundet ophold efter videreførelsen af aftalen. Som beskrevet ovenfor er det dog fortsat muligt at hæve aftalen, hvis den misligholdes fra skyldners side på andre måder end med betalingen. Samlet set, er der således lukket rimelig grundigt for medkontrahentens muligheder for at udtræde af aftalen på grund af skyldnerens situation. Dette skal ses som et yderligere tiltag for at sikre virksomhedernes videre overlevelse og drift, herunder ved at sikre, at skyldneren ikke skal ud og forhandle nye, mindre gunstige aftaler efter en eventuel succesfuld rekonstruktion.

Ovenstående regler er i høj grad til fordel for skyldneren, idet medkontrahentens muligheder indsnævres og skyldnerens muligheder væsentligt udvides. I de tilfælde, hvor skyldneren ikke ønsker at videreføre en igangværende aftale, har medkontrahenten dog mulighed for at hæve aftalen selv og kræve erstatning i forhold til hans positive opfyldelsesinteresse, dvs. i forhold til den interesse, han har i, at aftalen videreføres. Det er dog kun muligt at kræve en allerede erlagt ydelse returneret, hvis dette er muligt efter reglerne om vedkommende retsforhold, hvilket også er gældende i konkurssituationer. Er ydelsen overgivet efter rekonstruktionens indledning, kan medkontrahenten kræve ydelsen tilbage, hvilket dog ofte ikke er praktisk muligt. I disse tilfælde overgår kravet til § 94-kravene og vil derfor kunne kræves afregnet til medkontrahenten uden ugrundet ophold.

Arbejdsaftaler eller ansættelsesforhold er som udgangspunkt også en gensidigt byrdbærende aftale, men her gælder der andre regler, end i de ovenfor beskrevne tilfælde. Reglerne svarer hovedsageligt til reglerne under konkurs, som beskrevet i § 63, stk. 2-3, og betyder, at skyldneren reelt har 14 dage til at beslutte, hvorvidt en arbejdsaftale skal videreføres. Hvis skyldner inden 14 dage efter rekonstruktionens indledning erklærer, at han ikke ønsker aftalen videreført, vil den ansattes krav for perioden efter indledningen blive stillet på samme måde som kravet fra før indledningen. Findes der et krav vedrørende arbejde, der faktisk er udført efter indledningen, bliver dette dog et § 94-krav. Det samme gælder hele kravet fra indledningen og fremefter, hvis aftalen videreføres eller ikke ophæves inden 14-dages fristen.

Som en yderligere forskel, til andre typer af gensidigt bebyrdende aftaler, kan den ansatte kræve en sikkerhedsstillelse for den førstkomende lønudbetaling, så længe denne betales periodevis bagud, og lønudbetalingen vedrører tiden efter rekonstruktionens indledning. Sikkerheden skal stilles inden 14 dage eller uden ugrundet ophold, hvis den ansatte skal til at levere den tilsvarende ydelse og i modsat tilfælde, har den ansatte ret til at ophæve ansættelsesaftalen. Det samme gælder, såfremt forholdene ændrer sig markant efter rekonstruktionens indtræden, og der derfor er særlige grunde hertil. Denne regel findes ligeledes under konkurs, men det må antages, at situationerne, hvor dette forekommer, er noget sjældnere end under konkurs, navnlig på grund af forskellen på virksomhedens situation under rekonstruktion og konkurs²³.

1.2.4. KAPITEL 2C – GENNEMFØRELSE AF REKONSTRUKTION, §§ 13-13F

Reglerne, i §§ 13-13f, vedrører selve gennemførelsen af rekonstruktionen, herunder den tidsmæssige placering af forskellige arbejdshandlinger og milepæle samt hvilke regler, der gælder for disse. Området gennemgås udførligt i afsnit 2 vedrørende forløbet i en rekonstruktion, og gennemgangen af de nævnte paragraffer henvises således dertil.

1.2.5. KAPITEL 2D – REKONSTRUKTIONENS VIRKNINGER, §§ 14-14E

Når Skifteretten stadfæster en rekonstruktion, indtræder der nogle retsvirkninger for de mest almindelige udfald af rekonstruktionen, nemlig tvangsakkord, virksomhedsoverdragelse eller en kombination heraf. Reglerne om tvangsakkord svarer til de tidligere gældende regler i t-KL §§ 189-192 og er således ikke ændret, men blot indarbejdet i kapitlet om rekonstruktion i den nye konkurslov, i det de nu betragtes som

²³ Kommentarer til lovforslag L 199, Til § 12u, side 120

en integreret del af det samlede regelsæt om rekonstruktion. I det der således ikke vurderes at være nogen væsentlige ændringer til disse regler, vil de ikke blive grundigt uddybet. Kort beskrevet kan det dog nævnes, at en tvangsakkord har virkning som et retsforlig og fritager skyldneren for den del af hans gæld, der ikke overtages ved akkorden. Tvangsakkorden er bindende, for alle fordringshavere med den type krav, der akkorderes, og er ligeledes bindende for kautionister mv., der dog ikke får nedskrevet deres forpligtelse overfor fordringshaveren.

Reglerne, vedrørende behandling af omtvistede og betingede krav i en tvangsakkord, er stort set også uændret. Det gælder fortsat, at afdrag på en fordring, der er omfattet af en tvangsakkord, men som er omtvistet eller afhænger af opfyldelsen af en betingelse, kan parkeres på en særskilt konto, indtil forholdet er afklaret, hvilket Skifteretten styrer. Det samme gælder ved omstødsessager, hvor retten hertil er solgt, og der derfor ikke indkommer provenu til Skifteretten, hvis sagen vindes. I tilfælde, hvor det er fordringshaverne, der anlægger og vinder en omstødsessag, er det unødvendigt at tilbageholde dividende, idet provenuet herfra vil tilgå Skifteretten, der udlodder beløbet som yderligere dividende. Den eneste reelle ændring, i denne sammenhæng, er, at det tilbageholdte beløb til omstridte og betingede krav, der slutteligt ikke er udbetalt, nu vil skulle udbetales til fordringshaverne i modsætning til de tidligere regler, hvor dette beløb som udgangspunkt blev tilbagebetalt til skyldneren. Det kan dog fortsat aftales, at skyldneren modtager disse midler, hvis det vurderes, at det vil være uhensigtsmæssigt at bruge omkostninger på at fordele beløbet til fordringshaverne.

En nyskabelse, i den nye konkurslov, er den tidligere beskrevne mulighed for indenretlig virksomhedsoverdragelse. En virksomhedsoverdragelse, der er stadfæstet i et rekonstruktion, kan som udgangspunkt ikke omstødes, uanset om skyldneren senere havner i en konkurs, en ny rekonstruktionsbehandling eller i en gældssanering. Den eneste situation, hvor virksomhedsoverdragelsen således kan omstødes, vil være i de situationer, der er indeholdt KL § 14e og uddybet nedenfor. Ved at gøre en godkendt virksomhedsoverdragelse så uomstødelig, vil lovgiverne sandsynligvis sikre,

at disse situationer bliver nemmere at opnå i praksis, fordi en eventuel erhverver ikke behøver at være bekymret for muligheden for omstødelse efter overdragelsen.

Ved en virksomhedsoverdragelse overtager erhververen umiddelbart alle skyldnerens rettigheder og forpligtelser, der er forbundet med overdragelsen, herunder gensidigt bebyrdende aftaler. En sådan overdragelse er således forbundet med tvungent debitorskifte, som medkontraahenten ikke kan gøre indsigelser overfor med mindre, der er tale om særlige situationer, hvor det f.eks. kun er skyldneren eller dennes tilbageværende ansatte, der vil kunne opfylde forpligtelsen korrekt²⁴.

Bestemmelsen gælder ikke arbejdsaftaler og ansættelseskontrakter, der i stedet reguleres efter de almindelige regler om ansættelsesforhold ved virksomhedsoverdragelse. Derudover gælder det, at ved overtagelse af en gensidigt bebyrdende aftale om løbende ydelser, vil erhververen kun overtage de fremtidige forpligtelser, samt eventuelle deposita, og vil således ikke overtage et krav på skyldige ydelser fra før rekonstruktionens indledning. Dette ville i øvrigt også stride imod reglerne om ligebehandling af fordringshavere, idet et krav, der ellers ville blive en del af en eventuel tvangsakkord, på den måde ville blive fuldt dækket.

Ved overdragelse af aktiver, der er pantesikrede, overdrages skyldnerens hæftelse for pantegælden til erhververen, dog kun i det omfang, det kan indeholdes i den bindende vurdering af aktivet. Dette er igen en regel, der er med til at lette arbejdet med overdragelse af hele eller dele af virksomheder under rekonstruktion, idet erhververen ikke skal overtage en pantehæftelse, der er større end aktivets egentlige værdi. Den resterende panteret bortfalder helt, og et resterende krav vil således skulle medtages i en tvangsakkord.

I tilfælde, hvor det vurderes, at skyldnerens forhold er til fare for den korrekte opfyldelse af rekonstruktionen, kan en fordringshaver begære, at Skifteretten skal føre tilsyn med skyldneren. Denne regel svarer til den tidligere t-KL § 193, i forbindelse

²⁴ Kommentarer til lovforslag L 199, Til § 14c, side 129

med tvangsakkord, og skal adskilles fra de situationer, hvor rekonstruktøren overtager ledelsen af virksomheden under rekonstruktionsforløbet. I denne situation er det den konkrete opfyldelse af den rekonstruktion, der er stadfæstet, der sås tvivl om. Tilsynet kan i en del tilfælde også være indarbejdet som betingelse for stadfæstelse af rekonstruktionen, fra Skifterettens side.

I særligt grove tilfælde kan en rekonstruktion ophæves af Skifteretten, og de vedtagne rekonstruktionsplaner bortfalde. Her er der tale om situationer, hvor skyldneren har gjort sig skyldig i svigagtige forhold i forbindelse med rekonstruktionen eller uretmæssigt har begunstiget eller lovet særlig begunstigelse til enkelte fordringshavere. Det kan ligeledes ske, hvis skyldneren groft tilsidesætter sine forpligtelser i henhold til rekonstruktionen, men i dette tilfælde vil det først blive besluttet efter et møde med alle sagens parter.

Resultatet af en ophævelse vil være, at en tvangsakkord bortfalder, en virksomhedsoverdragelse omstødes (som beskrevet tidligere, er dette den eneste måde, hvorpå dette kan ske) og eventuelle sikkerheder og kautioner, der er stillet af 3. mand i forbindelse med tvangsakkorden, bortfalder, med mindre denne person var involveret i de beskrevne forhold. Denne regel skal fungere som sikkerhedsventil for alle de øvrige regler omkring rekonstruktion, der ellers hovedsageligt sigter imod at gøre en rekonstruktionsproces meget definitiv. Det må dog antages at blive en sjældent benyttet regel, idet mistanke om skyldners intentioner om svig og manglende loyalitet overfor rekonstruktionsplanerne, som oftest vil betyde, at rekonstruktøren allerede har overtaget ledelsen af virksomheden under processen og indført tilsyn med rekonstruktionens opfyldelse.

1.2.6. KAPITEL 2E – REKONSTRUKTIONSBEHANDLINGENS OPHØR, §§ 15-15B

Udover, de ovenfor beskrevne ekstraordinære tilfælde, er der også andre situationer, hvor rekonstruktionen kan ophøre. I afsnit 1.2.2 samt i det efterfølgende afsnit 2

vedrørende rekonstruktionsforløbet, er der nævnt adskillige tilfælde, hvor en rekonstruktion kan ophøre på grund af fejlbehæftet eller manglende materiale eller på grund af udeblivelse fra berammede møder. Disse situationer ender, som udgangspunkt, enten i, at en begæring om rekonstruktion afvises, så processen ikke kommer i gang, eller i, at skyldner overgår til konkursbehandling. I § 15 er oplistet nogle yderligere årsager til en rekonstruktions ophør, der umiddelbart dækker de resterende scenarier, herunder de tilfælde, hvor en skyldner ikke længere er insolvent. Dette må dog antages at være en ren teoretisk mulighed, hvis Skifteretten først har vurderet skyldneren som insolvent ved indledningen af rekonstruktionsforløbet.

Udover ovennævnte tilfælde, er der også nævnt situationer, hvor skyldner overgår direkte til konkursbehandling. Dette sker, hvis skyldner ikke samarbejder loyalt under rekonstruktionsprocessen eller bringer fordringshavernes ret i fare. Denne bestemmelse er som udgangspunkt møntet på skyldnere, der er fysiske personer, idet rekonstruktøren for et selskab ville kunne undgå dette ved at begære overtagelse af ledelsen.

Slutteligt er der de tilfælde, hvor skyldner selv anmoder om at ophæve rekonstruktionen for at overgå til konkursbehandling, eller hvor rekonstruktionsarbejdet vurderes at være udsigtsløst på grund af manglende muligheder for succesfuld rekonstruktion. Disse situationer er formodentligt præciseret særskilt for at lægge vægt på, at hovedformålet er en kort behandlingstid, der tilstræber at nå til det endelige, og til tider uundgåelige, udfald af sagen så hurtigt som muligt, bl.a. for at minimere fordringshavernes tab.

Ved en rekonstruktions ophør, uanset årsag, bortfalder rekonstruktørens eventuelle overtagelse af ledelsen med det samme, og ophøret indrykkes i Statstidende af Skifteretten, med mindre sagen overgår til konkursbehandling. For selskaber skal ophøret ligeledes registreres hos Erhvervsstyrelsen.

1.3. OPSUMMERING

Ændringerne, i den nye konkurslov, er meget markante og indeholder flere elementer, der må ses som et decideret kursskifte fra lovgivernes side. I erkendelse af de tidligere reglers mangler og ineffektivitet i praksis, har man således, med de nye regler, forsøgt at skabe en ny retstilstand på området for rekonstruktion af nødlidende virksomheder.

Essentielt i de nye regler, er omdannelsen af lovgivningen fra et tostrengt system med anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord til et samlet enstrengt system omkring rekonstruktion. I denne forbindelse er det nyskabende, at rekonstruktionsprocessen reelt set bliver "låst" og derfor skal ende ud i enten en rekonstruktion af virksomheden eller en overgang til konkurs. Dette forhold betyder således, at skyldneren ikke længere, som tidligere, kan bakke ud af processen, men bliver presset til at arbejde aktivt for en løsning på virksomhedens situation.

Reglerne om tvangsakkord er stort set uændrede, men er med den nye model blevet en integreret del af rekonstruktionsprocessen. Til gengæld er det nyt i lovgivningen, at virksomhedsoverdragelse bliver en indenretlig mulighed. Denne løsningsmulighed, der tidligere var nødt til at blive foretaget udenretligt, er nu en del af loven og kan derfor kontrolleres af Skifteretten. Muligheden for at der sker fejl eller utilbørlig begunstiggelse i disse situationer er således væsentligt reduceret, hvilket gerne skulle gøre det mere attraktivt at være erhverver af en sådan virksomhed/virksomhedsdel.

En anden nyskabelse i konkursloven er inddragelsen af rekonstruktøren og den regnskabskyndige tillidsmand. Tidligere har kun advokaten været inde i processen i forbindelse med en betalingsstandsning og revisoren har udelukkende virket som rådgiver for sine egne kunder eller eventuelt som regnskabskyndig tillidsmand under en tvangsakkord. Med dette tiltag sikres der bedre kontrol med processen, og der skabes yderligere gennemsigtighed, uafhængighed og tillid mellem de involverede parter.

Fordringshavernes muligheder, for initiering af og aktiv deltagelse i processen, er blevet væsentligt forøget i de nye regler. Ikke alene har fordringshaveren nu mulighed for selv at begære rekonstruktionsbehandling, men de har også fået øget indflydelse under selve forløbet. Samtidig er stemmereglerne på møderne blevet væsentligt lempet, og kravet, om minimumsdividende i en tvangsakkord, er fjernet, hvilket gør processen mere fleksibel og åbner op for, ikke tidligere anvendelige, løsninger.

I forhold til de tidligere regler i konkursloven, er det ligeledes en gennemgribende ændring, at en større del af de retsvirkninger, der tidligere først trådte i kraft ved konkursdekretet, nu allerede træder i kraft i forbindelse med rekonstruktionens indledning. Dette gælder forhold som omstødelse, modregning af fordringer, gensidigt bebyrdende aftaler mv., hvilket er en stor hjælp i arbejdet med det materielretlige forhold mellem skyldner og fordringshaver. Mulighederne udvides således kraftigt, hvilket bl.a. er muligt på grund af Skifterettens kontrol med processen samt inddragelsen af fagfolk fra begyndelsen.

Bindende vurdering af aktiver samt udskillelse fra pant er områder, hvor der også er sket store omvæltninger. Hvor man tidligere, som oftest, var nødt til at realisere et aktiv for at kende værdien heraf, og således var begrænset i at handle på baggrund af et aktivs værdi, har man nu mulighed for at få den regnskabskyndige tillidsmand eller andre til at udarbejde en bindende værdiansættelse af et aktiv: Denne vurdering er hovedsageligt anvendelig i forbindelse med håndtering af panterettigheder, hvor det nu er muligt at opdele en panthavers fordring i en sikret og en usikret del, betale ydelser herefter, udskille aktiver fra pantet samt håndtere en panteret i forbindelse med virksomhedsoverdragelse.

Slutteligt er det vigtigt at nævne udvidelsen af reglerne omkring gensidigt bebyrdende aftaler, der, som beskrevet, er ændret til at gælde fra rekonstruktionens indledning. Skyldnerens mulighed for at fastholde aftaler, hvor det kun er betalingen, der er misligholdt, er stærkt udvidet og samtidig, er muligheden, for en hurtig udtrædelse af en aftale, forbedret, så skyldneren samlet set får nemmere ved at videreføre virksomheden på en hensigtsmæssig måde efter en succesfuld rekonstruktion.

AFSNIT 2. FORLØBET I EN REKONSTRUKTION

I det forrige afsnit er der blevet foretaget en gennemgang af de nye regler i konkursloven, med fokus på selve de enkelte delelementer, der er ændret i forhold til tidligere. I det forløbet følgelig også er væsentligt ændret, er det interessant at kigge på det tidsmæssige forløb i en rekonstruktionsproces samt på de praktiske arbejds-papirer og milepæle, der er væsentlige herunder.

2.1. FORLØBET OP TIL INDLEDNINGEN AF EN REKONSTRUKTION

Forløbet, der fører frem til indledningen af en rekonstruktionsproces, kan være meget forskelligt fra virksomhed til virksomhed, men kan i store træk sammenlignes med det forløb, der tidligere førte op til en anmeldt betalingsstandsning. Fra skyldnerens side vil det dog være rimeligt at formode, at man vil være lidt mere tøvende med at begære rekonstruktion end betalingsstandsning, på grund af den manglende mulighed for at bakke ud af processen og ikke mindst den øgede kontrol med virksomheden, fra Skifteretten og de beskikkede fagfolks side.

Med andre ord er det væsentligt mere definitivt at starte en rekonstruktion, hvilket skal ses som et udtryk for de udvidede retsvirkninger, der indtræder allerede ved indledningen. Som udgangspunkt er ændringerne en væsentlig fordel for de skyldnere, der har et seriøst ønske om at få hjælp til at videreføre virksomheden og komme ud af den tyngende insolvens, men samtidig er det også en væsentlig skærpelse overfor de skyldnere, der tidligere har benyttet betalingsstandsningssystemet som en uhensigtsmæssig metode til at udskyde problemerne.

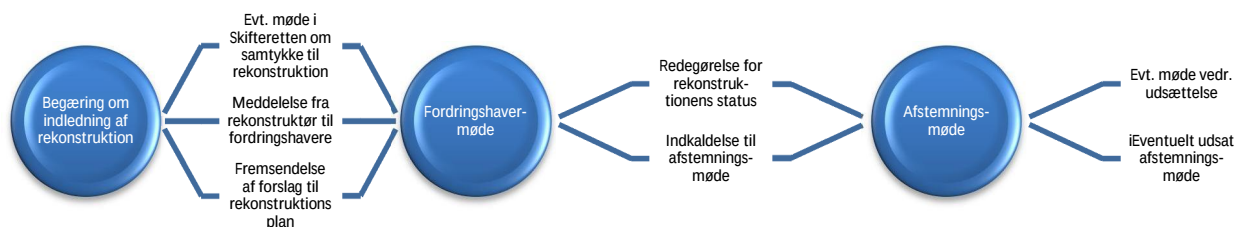
Som tidligere beskrevet, er det en væsentlig nyskabelse, at fordringshaverne nu har mulighed for at begære rekonstruktion af en skyldners virksomhed. Denne ændring skaber umiddelbart en helt ny dynamik i forløbet op til indledningen, idet skyldneren nu også skal forholde sig til muligheden for at blive trukket ind i rekonstruktionsbehandlingen. Skyldneren har således ikke længere mulighed for at trække sine fordringshavere i længere tid, for til sidst at anmelde betalingsstandsning og trække processen i yderligere op til et år. Dette forhold kan umiddelbart trække i den mod-

satte retning af den ovenfor beskrevne tøven fra skyldnerens side, idet han nu ved, at fordringshaveren har det kort på hånden.

Uanset hvilken af parterne, der begærer rekonstruktion, så sætter begæringen en lang række processer i gang, hvor det er meget vigtigt at være velforberedt og gøre sig klart, hvordan forløbet er struktureret, hvilket vil blive illustreret i det følgende afsnit.

2.2 FORLØBET I EN REKONSTRUKTION

I afsnit 1 er det beskrevet, hvilke oplysninger, der skal indsendes for at begære en rekonstruktion, henholdsvis fra skyldner og fordringshavers side. I nedenstående afsnit uddybes kravene til indledning af rekonstruktionsbehandling samt de arbejds handlinger og milepæle, der er væsentlige under hele processen. Beskrivelsen giver en indikation af det tidsmæssige forløb og illustrerer hvor mange trin, der kan være igennem processen. Der er taget særligt udgangspunkt i reglerne i §§ 11-11h og 13-13f samt henviste paragraffer herfra. Forløbet kan indledningsvist illustreres således²⁵:

o Begæring om indledning af rekonstruktion (dag 1)

- o Skyldner indgiver begæring om at blive taget under rekonstruktionsbehandling og vedhæfter fyldestgørende opgørelse af aktiver og passiver, samt en liste over alle kendte fordringshavere, eller...

²⁵ Figur 2: Egen tilvirkning

- o Fordringshaver indgiver begæring om at tage skyldner under rekonstruktionsbehandling og vedlægger begrundelse for begæringen inkl. specifikation af fordringen, der danner baggrund for begæringen. Begæringen indgives i 2 eksemplarer.
- o For begge parter gælder, at der derudover vedlægges forslag til rekonstruktør og regnskabskyndig tillidsmand, inkl. erklæring fra disse, om deres villighed til og mulighed for²⁶ at påtage sig opgaven. Skifteretten er ikke bundet af disse forslag. Se i øvrigt Bilag 4, der uddybes i Afsnit 4.
- o For at begæringen skal godkendes, skal de nævnte dokumenter være vedlagt og for fordringshaverens vedkommende skal hans fordring være brugbar som grundlag for begæringen jf. de tidligere beskrevne regler i KL § 20.
- o Indgiver skyldner begæringen, eller indgiver fordringshaveren begæringen med samtykke fra skyldneren, indledes rekonstruktionsbehandlingen med det samme. Har skyldneren ikke givet sit samtykke, forkyndes begæringen straks for skyldneren, og der indkaldes med mindst aftens varsel til møde i Skifteretten med deltagelse af skyldner og fordringshaver.

o *Evt. Møde i Skifteretten om samtykke til rekonstruktion (dag 2-4)*

- o Såfremt skyldner ikke, senest på dette møde, samtykker, vil begæringen overgå til at være en konkursbegæring, og skyldner vil blive taget under konkursbehandling med det samme. Dette gælder for personer og virksomheder med mindst en personligt hæftende ejer. For selskaber vil dette ikke umiddelbart betyde en konkursbegæring, men Skifteretten vil overdrage ledelsen af virksomheden til rekonstruktøren.

o *Meddelelse til fordringshavere (senest 1 uge efter beskikkelse)*

- o Senest en uge efter beskikkelsen som rekonstruktør, sender denne en meddelelse til alle kendte fordringshavere og andre, der berøres, om indtrædelsen af rekonstruktionen. Her skal virksomhedens seneste årsrapport eller uddrag heraf vedlægges.

²⁶ Jf. Bestemmelserne i KL § 238

- o Selve meddelelsen skal indeholde en række oplysninger, der er møntet på at give fordringshaverne et grundlag for at bedømme situationen. Specifikation af disse oplysninger er vist i Afsnit 4.2.3.
- o Virksomhedspanthavere skal have besked straks efter beskikkelsen

o *Fremsendelse af rekonstr. plan (1 uge før fordringshavermøde)*

- o Senest en uge før fordringshavermødet skal rekonstruktøren sende sit forslag til en rekonstruktionsplan til de ovenfor beskrevne parter og Skifteretten.
- o Forslaget til rekonstruktionsplanen skal ligeledes indeholde en række oplysninger til brug for fordringshaverens stillingtagen på fordringshavermødet. Specifikation af disse oplysninger kan ligeledes ses i Afsnit 4.2.3.
- o Forslaget til rekonstruktionsplanen skal være tiltrådt af skyldneren, og den skal vedlægges en erklæring fra rekonstruktør og tillidsmand, om hvorvidt de mener, at planen er umiddelbart gennemførlig. Her henvises til Bilag 10, der er nærmere beskrevet i Afsnit 4.2.3. og 6.6.
- o På trods af den nævnte deadline, er det specifikt angivet i loven, at de nævnte materialer allersenest skal foreligge i komplet udgave ved selve mødet. Er dette ikke tilfældet, vil Skifteretten træffe afgørelse om at bringe rekonstruktionen til ophør og lade skyldneren overgå til konkursbehandling.

o *Fordringshavermøde (senest 4 uger efter indledning af rekonstruktion)*

- o Senest 4 uger efter indledningen af rekonstruktionen afholdes der fordringshavermøde i Skifteretten, hvor alle sagens parter er indkaldt, herunder også rekonstruktør og tillidsmand.
- o På mødet drøftes den fremlagte rekonstruktionsplan, og der stemmes om planen blandt de stemmeberettigede fordringshavere. Der er også mulighed for at foretage ændringer til planen, hvis dette er aktuelt.

- o Stemmeret på mødet har alle de kendte fordringshavere, hvor fordringen ikke:
 - o Er sikret fuld dækning uanset udfald
 - o Er sikret ved betryggende pant
 - o Er til nærtstående
 - o Skal udelades af en eventuel tvangsakkord
- o Bestridte fordringer giver som udgangspunkt stemmeret, men hvis de er afgørende for udfaldet, tager Skifteretten stilling til, hvorvidt de skal medregnes.
- o Der stemmes efter fordringernes størrelse og ikke efter antal fordringshavere
- o På afstemningsmødet gælder simpelt flertal, idet flertallet dog skal udgøre mindst 25 % af de samlede afstemningsberettigede kreditormasse, målt ud fra fordringernes størrelse.
- o Ændringsforslag skal godkendes af et flertal efter ovennævnte princip
- o Hvis rekonstruktionsforslaget ender med at blive forkastet, ophæves rekonstruktionen, og skyldner overgår til konkursbehandling.
- o Rekonstruktøren og tillidsmanden kan i fællesskab anmode om op til yderligere 4 ugers udsættelse af dette møde, hvis der er særlige grunde hertil, men et flertal af fordringshaverne, efter ovenstående princip, kan blokere for dette.

o Redegørelse for status (senest 3 mdr. efter fordringshavermøde)

- o Senest 3 måneder efter fordringshavermødet skal rekonstruktøren udsende en redegørelse for status af rekonstruktionsbehandlingen til alle fordringshaverne og til Skifteretten.
- o I redegørelsen skal der indgå oplysninger om alle relevante forhold omkring rekonstruktionsbehandlingen, herunder resultatet af driften i den mellemliggende periode og oplysninger om, hvornår endelig rekonstruktionsforslag forventes fremsendt.
- o 3-måneders-fristen gælder ikke, hvis der sker væsentlige ændringer i skyldners forhold eller i præmisserne for rekonstruktionsplanen. I så fald skal rekonstruktøren, uden ugrundet ophold, sende meddelelse til fordringshaverne og til Skifteretten, der så vil indkalde til et møde. På dette møde vil det blive besluttet, om ændringerne betyder, at rekonstruktionen skal ophøre, eller om det kan lade sig gøre at ændre rekonstruktionsplanen ud fra de nye forhold.

o Indkaldelse til afstemningsmøde (senest 14 dage før afstemningsmøde)

- o Senest 14 dage før, det nedenfor beskrevne afstemningsmøde, skal der udsendes indkaldelse til fordringshaverne, inkl. det beskrevne materiale, og i øvrigt indrykkes en indkaldelse i Statstidende. I paragraffen er brugt formuleringen "så vidt muligt", så denne regel er ikke helt definitiv.
- o Materialet, der skal inkluderes ved udsendelse af indkaldelse til afstemningsmøde, er udvidet i forhold til materialet til fordringshavermødet, hvilket skyldes, at fordringshaverne, på mødet, skal træffe deres endelige afgørelse om rekonstruktionsforslaget. Disse materialer er specificeret i Afsnit 4.2.3.
- o Hvis materialet ikke er modtaget i Skifteretten indenfor fristen for mødet, eller eventuelt indenfor den nedenfor beskrevne udsatte frist, vil Skifteretten som udgangspunkt beslutte, at rekonstruktionen ophører.
- o Rekonstruktionsforslaget skal være tiltrådt af skyldneren

o Afstemningsmøde (senest 6 måneder efter fordringshavermødet)

- o Senest 6 måneder efter fordringshavermødet skal der afholdes et afstemningsmøde, hvor der tages stilling til det endelige rekonstruktionsforslag fra rekonstruktøren indeholdende de elementer, der skal gennemføres for at rekonstruere virksomheden.
- o På mødet stemmes der på samme måde som ved fordringshavermødet, og resultatet af en eventuel forkastelse vil være den samme, nemlig konkursbehandling.
- o Rekonstruktøren har mulighed for at ændre rekonstruktionsforslaget helt indtil godkendelsen på afstemningsmødet.
- o Hvis rekonstruktionsforslaget indebærer en tvangsakkord, har alle fordringshavere, der er berørt heraf, stemmeret, hvis deres krav ikke bortfalder ved tvangsakkorden, eller bortfaldet er betinget af stadfæstelse af rekonstruktionsplan inkl. tvangsakkord.

- o Alle parter²⁷ skal deltage på mødet, og såfremt skyldneren udebliver, vil rekonstruktionen som udgangspunkt ophøre. Er der tale om et selskab, vil der fortsat være mulighed for at videreføre rekonstruktionen ved at overdrage ledelsen til rekonstruktøren.
- o Rekonstruktionsforslaget er gældende, når det, efter en positiv afstemning, bliver stadfæstet af Skifteretten. I denne forbindelse er det muligt at protestere mod stadfæstelsen senest på afstemningsmødet og eventuelt få en kort frist til begrundelse heraf.
- o I enkeltstående tilfælde kan Skifteretten nægte at stadfæste et vedtaget rekonstruktionsforslag. Dette gælder, hvis:
 - o Der er sket fejl i behandlingsforløbet eller er frembragt fejlagtig/mangelfuldt materiale i sagen, og det vurderes at have betydning for afstemningen. I dette ene tilfælde kan Skifteretten dog udsætte mødet, så længe det holder sig indenfor 6-måneders-fristen, eller indenfor en eventuelt udsat frist.
 - o Der er foreslået en ulovligt udformet tvangsakkord
 - o Der er sket særlig begunstigelse, af en eller flere fordringshavere, for at påvirke afstemningsresultatet
 - o Det fremlagte rekonstruktionsforslag står i misforhold til skyldnerens økonomiske stilling. Dette må som udgangspunkt være i meget sjældne tilfælde, idet rekonstruktør og tillidsmand netop erklærer sig herom.
- o Hvis Skifteretten ikke mener, at skyldner er i stand til loyalt og korrekt at opfylde betingelserne i rekonstruktionsforslaget, kan de beslutte, at skyldneren skal underligges særligt tilsyn. Som udgangspunkt, er dette ikke et spørgsmål om indholdet i rekonstruktionsforslaget, men i stedet et spørgsmål om tillid til skyldneren.

²⁷ For fordringshaverne er der ikke mødepligt, men udeblivelse vil betyde, at de ikke har stemmeret.

- o Efter en stadfæstelse af et rekonstruktionsforslag, kan rekonstruktionsbehandlingen, i nogle tilfælde, fortsætte, hvis det forventes at der vil fremkomme yderligere rekonstruktionsforslag, eller hvis der mangler endelig tiltrædelse fra en erhverver i en virksomhedsoverdragelse. De nævnte frister skal dog fortsat overholdes, og det er ikke muligt at fortsætte behandlingen efter et stadfæstet rekonstruktionsforslag indeholdende tvangsakkord. Sidstnævnte er meget naturligt, da en tvangsakkord, som udgangspunkt, tager stilling til den resterende del af skyldnerens gæld, således at der ikke er nogen reel ændringsmulighed.

- o **Eventuelt møde om udsættelse (senest 1 uge efter anmodning)**
 - o Såfremt, der er behov for en forlængelse af fristen for afholdelse af afstemningsmødet, kan dette anmodes om af enten:
 - o Skyldneren, med rekonstruktørens samtykke, eller
 - o Et fordringshaverflertal, efter de beskrevne afstemningsregler
 - o Der indsendes en skriftlig redegørelse for baggrunden for ønsket om udsættelse, og Skifteretten indkalder så vidt muligt til et møde indenfor en uge, hvor ønsket om udsættelse behandles. Meddelelse om anmodningen, samt den nævnte begrundelse, eventuelle bilag samt oplysninger om mødet, sendes straks til alle fordringshavere og øvrige berørte.
 - o Den beskrevne udsættelse kan foretages maksimalt 2 gange af 2 måneder.

- o **Eventuel udsat afstemningsmøde (maksimal udskydelse 2 x 2 måneder)**
 - o Indeholder de samme elementer som det beskrevne afstemningsmøde
 - o Der lader ikke til at være hjemmel til at udsætte fristen udover de 2 x 2 måneder, uanset årsag, hvorved det må antages, at manglende afslutning indenfor fristen, vil betyde overgang til konkursbehandling uanset virksomhedstype.

I Bilag 1 ses en grafisk præsentation af de mulige forløb i den tidligere betalingsstandsings- og tvangsakkordmodel, sammenlignet med forløbet i den nye rekonstruktionsproces.

2.3. VURDERING AF REKONSTRUKTIONSFORLØBET

Ovenstående gennemgang viser, at der er lagt op til et kort og relativt rigtigt rekonstruktionsforløb, hvilket stiller store krav til alle de deltagende parter. Specielt i starten er det tydeligt, at der er lagt op til, at der meget hurtigt skal dannes et overblik over virksomhedens situation, for at beskytte fordringshaverne mod yderligere tab. For rekonstruktøren, og tillidsmanden, er der reelt meget kort tid til at fremskaffe det krævede materiale, specielt med tanke på, at der er tale om eksterne fagfolk, der således ikke har et indgående kendskab til virksomheden i forvejen.

Fra skyldnerens synspunkt er det tydeligt, at der er lagt vægt på at sikre dennes uforbeholdne samarbejde, idet konsekvensen af, ikke at stille de nødvendige oplysninger til rådighed i rette tid, vil være et konkursdekret eller rekonstruktørens overtagelse af ledelsen. De meget strenge konsekvenser er således en nødvendighed for at kunne gennemføre så hurtig en rekonstruktionsbehandling, hvilket, ud fra Konkursrådets betænkning, har været en vigtig faktor i opbygningen af systemet. Ganske vidst er den samlede rekonstruktionsperiode inkl. forlængelse, ikke kortere end den maksimale periode i anmeldt betalingsstandsning, men der er en del flere milepæle og krav om kontrol indenfor selve perioden.

Skifteretten vil, uden tvivl, også komme på utrolig hårdt arbejde i fremtiden, idet de nu skal styre hele processen, herunder vurdering af begæringer, afholdelse af indledende og løbende møder, registreringer, udsendelse af indkaldelser mv. Der er således lagt op til et større administrativt arbejde i forbindelse med rekonstruktioner, hvilket dog også har været formålet fra starten, idet det, som beskrevet tidligere, har været et udtalt ønske at få flere rekonstruktionssager behandlet indenretligt²⁸, herunder specielt i forbindelse med virksomhedsoverdragelser.

I sammenhæng med indførelsen af den uafhængige regnskabskyndige tillidsmand, skal opbygningen af rekonstruktionsforløbet ligeledes ses som en stor håndsækning til fordringshaverne. Igennem de beskrevne møder og udførlige materialer, der lø-

²⁸ Betænkning nr. 1512, herunder bl.a. på baggrund af Advokatrådets debatoplæg fra 2000, side 38

bende skal afholdes og udarbejdes, får fordringshaverne en unik mulighed for selv at være aktive i processen. Sidder en fordringshaver med en relativt lille fordring, kan dette naturligvis virke som spild af tid, men for større fordringshavere er der tale om et solidt værktøj i forhold til risikohåndtering.

I en del tilfælde vil forholdet mellem skyldneren og fordringshaverne allerede være anstrengt på tidspunktet for indtrædelsen af rekonstruktionen, men i mange tilfælde har fordringshaverne fortsat en interesse i at hjælpe skyldneren, eller i hvert fald virksomheden, på fode igen, så der er chance for et fremtidigt indbringende samarbejde. Forholdet mellem skyldner og fordringshavere vil blive uddybet i det senere afsnit 5 omkring samspillet mellem de forskellige aktører.

2.4. OPSUMMERING

Overordnet set, er det nye rekonstruktionsforløb opbygget omkring nogle væsentlige milepæle, der omgives af en række mindre tidsfrister, der dog ikke er mindre væsentlige i forhold til overholdelse af konkursloven. De væsentligste milepæle er således rekonstruktionsbegæringen, fordringshavermødet, midtvejsredegørelsen, afstemningsmødet og stadfæstelsen. Til hver af disse større milepæle er der indsat en lang række krav, omkring materiale til brug for de enkelte møder og redegørelser, samt en række tidsfrister i forhold til indkaldelse, løbende anmodninger og vurderinger. Rekonstruktionsperioden har desuden fået en definitiv deadline, der ikke kan afviges fra under nogen omstændigheder, og som endvidere skal have et udfald, hvad enten det er succesfuld rekonstruktion eller konkursbehandling.

Udover ovenstående, er der indlagt en længere række krav til skyldners aktive deltagelse, herunder i møder og ved udlevering af det nødvendige materiale i rette tid. Mangel på loyalt samarbejde, eller forsøg på at "vige udenom", giver således ikke længere mulighed for udskydelse eller at bakke ud af processen som tidligere, men vil ligeledes resultere i en uundgåelig konkursbehandling. Der er således skabt et rekonstruktionsforløb, der både er væsentligt strengere på mange områder end tidligere, men også er væsentligt mere brugbart i forhold til at inddrage alle parter hurtigst muligt og arbejde målrettet på en fælles løsning.

AFSNIT 3. UDFORDRINGER VED GENNEMFØRELSE AF REKONSTRUKTION

Igennem de to foregående afsnit er der blevet foretaget en gennemgang af reglerne for og forløbet af en rekonstruktionsproces, efter de nye regler. Igennem disse afsnit er der blandt andet blevet nævnt nogle forhold, der kan komplicere processen eller helt umuliggøre den. Disse forhold vil blive belyst i det følgende afsnit. Udover de allerede beskrevne kilder, er der til dette, samt det efterfølgende afsnit, foretaget interviews med henholdsvis:

- ***Statsautoriseret revisor, Peter Thor Kellmer***, der sidder i Beierholms Faglige Udviklingsafdeling, hvor han bl.a. har været med til at udvikle Beierholms standarder på området.
- ***Advokat, partner, Ph.d., Birgitte Jørgensen***, der er leder af Insolvensafdelingen hos Dahl i Viborg, og bl.a. har skrevet afhandling om emnet og underviser på Århus Universitet og på separate kurser indenfor emnet Konkurs.

I Bilag 2 og 3 ses de fulde svar på interview-spørgsmålene. I løbet af dette og det efterfølgende afsnit vil der blive uddraget svar herfra i forbindelse med gennemgangen af de relevante problemstillinger.

3.1. VIRKSOMHEDSPANT

Virksomhedspant er, som udgangspunkt, en af de største forhindringer for en succesfuld rekonstruktionsproces, og dette område vil derfor blive uddybende belyst i det følgende underafsnit.

3.1.1. DEFINITION AF VIRKSOMHEDSPANT

Virksomhedspant blev indført ved en lovvedtagelse i juni 2005, som resultat af den udarbejdede Betænkning nr. 1459/2005 på området, og har lov nr. 560 af 24. juni 2005. Loven er en klar undtagelse til de almindeligt gældende regler om forbud mod generalpant²⁹, idet skyldneren herefter kan etablere et flydende pant i en række ak-

²⁹ Jf. TL § 47 a, og pant i tingsindgreb, jf. TL § 47 b, stk. 1

tivtyper, der dermed ikke er nærmere præciseret, men løbende ændres, tilføjes og udskilles igennem virksomhedens løbende drift. Selve pantsætningen foregår ved anvendelse af et skadesløsbrev, hvor de berørte aktivgrupper underpantsættes. De aktivtyper, der kan indgå, inkluderer³⁰:

- simple fordringer hidrørende fra salg af varer og tjenesteydelser,
- lagre af råvarer, halvfabrikata og færdigvarer,
- Motorkøretøjer, påhængsvogne/sættevogne samt campingvogne, som ikke er og aldrig har været registreret i Centralregisteret for Motorkøretøjer eller i et tilsvarende udenlandsk register.
- driftsinventar og driftsmateriel,
- drivmidler og andre hjælpestoffer,
- besætning
- goodwill, domænenavne og rettigheder i henhold til patentloven, varemærkeloven, designloven, brugsmodelloven, mønsterloven, ophavsretsloven og lov om beskyttelse af halvlederprodukters udformning (topografi).

Der findes enkelte undtagelser til ovenstående aktivtyper, som beskrevet i TL § 47 c, stk. 4, såsom inventar, der er tinglyst sammen med fast ejendom efter reglerne i TL § 37, andele i andelsboligforeninger, apotekslagre, fly mv. Disse er dog ikke væsentlige i denne sammenhæng, ligesom det ikke vurderes væsentligt at uddybe de ovenstående aktivtyper nærmere.

Virksomhedspantet skal sikres ved tinglysning af skadesløsbrevet i Personbogen for at opnå beskyttelse mod godtroende aftaleerhververe og retsforfølgende kreditorer³¹. På den måde sikres der størst gennemsigtighed omkring denne type af pantsætninger. Skadesløsbrevet er ikke negotiabelt og kan således ikke overdrages til tredjemand, hvilket skyldes, at det hæfter sig til den enkelte panthaver. Det er således nødvendigt at ophæve den gældende virksomhedspant og tinglyse et nyt i forbindelse med panthaver-

³⁰ Jf. TL § 47 c, stk. 3

³¹ Jf. TL § 47 c, stk. 2

skifte. Skadesløsbrevet skal indeholde oplysninger om panthaver, om de berørte aktivtyper samt en maksimering af det beløb, som pantet tjener til sikkerhed for³²

I forbindelse med brug af virksomhedspant er der tydeligvis grundlag for en række ret-tigheds- og prioritetskonflikter overfor andre typer af sikkerheder, herunder bl.a. udlæg og ejendomsforbehold. Dette gælder særligt forhold omkring retsstillingen for de enkelte kreditorer/panthavere og muligheden for ekstinktion af andre panterettigheder. I forhold til denne afhandling, vurderes disse problemstillinger dog at være for omfattende og irrelevante i forhold til hovedformålet og vil derfor ikke blive yderligere belyst.

3.1.2. VIRKSOMHEDSPANTHAVERS OVERVEJELSER I FORBINDELSE MED INSOLVENS

En stor del, af udfordringen omkring virksomhedspant i forbindelse med rekonstruktion, ligger i virksomhedspanthavers overvejelser omkring valget mellem at begære virksomheden konkurs eller lade den rekonstruere. Tidligere var problemet hovedsageligt, at der krævedes likviditet til gennemførelse af en betalingsstandsning i forbindelse med kon-tantbetaling eller sikkerhedsstillelser under forløbet, hvilket i høj grad kunne være med til at formindske værdien af virksomhedspantet, idet pantet ikke blev frosset ved anmeldelse af betalingsstandsning. Ved en rekonstruktion er problemet derimod, at pantet fryses ved rekonstruktionens indledning, hvilket betyder, at virksomhedspanthaver risi-kerer, at få en del af sin fordring tvangsakkorderet sammen med de øvrige simple krav, efter en bindende vurdering af aktiverne.

3.1.3. FRYSNING AF PANTET OG BINDENDE VURDERING AF UNDERLIGGENDE AKTIVER

Når en rekonstruktion indledes, skal virksomhedspantet fryses, hvilket gøres ved at fore-tage en opgørelse og individualisering af de aktiver, der er omfattet af virksomhedspan-tet på den pågældende dag. Det er virksomhedspanthavers opgave at sørge for at ud-skille de aktiver, der dækkes af virksomhedspantet på frysningstidspunktet og sørge for, at der sker en opdeling af nye aktiver. Desuden har han ligeledes bevisbyrden i tilfælde, hvor aktiverne blandes sammen.

³² Jf. TL § 10, stk. 3, 2. pkt.

Resultatet af frysningen bliver, at aktiver, der tilføjes aktivmassen efter frysningstidspunktet, tilfalder skyldneren og derfor vil indgå i en eventuel tvangsakkord. Modsat bliver de frosne aktiver låst, og skyldneren skal derfor anmode virksomhedspanthaveren om tilladelse til at disponere over disse aktiver efterfølgende. Dette vil som udgangspunkt ikke være et problem, hvis virksomhedspanthaveren seriøst ønsker, at virksomheden skal rekonstrueres, idet det derved bedst kan betale sig at lade skyldneren råde over disse aktiver i et forsøg på at videreføre virksomheden selv eller gøre den attraktiv til en virksomhedsoverdragelse.

Derimod opstår det store problem i de tilfælde, hvor ovenstående ikke er den mest ønskværdige situation for virksomhedspanthaveren. I disse tilfælde vil han formodentlig nægte at lade skyldneren disponere over aktiverne, hvilket, i sagens natur, vil gøre en succesfuld rekonstruktion næsten umulig, særligt i de tilfælde, hvor virksomhedspanthaveren har pant i alle de beskrevne aktivtyper. Godt nok har skyldneren ret til at udskille aktiver fra virksomhedspantet ved at købe disse ud til deres vurderede værdi, men dette kræver likviditet, hvilket som udgangspunkt vil være meget begrænset, når næsten alle omsætningsaktiver er låst.

I forbindelse med frysning af virksomhedspantet er det, i nogle tilfælde, nødvendigt at få fastsat en værdi af et eller flere aktiver, for at der kan arbejdes videre med korrekt fordeling af aktivmassen. I disse tilfælde er det nødvendigt med en bindende vurdering af aktiverne, som tidligere beskrevet, og i modsætning til konkurs, hvor aktivernes værdi fastlægges ved realisation, er der her tale om en fagkyndig vurdering af aktivets markedsværdi ud fra en forudsætning om fortsat drift.. Vurderingen kan begæres af skyldneren eller af rekonstruktøren, såfremt denne har overtaget ledelsen af virksomheden, og foretages af den regnskabskyndige tillidsmand, der eventuelt kan inddrage andre fagfolk til vurdering af et konkret aktiv.

Denne vurdering vil blive lagt til grund ved fastsættelse af pantets værdi og vil derfor have stor betydning for virksomhedspanthaveren, idet et eventuelt "overskydende" pant vil bortfalde. Den del af virksomhedspanthaverens fordring, der godt nok ligger indenfor pantet, men som overstiger de underliggende aktivers bindende vurdering, vil således

overgå til de simple fordringer, der skal dækkes ligeligt af de frie aktiver. Resultatet af denne opgørelse vil helt sikkert have stor betydning for virksomhedspanthavers incitament til at støtte op om rekonstruktionsforslaget.

3.1.4. VIRKSOMHEDSPANTHAVERS MULIGHED FOR AT NÆGTE REKONSTRUKTION

En virksomhedspanthaver vil, i mange tilfælde, være skylderens største fordringshaver, men det betyder ikke nødvendigvis, at denne har mulighed for at modsætte sig rekonstruktionsbehandlingen, selvom det dog ofte vil være tilfældet. Som beskrevet i tidligere afsnit, så er det kun de fordringer, der ikke er dækket ved betryggende pant, der har stemmeret i forbindelse med rekonstruktionsbehandlingen. Dette betyder således, at såfremt virksomhedspanthaverens fordring er betryggende dækket efter frysningen og den eventuelle bindende vurdering, så vil han ikke have stemmeret. Er der så tillige likvide midler til rådighed eller frie aktiver, der kan omdannes til likvide midler, i tilstrækkelig grad til at gennemføre rekonstruktionen, så vil der ikke være noget problem i denne sammenhæng. De likvide midler kan herved bruges til at foretage de nødvendige dispositioner under rekonstruktionen, herunder udskillelse fra virksomhedspantet ved tilsvarende dækning af værdien heraf til panthaveren.

Problemet med virksomhedspant er, at ovenstående scenarie må antages at være meget sjældent. Når en virksomhed er nået ud i alvorlig insolvens, er der ofte meget lidt likviditet til rådighed, og samtidig må det antages, at der kan stilles væsentlige spørgsmålstegn ved nogle af de virksomhedspantssatte aktivers værdi, samtidig med at gælden til virksomhedspanthaveren ofte vil være maksimeret. Varelagre vil være forsøgt nedbragt, en del af debitormassen vil ofte være uerholdelig og driftsmidler vil ofte være ældre og slidte, fordi der ikke har været økonomi til at udskifte disse. I denne situation vil en betragtelig andel af virksomhedspanthaverens fordring overgå til de simple fordringer og således give stemmeret under rekonstruktionsbehandlingen.

I ovenstående tilfælde giver de lempeligere stemmeregler en udfordring, idet virksomhedspanthaverens usikrede fordring ofte vil udgøre over 25 % ³³ af den samlede kredi-

³³ Jf. KL § 11e, stk. 2

tormasse. Hvis dette er tilfældet har han mulighed for, på egen hånd, at forkaste ethvert rekonstruktionsforslag, hvis fordringen samtidig udgør et simpelt flertal på fordringshavermødet. I det der ofte er mange mindre fordringshavere, der ikke vil have nogen interesse i at deltage i denne proces, eller som først ønsker at deltage senere i forløbet, vil dette scenarie sagtens kunne forekomme i en lang række sager.

I ovenstående situation har virksomhedspanthaveren ligeledes mulighed for selv at vedtage ændringer til rekonstruktionsforslaget, herunder en skævdeling af akkorden til gavn for ham selv³⁴. Dette kan dog kun ske med de berørte fordringshaveres samtykke på trods af flertallet³⁵, men idet alternativet kan være konkurs, kan der sagtens opstå situationer, hvor samtykke til dette vil være mest fordelagtigt for de berørte fordringshavere. I denne forbindelse skal det nævnes, at en sådan ændring ikke automatisk gælder for de berørte fordringshavere, der udebliver fra mødet. De skal derimod have meddelelse herom og mulighed for at gøre indsigelse, og her er passivitet heller ikke nok til at antage samtykke.

3.1.5. VURDERING AF MULIGHEDERNE VED VIRKSOMHEDSPANT

Der er ingen tvivl om, at virksomhedspant kan skabe store problemer i forbindelse med rekonstruktion pga. den ofte manglende frie likviditet til gennemførelsen. Ovenfor er der beskrevet nogle af de scenarier, der kan opstå i denne forbindelse, men i virkeligheden kan man tænke sig til utallige andre udfald, der alle afhænger af den enkelte virksomheds situation og forhold til virksomhedspanthaver.

I Konkursrådet har der også været overvejelser omkring effekten af virksomhedspant, og de er (selvsagt) temmelig positive overfor mulighederne i de nye regler. Eksempelvis er det Henry Heibergs³⁶ holdning, at virksomhedspant kan skabe øget mulighed for finansiering af driften under rekonstruktionsforløbet, idet han mener, at virksomhedspanthaveren f.eks. kan have en interesse i at yde yderligere kredit til gennemførelsen mod at få et nyt virksomhedspant, der dækker de aktiver, der tilkommer virksomheden efter frys-

³⁴ Jf. KL § 11e, stk. 2, nr. 2

³⁵ Jf. KL § 10c

³⁶ Statsautoriseret revisor, KPMG, medlem af Konkursrådet

ningstidspunktet³⁷. I hans eksempel er der dog kalkuleret med en virksomhedspanthaver, der ikke står til tab på sit eksisterende pant. Det må i denne sammenhæng antages, at velviljen er en ganske anden, hvis dette ikke er tilfældet, og der derudover ikke er noget, der taler for at tabet kan indhentes eller undgås ved en efterfølgende rekonstruktion, f.eks. gennem virksomhedsoverdragelse.

I interviewet med Peter Thor Kellmer er det desuden tydeligt, at han ikke deler Henry Heibergs positive tilgangsvinkel til virksomhedspant i rekonstruktion, idet han mener, at det er en væsentlig ulempe, der betyder, at virksomhederne ofte når at gå konkurs indenfor de 4 uger efter rekonstruktionsindledningen. Desuden er det hans opfattelse, at de nye rekonstruktionsregler i virkeligheden dækker nogle af de samme problemer, som virksomhedspant dækker. Med andre ord, er det ikke hans opfattelse, at de to regelsæt passer godt sammen, og at virkeligheden tværtimod giver et andet indtryk end Konkursrådets forudgående vurdering.

Der er således stor uenighed om mulighederne for en virksomhed, der har virksomhedspantsat sine aktiver og vil forsøge en rekonstruktion, hvilket blot viser, at det er et meget kompliceret område, hvor der på nuværende tidspunkt formentlig mangler tilstrækkelig data til at kunne vurdere den konkrete konsekvens. Relativt sikkert er det dog, at i tilfælde med virksomhedspant, vil det være oftere forekommende med rekonstruktionsforslag, der indebærer virksomhedsoverdragelse, idet dette som udgangspunkt vil øge værdien af de aktiver, der sælges samlet i forbindelse med virksomhedsoverdragelsen, hvilket også er både Konkursrådet og Virksomhedspanterådets vurdering³⁸. Dette er dog fortsat under den forudsætning, at der er tilstrækkelig dækning i pantet og, at virksomhedspanthaver deltager aktivt i disse bestræbelser. Denne vurdering er ligeledes et bevis på det paradigmeskifte, der er sket i Konkurslovgivningen, hvor rekonstruktion af skyldneren i væsentlig grad er blevet nedprioriteret til fordel for fokus på rekonstruktion af virksomheden.

³⁷ Artikel: "Nye muligheder for virksomhedspant i forbindelse med rekonstruktion?", Henry Heiberg, INSPI nr. 7/8, 2010, s. 26, 2. spalte

³⁸ Konkursrådets Betænkning nr. 1512 s. 264 (uddrag af betænkning fra virksomhedspanterådet)

3.2. OMKOSTNINGER TIL GENNEMFØRELSE AF EN REKONSTRUKTION

Udover virksomhedspant er der også andre forhold, der kan besværliggøre en succesfuld rekonstruktion, herunder omkostningerne til gennemførelsen. Rekonstruktøren og den regnskabskyndige tillidsmand vil kræve et honorar for arbejdet med rekonstruktionen, og samtidig kan der efterfølgende tilståde omkostninger til vurdering af aktiver, brug af eksterne fagfolk til forskellige opgaver, overtagelse af ledelsen i virksomheden osv.

3.2.1. REKONSTRUKTØREN OG TILLIDSMANDENS HONORAR

Ved indledning af rekonstruktionen udarbejder rekonstruktøren og den regnskabskyndige tillidsmand hver deres honorarindstilling, der godkendes af Skifteretten. I denne forbindelse er de berettigede til at kræve et depositum forinden påbegyndelse af det egentlige arbejde med rekonstruktionen. Hvis der samtidig er tale om en rekonstruktionsbegæring fra en fordringshaver, hvor skyldner ikke samtykker, så skal denne fordringshaver stille sikkerhed for udgifterne til rekonstruktør og tillidsmand. Der bliver dog kun tale om en endelig omkostning for fordringshaveren, hvis der ikke viser sig at være dækning herfor i virksomhedens frie aktiver³⁹. Honoraret er desuden fortrinsstillet i en eventuelt efterfølgende konkurs, som massekrav jf. KL § 94, idet det betragtes som omkostninger til forsøg på en samlet ordning, ligesom man kender det fra de tidligere regler vedrørende omkostninger i forbindelse med betalingsstandsning og tvangsakkordforsøg.

Som beskrevet er det Skifteretten, der godkender salærindstillingerne på baggrund af følgende faktorer:

- Det medgåede tidsforbrug
- Sagens værdi og kompleksitet
- Omfanget af det reelt udførte arbejde
- Resultatet af det foretagne rekonstruktionsarbejde

Særligt den sidste pind, i ovenstående opstilling, er interessant i forhold til revisorers honorarberegning i andre opgaver, idet det er næsten ukendt for en revisor at beregne

³⁹ Jf. KL §11a, stk. 4

honorar ud fra udfaldet af en sag. Det må naturligvis antages i denne sammenhæng, at det ikke skal forstås rent eksplicit, så honoraret påvirkes af det endelige resultat efter en lang og kompliceret proces, men nærmere skal forstås sådan, at honoraret påvirkes af, hvor langt i processen parterne når.

3.2.2. DE FORVENTEDE OMKOSTNINGER I FORHOLD TIL TIDLIGERE REGLER

Fra lovgivernes side, er der givet udtryk for, at der ikke forventes en stigning i omkostningerne til rekonstruktionen i forhold til omkostningerne ved brug af de tidligere regler⁴⁰. Dette må dog antages at være en smule ønsketænkning, idet den blotte inddragelse af en uafhængig regnskabskyndig tillidsmand fra starten, må antages at være fordyrende. Derudover vil de korte tidsfrister og det temmelig intense arbejde, der kræves for at overholde disse tidsfrister, formentlig påvirke honoraret, idet der allerede i de tidligere trin i rekonstruktionsprocessen kræves en lang række oplysninger og materialer, som det kan være kompliceret at fremskaffe. Der er således ikke tale om, at hovedparten af fagfolkenes tidsforbrug ligger senere i processen, hvor der arbejdes hen imod et resultat, men snarere i starten af processen, hvor der forsøges dannet et overblik.

Ovenstående synspunkt deles ligeledes af Birgitte Jørgensen, der i sit interview giver udtryk for, at det er en væsentlig ulempe ved de nye regler, at det er meget tungt og kræver en del formalia i form af cirkulæreskrivelser til fordringshavere, registreringer osv.

Rekonstruktørens eventuelle overtagelse af ledelsen i virksomheden vil, som udgangspunkt, også være en fordyrende foranstaltning, idet dette både kræver væsentlig forøget tidsforbrug hos rekonstruktøren og eventuelt antagelse af ekstern bistand til varetagelse af en del af denne opgave. I disse tilfælde er det derfor ekstra vigtigt at undersøge forudsætningerne for dækning af disse omkostninger i virksomheden eller alternativt kræve en tilsvarende sikkerhedsstillelse hos den begærende fordringshaver

⁴⁰ Artikel: "Nye regler for rekonstruktion af nødlidende virksomheder", Dorthe Kjærsgaard og Nicolai Dyhr, Revision og Regnskab, nr. 11/2010, s. 78, 1. spalte

3.2.3. SIKKERHEDSSTILLELSE VED INDLEDNING AF REKONSTRUKTION

Konkursrådet har foreslået, at initiativet, til at kræve sikkerhedsstillelse fra starten af processen, skal ligge hos rekonstruktøren, så der skabes et incitament til at stoppe processen så tidligt som muligt, hvis der ikke vurderes at være dækning for omkostningerne i virksomheden⁴¹. Samtidig er det deres vurdering, at der altid bør stilles sikkerhed for omkostningerne til en eventuel efterfølgende konkursbehandling, som det er beskrevet i KL § 27, stk. 1.

Pointen, med disse forslag vedrørende sikkerhedsstillelser, er at undgå situationer, hvor Statskassen skal hæfte for omkostningerne. Disse situationer skal efter Konkursrådets vurdering være begrænset til helt særlige tilfælde, hvor der ikke er frie midler i virksomhedens økonomi, på tidspunktet for indledningen af rekonstruktion, men hvor der alligevel vurderes at være en rimelig mulighed for at gennemføre en succesfuld rekonstruktion. Samtidig bør det kun finde sted, hvis rekonstruktøren har foretaget den nødvendige begæring om sikkerhedsstillelse, men ikke har kunnet få denne, som følge af virksomhedens forhold. Dette kan betragtes som en slags sikkerhedsventil, der skal forhindre, at hensynet til sikkerhedsstillelsen fra starten af processen, skal ødelægge mulighederne for videreførelse af en ellers levedygtig virksomhed⁴².

3.2.4. VURDERING AF OMKOSTNINGERS BETYDNING FOR REKONSTRUKTIONEN

Omkostningerne, til gennemførelsen af en rekonstruktion, vurderes at kunne blive en stor udfordring i rigtig mange sager og vil utvivlsomt fungere som en stopklods for mange begæringer, både fra skyldner og fordringshavers side. Fra skyldnerens side kan der f.eks. indgå overvejelser om, hvorvidt de frie midler i virksomheden måske var bedre brugt på at forsøge en udenretlig løsning eller på antagelse af konsulentbistand til at se på et turn-around af virksomheden inden en eventuel rekonstruktion. Dette bestyrkes af den manglende mulighed for at bakke ud af processen, hvilket formentlig vil tilskynde skyldner til at forsøge alle andre muligheder først.

⁴¹ Konkursrådets Betænkning nr. 1512, side 101

⁴² Betænkning nr. 1512, side 103

Fra fordringshaverens synspunkt kræves der et temmelig godt kendskab til virksomheden samt en fordring af en rimelig størrelse, for at det virker fordelagtigt at skulle stille sikkerhed for omkostningerne. Samtidig kræver det også, at fordringshaveren har et ønske om, at virksomheden skal rekonstrueres, idet det ellers vil være mere fordelagtigt at indgive en konkursbegæring.

3.3. TIDSPERSPEKTIVET

Som beskrevet tidligere, er der lagt stor vægt på, med de nye regler, at skabe et system, der er effektivt og har en kort behandlingstid. Dette er hovedsageligt prioriteret for at beskytte fordringshaverne mod yderligere tab og for at få en strømlinet indenretlig proces. De korte tidsfrister giver dog også anledning til store udfordringer i arbejdet med at rekonstruere en virksomhed, idet manglende overholdelse af fristerne, meget rigtigt, resulterer i en automatisk konkursbegæring.

I interviewet med Peter Thor Kellmer giver han udtryk for, at det ville være en fordel, hvis der f.eks. var en mulighed for at udskyde fordringshavermødet med en måned i de sager, hvor der kræves et stort stykke arbejde for at fremskaffe de nødvendige oplysninger og udarbejde en rekonstruktionsplan før mødet. Ifølge ham har det i hvert fald vist sig svært i praksis at nå denne deadline. Birgitte Jørgensen nævner også tidsperspektivet som en ulempe, men ifølge hende drejer problemet sig omvendt om, at det er svært at nå at afholde mødet, før de 4 uger er gået og, at denne periode ofte er for lang tid for en virksomhed, der skal rekonstrueres.

Disse to synspunkter er delvist modsatrettede og illustrerer ganske udmærket den udfordring, der ligger i at skabe et hurtigt, men samtidigt fyldestgørende og grundigt overblik over virksomhedens situation. I KL § 11e, stk. 5 er der ganske vidst indsat en mulighed for at udskyde drøftelsen af rekonstruktionsforslaget med op til 4 uger, hvis særlige grunde taler for det, og både rekonstruktør og tillidsmand anmoder herom, og fordringshaverflertallet samtidig ikke modsætter sig. Hvorvidt, dette i praksis kan bruges i ret mange sager, er tvivlsomt, henset til den strenge tidsramme, der er lagt op til i de nye regler. Ud fra svarene i de to interviews antages det ikke at være en mulighed i almindelige sager, og vil blot tilskynde til det problem, Birgitte Jørgensen pointerer.

3.4. OVERTAGELSE AF LEDELSEN

Rekonstruktørens overtagelse af ledelsen er et værktøj, der er indført i de nye rekonstruktionsregler, for at imødekomme de situationer, hvor virksomhedens ledelse ikke vurderes at optræde loyalt i forhold til processen. Overtagelse af ledelsen kan kun forekomme i selskaber, enten fra starten af processen, hvis rekonstruktionsbegæringen indgives af en fordringshaver uden skyldners samtykke, eller på et hvilket som helst tidspunkt i processen, hvis rekonstruktøren eller mindst 25 % af kreditormassen indsender en begæring herom til Skifteretten, eller skyldneren ikke møder op til de fastlagte møder.

Overtagelse af ledelsen vil, i de fleste tilfælde, være et voldsomt skridt overfor virksomheden, og kan i sig selv give anledning til problemer omkring virksomhedsledelsens reaktion herpå. Derudover kan der være en meget stor administrativ/praktisk opgave i at sørge for, at virksomhedsledelsen afskæres fra at agere på virksomhedens vegne og dermed bringe fordringshavernes ret i fare. Dette stiller store krav til rekonstruktøren, og der er et væsentligt ansvar forbundet hermed, idet rekonstruktøren herefter skal træffe alle ledelsesmæssige beslutninger på virksomhedens vegne.

I ovenstående sammenhæng er det tilladt for rekonstruktøren at antage ekstern bistand til varetagelse af ledelsesmæssige opgaver, men der er samtidig krav om, at de omkostninger, der afholdes i virksomheden under rekonstruktørens ledelse, skal være nødvendige og rimelige. Der er således ikke givet "carte blanche" til at ansætte dyre konsulenter og fagfolk til at drive disse virksomheder, hvis det ikke tjener et konkret formål.

Rekonstruktørens overtagelse af ledelsen er som udgangspunkt ikke et problem i forhold til muligheden for at gennemføre en rekonstruktion, bortset fra de tilfælde, hvor det giver anledning til overvejelser om dækning af omkostningerne hertil. Det skal snarere opfattes som en yderligere udfordring i processen, der vil kunne give anledning til væsentlig debat i visse sager.

I interviewet med Birgitte Jørgensen giver hun da også udtryk for, at det bedste scenarie er, at der etableres et godt og loyalt samarbejde med den eksisterende ledelse, men at det er et godt værktøj, hvis dette ikke er muligt. Peter Thor Kellmer er mere fast i sin

vurdering af muligheden og opfatter det som et ubetinget krav og som en fordel, idet virksomhedsledelsen har vist manglende evner til at styre virksomheden. Denne forskel i holdningen, hos en advokat og en revisor, afspejler muligvis det forhold, at det for advokaten er et spørgsmål om at påtage sig et stort ekstra ansvar. For revisoren vil det, alt andet lige, blot gøre det nemmere at indsamle oplysninger og udarbejde de nødvendige materialer og vil således ikke betyde yderligere ansvar.

3.5. ØVRIGE UDFORDRINGER I FORBINDELSE MED REKONSTRUKTION

Udover de ovenstående, større problemområder, er der også en længere række mindre og mere afgrænsede problemområder, der dog ikke desto mindre kan give anledning til lige så store besværligheder i forbindelse med gennemførelsen af en succesfuld rekonstruktion. Her er oplistet nogle eksempler, der er baseret på svarene i de to interviews, der er foretaget:

- Medarbejdere
 - Håndtering af ansættelsesforhold, eventuelle fyringer samt medarbejdernes mulighed for at få dækning fra LG for perioden op til rekonstruktionen.
- Igangværende arbejder
 - Værdiansættelse og håndtering af eventuel færdiggørelse af disse, herunder eventuelle truende tab, nedskrivninger, erstatning i forhold til annullerede kontrakter osv.
- Manglende mulighed for bindende vurdering af fast ejendom
 - Ifølge Birgitte Jørgensen ville det være en fordel, hvis reglerne om bindende vurdering af aktiver også gjaldt fast ejendom, så der også her kunne foretages en regulering af pantet
- Uafhængighed
 - Det forhold, at den regnskabskyndige tillidsmand skal være uafhængig, kan give anledning til besvær i forhold til at danne sig et overblik over virksomhedens forhold. Dette punkt ses der nærmere på i næste afsnit.

3.6. OPSUMMERING

Som det fremgår af ovenstående, er der rigtig mange udfordringer, der kan optræde i de enkelte rekonstruktionssager, og som Birgitte Jørgensen udtrykker det; "*Hver rekonstruktion sin udfordring!*" Det kræver således et højt fagligt niveau hos såvel rekonstruktøren som tillidsmanden, hvis disse udfordringer skal løses tilfredsstillende. Fra Konkursrådet og lovgivers side har der naturligvis været foretaget grundige vurderinger af langt de fleste af disse scenarier, og i de fleste tilfælde er reglerne opbygget som en afvejning imellem mange forskellige hensyn og prioriteringer for at finde den løsning, der bedst dækker formålet med lovgivningen. Hvorvidt dette i praksis er tilfældet, vil ganske givet være til debat helt frem til næste revision af konkurslovgivningen.

AFSNIT 4. REVISORS ROLLE

Som det er formuleret i indledningen og problemformuleringen, så består en del af denne afhandlings hovedformål i at undersøge og vurdere revisors rolle i henhold til de nye rekonstruktionsregler. Arbejdsopgaverne for en revisor ændrer sig løbende i forhold til lovændringer og de forskellige politiske vinde, der blæser, og dette område tjener blot til eksempel på, hvilke nye udfordringer, revisor skal være klar til at imødekomme.

4.1. REVISORS NYE LOVREGULEREDE ROLLE

4.1.1. REVISORS ROLLE IFØLGE DE TIDLIGERE REGLER

Som kort beskrevet i afsnit 1, så er revisorerne blevet tildelt en ny rolle i den nye konkurslovgivning. Tidligere havde revisor ikke nogen lovreguleret rolle i arbejdet med betalingsstandsning, men kom først ind i billedet ved en eventuel begæring om åbning af tvangsakkord. I denne forbindelse skulle skyldner henvende sig til to tillidsmænd – en fagkyndig og en regnskabskyndig - der skulle bistå med de nødvendige opgaver til brug for tvangsakkorden⁴³. Skifteretten kunne, i de simple sager, tillade at der kun blev brugt en regnskabskyndig tillidsmand, hvilket som altovervejende hovedregel var en statsautoriseret eller registreret revisor, idet de kunne påtage sig opgaven uden særskilt beskikkelse⁴⁴.

Disse tillidsmænd skulle udelukkende overholde habilitetskravene i KL § 238, stk. 1-4, hvilket betød, at hvervet umiddelbart godt kunne varetages af virksomhedens egen revisor, og så længe habilitetsreglerne (samt visse begrænsninger i valget af fagkyndig tillidsmand) var overholdt, havde Skifteretten og fordringshaverne ingen indflydelse på valget af tillidsmænd.

Ovenstående har naturligvis den fordel, at revisor som regel er godt bekendt med virksomhedens forhold, og vil derfor relativt hurtigt kunne danne sig et overblik og fremskaffe de nødvendige oplysninger til rekonstruktionsarbejdet. Dertil kommer, at virksomhedens revisor ofte kender de forskellige aktører i processen, herunder bank og til dels øv-

⁴³ Jf. t-KL § 165, stk. 1

⁴⁴ Jf. t-KL § 164, stk. 1, 2. pkt.

rige fordringshavere, hvilket kan give et unikt indblik i den historie og udvikling, der har ledt op til den truende insolvens. På den måde vil han, som oftest, have et forspring i forhold til problematikken omkring tidspres, som beskrevet i forrige afsnit. Alligevel er dette forhold ikke blevet prioriteret i den nye konkurslov.

4.1.2. REVISORS ROLLE IFØLGE DE NYE REGLER

I den nye Konkurslov er der indsat nogle enkelte, men i høj grad væsentlige, ændringer i forhold til den ovenfor beskrevne tidligere retstilstand. Væsentligst er nok, at den regnskabskyndige tillidsmand nu tildeles en aktiv rolle allerede fra rekonstruktionens indledning. Denne ændring er foretaget for at sikre den fornødne tilslutning til rekonstruktionsarbejdet fra fordringshavernes side⁴⁵, idet de på den måde, i højere grad, kan fæstne tillid til det materiale, som rekonstruktionsforslaget baserer sig på. Tidligere var fordringshaverne begrænset til at bruge skyldnerens eget materiale til vurdering af deres situation og risiko, hvilket naturligt nok kunne skabe mistillid og manglende vilje til at deltage aktivt i arbejdet. Samtidig er det vurderet, at rekonstruktøren som udgangspunkt ikke besidder de nødvendige regnskabsmæssige kvalifikationer til at kunne påtage sig den del af opgaven.

Under de nuværende regler skal der kun beskikkes en enkelt tillidsmand, i det der vurderes, at omkostningerne til to tillidsmænd vil være for voldsomme for skyldneren. Samtidig pointeres det, at rollen som rekonstruktør ligeledes varetages af en ekstern part⁴⁶, hvilket også skaber sikkerhed for, at opgaveudførelsen tildeles tilstrækkelig kompetence. Tillidsmanden har dog mulighed for at antage den nødvendige faglige bistand ved komplicerede vurderinger af aktiver osv. efter samtykke fra rekonstruktøren⁴⁷.

En anden væsentlig ændring er, at Skifteretten nu har mulighed for at modsætte sig skyldnerens forslag til såvel rekonstruktør som tillidsmand. Tidligere var dette ikke muligt, udover i situationer, hvor der var objektive habilitetsproblemer, men i KL § 11a, stk. 1 er det tydeligt pointeret med formuleringen; "*... ikke bundet af de forslag til rekon-*

⁴⁵ Betænkning nr. 1512, s. 94 øverst

⁴⁶ Betænkning nr. 1512, s. 94 midterst

⁴⁷ Jf. KL § 11a, stk. 1

struktør eller tillidsmand, der fremgår af begæringen", at dette valg nu er under Skifterettens fulde kontrol.

Skifteretten har desuden mulighed for at afsætte såvel rekonstruktør som tillidsmand, hvis særlige grunde taler herfor⁴⁸. Det er således ikke nok, at der er en generel utilfredshed hos fordringshavere eller skyldner, idet navnlig fordringshaverne har fået stærkt udvidede muligheder for at deltage aktivt i processen og påvirke de beslutninger, der bliver truffet⁴⁹. Det må dog antages, at Skifteretten ikke kan leve med en situation, hvor rekonstruktøren eller tillidsmanden helt har mistet tilliden hos fordringshaverne, idet dette går imod hele formålet med involveringen af de uafhængige parter.

Under selve rekonstruktionsforhandlingerne deltager den regnskabskyndige tillidsmand ikke, men han skal dog give møde i Skifteretten ved de forskellige møder i løbet af processen⁵⁰. Årsagen til, at han ikke skal deltage i selve forhandlingerne, er, at hans rolle som neutral og uafhængig part ikke må blive kompromitteret, hverken overfor skyldner eller fordringshavere. Rekonstruktørens vigtigste opgave er derimod at varetage fordringshavernes interesse, og han kan derfor antage en helt anden rolle i forhandlingerne⁵¹. Der er således lagt op til at sørge for mest mulig tillid til det materiale, som tillidsmanden udarbejder, fra begge sider, hvilket hovedsageligt skal hjælpe til med at effektivisere processen og undgå tvister undervejs.

Ovenstående bestemmelse understøttes ligeledes af den nye tilføjelse til KL § 238 i stk. 5, hvor det tilføjes til de tidligere habilitetsbestemmelser, at tillidsmanden ikke må have varetaget opgaver som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren i de to foregående år før indledningen af rekonstruktionen og i øvrigt heller ikke må varetage disse opgaver for skyldneren i to år efter afslutningen af rekonstruktionsforløbet. Denne karantænebestemmelse gælder såvel for tillidsmanden som alle ansatte i samme revisi-

⁴⁸ Jf. KL § 11g, stk. 1 og 5

⁴⁹ Betænkning nr. 1512, s. 98 øverst

⁵⁰ Jf. KL § 11d, stk. 1

⁵¹ Betænkning nr. 1512, s. 95 midterst

onsvirksomhed⁵². Det er således ikke længere muligt at benytte virksomhedens egen revisor, der således bliver kørt delvist ud på et sidespor i processen. Det er dog fortsat rekonstruktøren og tillidsmandens privilegie, at benytte virksomhedens revisor til indhentning af diverse oplysninger, hvis dette vurderes at være hensigtsmæssigt.

4.1.3. VURDERING AF REVISORS NYE LOVREGULEREDE ROLLE

Ud fra de delformål, der er oplistet i afsnit 1.1, må det opfattes som en naturlig konsekvens, at revisors rolle er ændret i den nye lovgivning. Det altoverskyggende fokus på at varetage fordringshavernes interesser fordrer en meget streng rollefordeling i rekonstruktionsforløbet og er givetvis også en nødvendighed for at kunne overholde de krav og frister, der følger af lovændringerne.

Der lægges op til et handlekraftigt og aktivt samarbejde med fordringshaverne for at nå frem til den bedste løsning – ikke så meget for skyldnerens – men hovedsageligt for virksomhedens skyld. Det er således nødvendigt, at der er fuld tillid til beslutningsgrundlaget, og at fordringshaverne ligeledes har en kompetent part, de kan henvende sig til for at få udarbejdet eller indhentet de oplysninger, der er nødvendige i deres egen risikovurdering. I interviewene med Peter Thor Kellmer og Birgitte Jørgensen giver de udtryk for vigtigheden af at inddrage revisoren i hele processen og af, at revisor skal være uafhængig for at kunne påtage sig den rolle, der er beskrevet i loven.

I FSR's høringssvar⁵³ tilslutter de sig tilføjesen af KL § 238, stk. 5, men har dog nogle indvendinger hertil, herunder vedrørende den brede betegnelse "forretningsmæssig rådgiver", idet de ikke ser et problem i, f.eks., at have ydet skattemæssig rådgivning til en virksomhed, som de efterfølgende, indenfor karantæneperioden, skal virke som tillidsmand for. De foreslår derfor, at teksten ændres til "den generalforsamlingsvalgte revisor". Desuden pointerer de, at det bør præciseres, at karantænen ikke gælder deltagelse i en efterfølgende konkursbehandling.

⁵² Betænkning nr. 1512, s. 97 øverst

⁵³ FSR's høringssvar over Konkursrådets betænkning om rekonstruktion H234-09 af 25. januar 2010

Ingen af de to ændringsforslag har fundet vej til den endelige lovtekst, hvilket må kunne opfattes som en indikation på, at man ikke har ønsket at slække på formuleringerne i selve loven. Hvordan teksten skal fortolkes er således op til praksis at afklare, men det må antages, at der vil være fokus på, at reglerne bliver fortolket meget stramt. Denne antagelse udspringer af, at man hos Konkursrådet lader til at lægge særlig vægt på opfattelsen og tilliden hos fordringshaverne og knap så meget vægt på den objektive mulighed for at miste sin neutralitet⁵⁴, hvilket er forståeligt nok, idet man reelt forsøger at "lovgive sig til velvilje". Uden den vil det nemlig utvivlsomt være utrolig svært at benytte regelsættet i praksis og opnå det ønskede mål om at understøtte videreførelsen af levedygtige virksomheder.

4.2. REVISORS OPGAVER OG ARBEJDSPAPIRER

Revisors nye rolle i Konkursloven giver anledning til en lang række praktiske opgaver, der skal udføres undervejs igennem rekonstruktionsprocessen. Disse opgaver er kort beskrevet i afsnit 2, men vil i det følgende blive gennemgået nærmere. I denne forbindelse vil der også blive set på nogle Beierholm-standarder på området, der dækker de erklæringer og arbejdspapirer, der kræves under dette forløb. Opgavernes beskaffenhed, kompleksitet og hyppighed vil selvfølgelig variere kraftigt fra skyldner til skyldner, og der formodes således ikke at være to rekonstruktionsforløb, der er ens, på trods af den konformitet, der følger af lovgivningen.

4.2.1. INDLEDNING AF REKONSTRUKTIONSFORLØBET

Det første arbejdspapir, der skal udarbejdes fra revisors side, er erklæringen om villigheden og evnen til at påtage sig opgaven som regnskabskyndig tillidsmand. I bilag 4 er vist Beierholms standard for denne erklæring. I erklæringen henvises til KL § 11, stk. 2, hvor bestemmelsen om erklæringen er formuleret samt til KL § 238, hvor habilitetsbestemmelserne er oplistet. Desuden fremhæves KL § 238, stk. 5, og det erklæres, at den underskrivende revisor er indforstået med denne bestemmelse. I erklæringen er det desuden beskrevet, at bestemmelsen også gælder alle andre ansatte i samme virksom-

⁵⁴ Betænkning nr. 1512, s. 97 øverst

hed, hvilket reelt betyder, at revisor, ved at skrive under, pålægger de øvrige revisorer i virksomheden at overholde karantænebestemmelsen.

Ovenstående kræver naturligvis nogle nedfældede interne retningslinjer i revisionsvirksomheden, og det må i denne forbindelse antages, at alle revisionsvirksomheder, der ønsker at være i stand til at arbejde med dette område, har udarbejdet faglige standarder hertil. Dette kunne f.eks. indebære et klientacceptskema, der gennemgår de regler, der skal være overholdt, før revisor kan påtage sig opgaven. Beierholms standard for dette klientacceptskema er vist i Bilag 5.

4.2.2. PLANLÆGNING AF OPGAVEN

Når revisor er valgt som regnskabskyndig tillidsmand og er godkendt af Skifteretten, er det nødvendigt at planlægge opgaven, ligesom det kendes fra stort set alle andre opgaver i en revisionsvirksomhed. Opgaveplanlægningen er et essentielt værktøj for en revisor, idet det udgør et pejlemærke for den pågældende opgave, der skal hjælpe med at holde styr på opgavens omfang, placering og bemanning.

På standardopgaver, der forekommer hvert år, kan planlægningen i praksis have mere karakter af en rutineopgave, men ved enkeltstående sager som f.eks. rekonstruktion, der tilmed er et helt nyt arbejdsområde for de fleste revisorer, kan det være utrolig værdifuldt at få dannet et overordnet overblik over opgaven før påbegyndelse – også selvom opgaven sagtens kan ændre karakter undervejs. I Bilag 6⁵⁵ ses et eksempel på et planlægningsnotat, der indeholder nogen af de punkter, der er væsentlige at få overblik over, før opgaven påbegyndes.

⁵⁵ Eksemplet er udarbejdet som en skabelon og indeholder således ikke oplysninger om en kunde

Planlægningsnotatet indeholder de følgende hovedpunkter:

- Opgavens omfang
- Informationsindsamling
- Aktivitets- og tidsplan
- Forståelse af virksomheden
- Honoraroverslag
- Accept af opgaven og aftalebrev
- Øvrige væsentlige oplysninger til udførelse af opgaven

Listen skal ikke opfattes som udtømmende, men indeholder blot de væsentligste elementer, der er nødvendige for at overholde kravene til revisors dokumentation ved denne type erklæringsopgave. På så komplekst et område, er det ikke muligt at lave en faglig standard, der dækker alle de mulige elementer og scenarier, der kan forekomme, så det er vigtigt, at revisor selv besidder tilstrækkelig faglig kompetence til at overskue opgaven og nedfælde de væsentlige områder i sagen. Revisors dokumentation, for planlægning og udførelse af opgaven, er desuden vigtig i forhold til overholdelse af revisorloven, erklæringsbekendtgørelsen og revisionsstandarderne.

4.2.3. UDFØRELSE AF OPGAVEN

Fordringshavermødet

Som beskrevet i afsnit 2, så er der en del oplysninger, der skal sendes ud til fordringshaverne før afholdelse af fordringshavermødet senest 4 uger efter indledning af rekonstruktionen. I første omgang skal der sendes en meddelelse til alle kendte fordringshavere mv. senest en uge efter rekonstruktionsindledningen. Denne meddelelse vedlægges skyldners seneste årsrapport eller uddrag heraf samt følgende oplysninger:

- Oplysninger om skyldnerens vigtigste aktiver og passiver
- Så vidt muligt, en komplet kreditorfortegnelse inkl. sikkerhedsstillelser
- Oplysning om skyldnerens regnskabsføring
- Årsager til og formål med rekonstruktionsbehandlingen
- Oplysning om tidspunkt for fordringshavermødet

Ovenstående meddelelse er hovedsageligt rekonstruktørens opgave, og tillidsmanden skal således kun medvirke, hvis det vurderes nødvendigt f.eks. omkring oplysninger om skyldnerens regnskabsføring eller assistance med opgørelse af vigtigste aktiver og passiver samt kreditorfortegnelse. I en del simple sager, vil rekonstruktøren formentlig kunne håndtere denne opgave på egen hånd.

En uge før fordringshavermødet (eller allersenest på mødet) skal fordringshaverne have udleveret en rekonstruktionsplan, der indeholder følgende delelementer:

- Begrundet redegørelse for fremgangsmåden i rekonstruktionen
- Oplysninger om eventuelle hindringer for rekonstruktionen
- Oplysninger om skyldnerens balance pr. indledningsdagen inkl. eventuelle væsentlige ændringer siden da.
- Oplysninger om, hvorvidt tillidsmanden mener, at der er mangler ved den seneste aflagte årsrapport
- Opl. om de væsentligste skridt, der forventes foretaget under rekonstruktionen

I denne forbindelse er der en væsentligt større del af opgaven, der kræver assistance fra tillidsmanden. Denne assistance inkluderer tillidsmandens erklæring om mangler ved skyldnerens seneste årsrapport, jf. KL § 11c stk. 2 nr.3, erklæring om hvorvidt rekonstruktionsplanen skønnes gennemførlig jf. KL § 11c stk. 3 samt erklæring om vurdering af skyldnerens aktiver, jf. KL § 11c stk. 3. I disse erklæringer er det væsentligt at vurdere, hvilken erklæringstype, der skal benyttes. I lovgivningen er der ikke oplyst krav til disse erklæringer, hvilket efterlader mulighed for at fortolke dette område forskelligt fra revisionskontor til revisionskontor og sågar også mellem revisorer fra samme virksomhed.

I Bilag 7 er der vist en Beierholm-standard til førstnævnte erklæring med og uden bemærkninger, hvor der ikke afgives erklæring efter erklæringsbekendtgørelsen. I disse erklæringer bemærkes det således, at revisors arbejde ikke har haft direkte til formål at finde mangler, men er udført som følge af rekonstruktionen, og at erklæringen desuden ikke gives i henhold til bekendtgørelsen om godkendte revisorerers erklæringer (erklæringsbekendtgørelsen).

Der vil formentlig være flere årsager til at vælge denne type erklæring, bl.a. den meget korte tidsfrist til at udføre arbejdet, manglende kendskab til kunden samt det forhold, at tillidsmanden reelt skal vurdere en anden revisors arbejde. Generelt set, er det ikke i en revisors interesse at benytte en "højere" erklæring, end opgaven reelt tilsiger, men alligevel er der bred konsensus om, at en erklæring efter erklæringsbekendtgørelsen, navnlig RS 3000 om andre erklæringer med sikkerhed, er at foretrække i denne sammenhæng. I afsnit 6 er der henvist til bilag med disse tre nævnte erklæringer samlet, hvor der er benyttet en RS 3000-erklæring med begrænset sikkerhed.

Ovenstående overbevisning deles ligeledes af de statsautoriserede revisorer, Jon Beck (KPMG) og Lars Kiertzner (lektor, ph.d. ved CBS). I en artikel⁵⁶ gennemgår de erklæringerne, som tillidsmanden skal afgive i forbindelse med sit arbejde med rekonstruktion. Her kommer de til den konklusion, at erklæringerne skal afgives efter RS 3000 i erklæringsbekendtgørelsen, navnligt fordi den skal udsendes til en ekstern part. De konkluderer desuden, at det ikke er aktuelt med en erklæring med høj grad af sikkerhed, da dette reelt ville kræve en total omrevision af den pågældende årsrapport.

Hvilken af de ovenstående metoder, der er mest korrekt, må bero på en vurdering fra tillidsmandens side, men som udgangspunkt må det antages, at det vil blive normalt med en RS 3000-erklæring med begrænset sikkerhed. Navnlig fordi tillidsmandens arbejde udgør et vigtigt fundament i det videre arbejde med rekonstruktionen og, som udgangspunkt, også tjener flere formål. Dels har det en regnskabsmæssig betydning i forhold til grundlaget for rekonstruktionsplanen, men det vil sandsynligvis også, i mange tilfælde, tjene som en del af vurderingen af, hvorvidt der kan rejses erstatningssager mod virksomhedens ledelse eller revisor⁵⁷. Sikkert er det i hvert fald, at tillidsmandens arbejde, i starten af rekonstruktionsforløbet, er utrolig vigtigt for udfaldet af processen og for den måde, fordringshaverne vil anskue deres stilling på.

⁵⁶ Artikel: *"Problemstillinger ved revisors arbejde i rekonstruktion"*, Jon Beck og Lars Kiertzner, Revision og Regnskab, nr. 8, august 2011, s. 17, 1. spalte, øverst

⁵⁷ Samme artikel: Rev og Regn, nr. 8, august 2011, s. 17, 1. spalte, midterst

Den mellemliggende periode og midtvejsstatus

I den mellemliggende periode, fra fordringshavermødet til afstemningsmødet, har tillidsmanden enkelte nøgleopgaver, han skal varetage, der dog ikke er beskrevet tydeligt i lovgivningen. Tillidsmanden skal således bistå fordringshaverne med at verificere det foreliggende materiale og, om nødvendigt, udarbejde selvstændigt og uafhængigt regnskabsmateriale, f.eks. budgetter og objektive modregnede balancer, til afklaring af, hvorvidt rekonstruktionsforslaget er at foretrække frem for en konkurs.

I ovenstående forbindelse må det antages, at den slags arbejde skal godkendes af rekonstruktøren, der har det overordnede ansvar for omkostningerne, der påløber under rekonstruktionsforløbet. Tillidsmanden har desuden til opgave at sørge for, at virksomheden overholder sine løbende forpligtelser, såsom afgiftstilsvare osv. samt at deltage aktivt i arbejdet med rekonstruktionsplanen ved bl.a. at sikre pålideligheden af bogføringen og af nøgletallene⁵⁸. I praksis vil rekonstruktøren formentlig overlade hovedparten af beregningerne og opstillingerne til rekonstruktionsplanen/-forslaget til tillidsmanden, og selv tage sig af den juridiske behandling af de forskellige forhold i virksomheden. Der vil således være tale om et løbende parløb mellem rekonstruktør og tillidsmand, selvom rekonstruktøren i sidste ende har det overordnede ansvar for processen.

Senest 3 måneder efter fordringshavermøde, skal rekonstruktøren sende en status til fordringshaverne m.fl., hvor der gøres rede for alle væsentlige forhold vedrørende rekonstruktionsforhandlingerne. Hertil skal der vedlægges en opgørelse over resultatet af den eventuelle fortsatte drift i virksomheden under forløbet⁵⁹. Denne opgørelse må ligeledes antages at skulle udarbejdes af tillidsmanden og tilføjes nødvendige oplysninger af betydning for værdiansættelsen af aktiver og passiver samt relevante budgetopdateringer.

Samtidig er det såvel rekonstruktøren som tillidsmandens opgave at vurdere, hvornår der eventuelt opstår situationer i rekonstruktionsprocessen, der kræver en ekstraordinær meddelelse til fordringshaverne og eventuelt et møde i Skifteretten om påvirkningen af

⁵⁸ Artikel: "Nye regler for rekonstruktion af nødlidende virksomheder", Dorthe Kjærsgaard og Nicolai Dyhr, Revision og Regnskab, nr. 11, 2010, s. 78 midterst

⁵⁹ Jf. KL § 11f, stk. 1

det videre forløb. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis der sker en væsentlig udvikling i vurderingen af bestemte aktiver, der danner grundlag for rekonstruktionsplanen.

Afstemningsmødet og den endelige stadfæstelse

Senest 6 måneder⁶⁰ efter fordringshavermødet, skal der afholdes afstemningsmøde med henblik på at stemme om det rekonstruktionsforslag, der skal være udarbejdet hertil.

Rekonstruktionsforslaget skal, så vidt muligt, være sendt til fordringshaverne m.fl., senest 14 dage før dette møde, og skal indeholde:

- Oplysninger om eventuel planlagt virksomhedsoverdragelse, herunder
 - Overdragelsessum
 - Aktiver, passiver og gensidigt bebyrd. aftaler, der overdrages
 - Oplysninger om erhververen
- Oversigt over skyldnerens status, herunder
 - Aktivoversigt med værdiangivelse
 - Skyldnerens pantsatte aktiver, panterettighedernes art, størrelse og eventuel friværdis i pantsatte aktiver.
 - Oplisting af usikrede krav inkl. pantefordringer, der ikke dækkes af pantet (f.eks. efter en bindende vurdering af et aktiv) inkl. fordringshaverfortegnelse og placering i konkursordenen.
- Redegørelse fra rekonstruktør og tillidsmand, der indeholder:
 - Kommentarer til ovennævnte statusoversigt
 - Sammenhæng mellem statusoversigt og seneste årsrapport
 - Oplysninger om omstødelige dispositioner, omstødelsessager og bortfaldne rettigheder
 - Skyldners eventuelle ansvarspådragende forhold
 - Oplysninger om årsagen til skyldnerens økonomiske situation
 - Anslået dividende i tilfælde af konkurs
 - Forløbet af samarbejdet med skyldneren under forløbet
 - Erklæringer om, hvorvidt rekonstruktionsforslaget findes rimeligt og giver rimelig sikkerhed for korrekt opfyldelse

⁶⁰ Plus evt. udskydelse, maks. 2 x 2 måneder

Oversigt over skyldnerens status vil, som udgangspunkt, bestå af en modregnet balance med tilhørende noter og bemærkninger. I en sådan modregnet balance vises skyldnerens aktiver til deres fastsatte værdi, modregnet eventuelle hæftelser, herunder f.eks. virksomhedspant og realkreditpant. Ud fra denne modregning fremkommer det frie beløb til fordeling til virksomhedens simple kreditorer. Dette beløb skal dog forinden fratrækkes omkostninger til rekonstruktionsbehandlingen, samt andre foranstående krav, der måtte være oparbejdet eller forventes at blive oparbejdet.

Ud fra slutbeløbet beregnes en forventet dividende til de simple kreditorer, der således kan se, hvad de får ud af rekonstruktionsforslaget. Dette resultat kan så sammenholdes med den forventede dividende ved en konkurs, der ligeledes skal være oplyst. Denne dividende vil ofte være væsentligt lavere, idet den modregnede balance som udgangspunkt vil være udarbejdet ud fra et "going concern"-princip⁶¹, der ofte har stor indflydelse på aktiverens værdi i forhold til værdiansættelse ud fra realisation i en konkurs. I afsnit 6 vises det, hvordan en sådan modregnet balance er bygget op.

Udover ovenstående, skal rekonstruktør og tillidsmand, i fællesskab, udarbejde en redegørelse, der indeholder de oplyste oplysninger. Et eksempel på en sådan redegørelse kan ses i afsnit 6, hvor den er udarbejdet til brug for case-virksomheden. Redegørelsen indeholder reelt alle de resterende oplysninger, som fodringshaverne har behov for, udover de rent regnskabsmæssige, i forhold til vurderingen af deres situation. Specielt § 13b, stk. 3, pkt. c-g kan være et væsentligt supplement, men her vil det, i al væsentlighed, være rekonstruktøren, der skal give sin vurdering af forholdene omkring bl.a. eventuelle omstødelige dispositioner og ansvarspådragende forhold.

Erklæringen under pkt. h vedrører ikke de øvrige punkter i redegørelsen, men er udelukkende en erklæring om, hvorvidt rekonstruktionsforslaget vurderes rimeligt og gennemførligt. Hvis man fravælger en RS 3000-erklæring, kan denne laves fælles for rekonstruktøren og tillidsmanden. I modsat fald vil tillidsmandens erklæring skulle fremgå særskilt, som det er vist i eksemplet i afsnit 6, idet advokater ikke benytter disse erklæringer.

⁶¹ "Rekonstruktionsret", side 211

Efter ovenstående møde, vil tillidsmandens opgave reelt være afsluttet, og karantæneperioden indtræder således fra denne dag. Der kan dog, i nogle tilfælde, være tale om, at der indsættes tilsyn med gennemførelsen af rekonstruktionen, og her kan rekonstruktøren fortsat benytte tillidsmanden, hvis det skønnes nødvendigt.

4.3. LOVÆNDRINGERNES EFFEKT PÅ REVISORS ARBEJDE OG PÅ REVISIONSBRANCHEN

På nuværende tidspunkt, er der fortsat kun gennemført en relativt begrænset mængde rekonstruktioner, og det er således fortsat et nyt og uprøvet område for de fleste revisorer. Det kan derfor være svært at vurdere, hvilken konsekvens, de nye regler vil få for den enkelte revisor. Det er dog tydeligt, at det er et område, som de større revisionskontorer bør have fokus på, idet det vurderes at komme til at være et lukrativt marked, hvor det gælder om at eksponere sig selv bedst muligt. Ud fra reglernes udformning er der således tale om opgaver, der skal udføres for virksomheder, der ikke i forvejen er tilknyttet revisionskontoret, og det er derfor vigtigt at have en stærk profil på markedet.

Tidligere har konkursområdet været domineret af advokater, der har fungeret som lovpligtigt tilsyn under betalingsstandsninger og tvangsakkorder og som kuratorer under konkurser. Denne opdeling har klart været historisk betinget og står i modsætning til forholdene i f.eks. England, hvor revisorerne længe har siddet på dette marked og organiseret bobehandlinger og realisering af aktiver⁶². Den situation er vi fortsat langt fra i Danmark, på trods af de nye regler, idet advokaterne fortsat vil sidde på hovedparten af opgaverne i forbindelse med rekonstruktion og konkurs. Det er dog klart et væsentligt skridt i retning af at bryde den monopollignende tilstand, som advokaterne hidtil har haft på dette område, der i øvrigt er stærkt voksende i skyggen af finanskrisen.

For revisionsbranchen som helhed, har de senere år budt på faldende omsætning indenfor kerneydelserne revision og regnskab. De fire store revisionsvirksomheder i Danmark tabte på et år, i perioden 2009-10, 400 mio. kr. i omsætning og har derfor måttet om-

⁶²Artikel: "Revisorer vil have bid af konkurskagen", Lasse Ladefoged, Børsen, 11. oktober 2010, s. 6

strukturere og lukke afdelinger, som følge heraf⁶³. Årsagerne til dette skal findes i lempeligere revisionsregler samt et øget fokus på omkostningsbevidsthed hos kunderne.

Mange virksomheder er således begyndt at sende kerneydelserne i udbud, hvilket skaber en øget konkurrence på markedet, med faldende indtjening til følge. Det har således været vigtigt for revisionsbranchen at se på nye indtjeningsmuligheder, der kan afhjælpe denne situation, og her er rådgivningsydelser et oplagt valg.

Rådgivningsydelser har dog, for revisionsbranchen, nogle iboende udfordringer, der skal forsøges håndteret på en hensigtsmæssig måde, hvis det skal afhjælpe den faldende indtjening. Først og fremmest må rådgivningsydelser betragtes som et væsentligt mere konjunkturfølsomt marked end de sædvanlige kerneydelser⁶⁴, og det vil derfor være svært at budgettere og kapacitetsregulere ud fra disse opgaver. Samtidig vil man formentlig opleve, at kunderne er væsentligt mindre loyale på disse opgaver, idet særligt større virksomheder konstant vil kigge på, hvor de mener at kunne finde den største ekspertise og erfaring på et givet område. Sidstnævnte vil således også føre til en skærpende af behovet for efteruddannelse og omstillingsparathed, så man hele tiden kan følge med konkurrenterne, hvilket dog ikke burde udgøre en større omvæltning for revisorerne, idet de er vant til at skulle opfylde strenge krav til efteruddannelse og faglig kompetence.

Udover den ovenfor beskrevne udfordring, så vil der, i takt med udviklingen hen imod en større andel af rådgivningsopgaver, ligeledes opstå et behov for konstant afvejning mellem typerne af ydelser. En revisor har en særlig rolle og funktion, både i forhold til virksomheden og i forhold til offentligheden, og det vil derfor være problematisk, hvis der vurderes at være interessekonflikter forbundet med hans arbejde.

I de senere år har vi oplevet en stigning i sager, hvor der er blevet udtrykt kritik overfor revisorer, særligt i enkelte banksager, hvor der både er blevet ydet rådgivning og revisi-

⁶³ Artikel: *"Revisorer flygter fra revision til rådgivning"*, Malene Severinsen, Børsen, 2. november 2010, s. 4,

⁶⁴ Artikel: *"Revisorer flygter fra revision til rådgivning"*, Malene Severinsen, Børsen, 2. november 2010, s. 4,

on overfor banker, der efterfølgende er gået konkurs. Således udtaler revisionsekspert fra CBS, Kim Klarskov Jeppesen; *"Revisorerne tjener mere på rådgivning end revision. Branchen står foran en vigtig kommunikationsopgave, hvis den skal sikre sin uafhængighed, i takt med sit fokus på rådgivning"*. I samme artikel udtaler daværende formand for FSR, Kurt Gimsing; *"Vi skal værne om vores uafhængighed. Det er fuldstændig korrekt. Vi skal være påpasselige med, hvilke områder vi yder rådgivning på, og derfor kigger vi kritisk på forholdet mellem rådgivningshonoraret og revisionshonoraret for at sikre vores uafhængighed"*⁶⁵. I forhold til rekonstruktionssager, så løses dette problem reelt af tilføjelsen i KL § 238, stk. 5.

FSR giver dog udtryk for, i deres høringssvar til konkursrådets betænkning⁶⁶, at tilføjelsen er unødvendig, fordi revisorer i forvejen, som offentlighedens tillidsrepræsentanter, er underlagt strenge habilitets- og uafhængighedskrav. Debatten viser dog med al tydelighed, at det må være en fordel med en konkret lovbestemmelse på området, så der ikke opstår tvivlsspørgsmål. Selv for revisorer, der, som beskrevet, normalt er vant til strenge regler for deres arbejde, kan der opstå situationer, hvor det ikke er muligt at overskue en konkret situation og træffe de rigtige forholdsregler. Et revisionskontor er trods alt også en virksomhed, der skal tjene sine penge på at sælge så mange ydelser som muligt.

I interviewet med Peter Thor Kellmer giver han udtryk for, at han ikke mener, der vil være en særlig sammenhæng mellem revision og rekonstruktioner, og at det hovedsageligt drejer sig om, hvilke revisionskontorer, der ønsker at specialisere sig på dette område. For dem kan der være et nyt forretningsområde at udforske, men han er ligeledes skeptisk overfor udbredelsen af reelle rekonstruktioner, som følge af den tidligere beskrevne problemstilling vedrørende virksomhedspant. Dette er naturligvis blot udtryk for en holdning, der ikke nødvendigvis deles af andre revisorer, men det viser, at der fortsat er meget stor uenighed om udbredelsen af dette forretningsområde. Det vil således kun være det praktiske arbejde med rekonstruktioner, i de kommende år, der vil vise, hvor stort et område, det bliver, samt hvilke problemstillinger, der vil dominere arbejdet.

⁶⁵ Artikel: *"Revisorer flygter fra revision til rådgivning"*, Malene Severinsen, Børsen, 2. november 2010, s. 4-5

⁶⁶ FSR's høringssvar over Konkursrådets betænkning om rekonstruktion H234-09 af 25. januar 2010

Muligheden for virksomhedspant er forblevet urørt i forbindelse med konkursrådets betænkning og de deraf følgende lovændringer, men det betyder ikke, at muligheden er sikret i mange år frem. Der er fortsat stor modstand og skepsis, hvilket bl.a. udtrykkes af kuratorforeningens formand Lars Skanvig, der ikke mener, at bankerne udviser stor nok interesse i at deltage aktivt i arbejdet med rekonstruktioner. Denne holdning støttes af formanden for konkursrådet, professor, dr.jur., Ulrik Rammeskov Bang-Pedersen, der ikke personligt mener, at virksomhedspanteordningen bør bestå. Han henviser dog til, at man, i konkursrådets betænkning, har gjort opmærksom på, at der kan være behov for yderligere tiltag, når man, om nogle år, har mere erfaring på området⁶⁷.

4.4. VURDERING AF REVISORS ROLLE

Ovenstående gennemgang illustrerer de relativt mange arbejdsopgaver, der er pålagt den regnskabskyndige tillidsmand, i reglerne om rekonstruktion. Rekonstruktøren er, i lovgivningen, udpeget som den hovedansvarlige for gennemførelsen af processen på betryggende og korrekt vis, men dette vil under ingen omstændigheder kunne lade sig gøre uden tillidsmandens kompetente og aktive medvirken. En rekonstruktion vil altid have både juridiske og regnskabsmæssige problemstillinger, og derfor vurderes det også, at den lovregulerede involvering af begge parter er en klar styrkelse af konkursloven.

Ved planlægning og udførelse af opgaver omkring rekonstruktion, er det væsentligt at fastslå hvilke retningslinjer, der skal overholdes internt i revisionsvirksomheden såvel som i det materiale, der udarbejdes til eksternt brug. Derfor vurderes det at være vigtigt med en faglig standard og klare retningslinjer på området, ikke mindst for at afhjælpe den enkelte revisors arbejde. Spørgsmål, som f.eks. type af erklæring på materialet til rekonstruktionsplanen og – forslaget, er væsentlige at få afklaret, og her byder lovgivningen ikke ind med et konkret svar.

⁶⁷ Artikel: "Banker hæmmer rekonstruktion af selskaber", Morten W. Langer, Økonomisk Ugebrev Nr. 4, 1. februar 2010, s. 5

For revisorerne er det et nyt og spændende felt at bevæge sig ind på, men også et felt, der kan give anledning til nye udfordringer. Afvejningen af revisors rolle, og forholdet til offentligheden og til kunden, er væsentlige fokusområder, der vil blive mere aktuelle i de kommende år. Her vurderes det, at der, uanset reglernes relativt strenge udformning, vil opstå sager, der skal prøves i retssystemet, før der kan danne sig en klar praksis på området. I forvejen er revisorer underlagt meget strenge krav til deres arbejde kombineret med hårde sanktionsmuligheder i form af bøder og, i værste fald, fratagelse af beskikelse, men det er endnu uklart, om de muligheder vil blive benyttet i disse sager. Sikkert er det i hvert fald, at revisor skal udvise en stor mængde agtpågivenhed og løbende holde fokus på sin egen rolle, når han bevæger sig uden for de normale kerneydelser.

AFSNIT 5. SAMSPILLET MELLEM PROCESSENS AKTØRER

Igennem de tidligere afsnit, er det blevet gennemgået, hvordan reglerne om rekonstruktion er opbygget, hvordan processen som udgangspunkt forløber, samt hvilken rolle revisor antager i denne proces. Derudover er der blevet set på nogle af de væsentlige forhold, der kan give anledning til problemer i forhold til opstart og gennemførelse af en succesfuld rekonstruktion.

Disse problemer har hovedsageligt drejet sig om rent tekniske eller økonomisk/juridiske forhold, men der vil, i enhver rekonstruktionssag, også være andre typer af udfordringer, der er sværere at overskue og vurdere, men som ikke desto mindre kan have væsentlig betydning for processen. Forholdet imellem de forskellige aktører i processen, herunder især skyldner og forskellige typer af fordringshavere, kan spille en utrolig stor rolle, som forudsætning for succes eller fiasko i rekonstruktionsarbejdet og i det følgende, vil der blive set på disse forhold, før, under og efter en rekonstruktion.

5.1. FØR REKONSTRUKTIONEN

Som det er beskrevet i afsnit 1, så træder der væsentlige lovgivningsmæssige forhold i kraft ved indledning af en rekonstruktion, herunder den manglende mulighed for at bække ud af processen. I tidligere afsnit er det desuden beskrevet, hvordan disse forhold påvirker henholdsvis skyldner og fordringshavers incitament til at begære en rekonstruktion, men før et sådan skridt overvejes, vil der, som udgangspunkt, være foregået en gradvis udvikling hen imod den truende insolvens igennem en kortere eller længere periode.

Udviklingen, der leder op til disse overvejelser, kan være kendetegnet ved mange forskellige forhold, der alle påvirker det samspil, der foregår mellem parterne. Forhold, som skyldners indsats for at modvirke insolvensen og fordringshavernes tro på virksomhedens fremtid, er altafgørende i denne udvikling, og i det følgende gennemgås nogle af de konkrete faktorer, der ofte ses i disse situationer.

5.1.1. DEN TRUENDE INSOLVENS

Insolvens er, som udgangspunkt, ikke noget, der indtræder fra den ene dag til den anden. Ofte vil det være resultatet af længere tids problemer og nedgang, der kan skyldes mange forskellige forhold. Under finanskrisen har mange virksomheder, der ellers hidtil har kørt med udmærkede resultater og stabil omsætning, oplevet så voldsom indtjeningsnedgang, at likviditeten er blevet truet. Særligt virksomheder, hvor man ikke har identificeret og reageret på problemerne tids nok til at tilpasse virksomhedens aktiviteter til det nye indtjeningsniveau, er blevet hårdt ramt. Udover den omsætningsmæssige nedgang, har finanskrisen også medført andre likviditetsmæssige problemstillinger, der inkluderer at:

- Debitorer kræver længere kredittid eller trækker deres betalinger mest muligt
- Varekreditorer kræver kortere kredittid og rykker hurtigere
- Banken strammer kreditbetingelser eller kræver engagement reduceret

Kombinationen, af de ovenstående forhold, betyder, at mange virksomheder oplever at blive truet på deres eksistens. I denne sammenhæng er det vigtigt at identificere hvornår, der er tale om en situation, der kan afhjælpes af virksomheden selv, ved bl.a. driftsomlægninger, omkostningsbevidsthed eller andre likviditetsfremmende tiltag, og hvornår, der er tale om en situation, hvor rekonstruktion er nødvendig for at redde virksomheden og sikre så stor en andel af fordringshavernes tilgodehavender som muligt.

Det er ikke altid simpelt at identificere en virksomhed, der er ved at være så langt ude, men der er dog en række tegn, der kan indikere, at en alvorlig krise er nært forestående.

Disse tegn kan bl.a. inkludere:

- Revisors fratrædelse
- Overtræk på kassekreditten
- Banken nægter yderligere kredit
- Banken skaffer sig sikkerhed for bestående engagement
- Leverandører kræver kontant betaling/afhenter varer
- Manglende afregning af moms eller løn, A-skatter osv.

- Manglende ajourføring af bogholderi
- Påbegyndt individualforfølgning
- Kortfristet gæld overstiger omsætningsaktiver
- Vedvarende underskud i driften
- Virksomhedens ledelse øger fokus på likviditet frem for indtjening
- Ledelsen mister evne til at udvise handlekraft
- Ændret faktureringsmønster (forsøg på overfakturering eller forudfakturering)

Listen er lang, men bestemt ikke udtømmende, og derfor ligger der også en opgave for revisor i at rådgive sine kunder i denne proces og fremfor alt være ærlig omkring den situation, som virksomheden befinder sig i.

5.1.2. FORHOLDET TIL VIRKSOMHEDENS REVISOR

Erkendelse er det vigtigste skridt, i ovenstående sammenhæng, og her kan forholdet mellem revisor og kunde blive sat på en alvorlig prøve. Ofte vil virksomhedslederen, særligt i personlige eller i familiedrevne virksomheder, ikke se de reelle fakta i øjnene og kan tilmed blive fornærmet over, at den slags overvejelser bringes på bane af revisoren. I andre tilfælde ses det, at virksomhedslederen er overdreven positiv omkring budgetter og fremtidig drift, hvilket ligeledes er en svær situation at håndtere for revisor, der derfor stiller store krav til hans objektivitet og uafhængighed i forhold til kunden.

I praksis er det ofte svært at overbevise en kunde om, at man måske kan se en udvikling i virksomheden, som kunden ikke selv vil indse, og derfor kræver et succesfuldt samspil mellem virksomhedsleder og revisor, at der er en stor grad af ærlighed, engagement og vilje til at træffe de nødvendige beslutninger.

5.1.3. FORHOLDET TIL BANKEN

For de fleste virksomheders vedkommende, er banken den største fordringshaver og dermed også den aktør, der har størst indvirkning på mulighederne i de beskrevne situationer med nedgang og presset likviditet. Forholdet til banken er derfor altafgørende, og her er der ligeledes en del faktorer, der spiller ind

Disse faktorer inkluderer bl.a.:

- Engagementets størrelse
- Overholdelse af kreditter
- Overholdelse af afdragsordninger
- Sikkerheden i aktiverne og vurdering af dækningen herfor
- Anciennitet i banken
- Forhold til kunderådgiver, kreditchef mv.
- Bankens opfattelse af virksomhedslederens seriøsitet i forhold til at anerkende og reagere på situationen.
- Den generelle situation på det marked, virksomheden agerer på.
- Kvaliteten og hyppigheden af de fremsendte materialer til banken ifm. opfølgning på driftsbudget, likviditetsbudget, periodeopfølgning osv.
- Bankens tro på selve virksomhedens fremtid (med eller uden nuværende ledelse)

Ovenstående liste er bestemt heller ikke udtømmende, hvilket viser, hvor komplekst forholdet til banken kan være. Dette er bl.a. en af de udfordringer, der tidligere er beskrevet, i forhold til at tiltræde som ekstern revisor i forbindelse med tillidsmandsposten. Her er det ikke uvæsentligt at drøfte situationen, med skyldner og med virksomhedens revisor, for at opnå en forståelse af den dynamik, der hersker imellem parterne.

Udover de forudsætninger, der vedrører den specifikke virksomhed, så opererer bankerne også ofte med nogle forudsætninger, der generelt beskriver deres tilgang til finansiering af virksomheder i problemer. Disse forudsætninger dækkes af nogle "mantraer", der ofte bruges af bankerne i forbindelse med afslag.

Disse inkluderer bl.a.⁶⁸:

- *"Vi finansierer ikke fortsat, hvis vi samtidig skal tage et tab"*
- *"Vi finansierer ikke akkorder"*
- *"Vi vil ikke dække andre bankers tab"*

⁶⁸ Undervisningsmateriale, FSR Kompetence, 9./16. december 2010, Lars Lindencrone Petersen

Udefra set, kan man, lidt nøgternt, konkludere, at ovenstående forudsætninger vil betyde, at det aldrig er muligt at finansiere en virksomhed i problemer, og det følger da også af almindelig praksis, at sætningerne ikke skal tages fuldstændigt bogstaveligt. De er nærmere et udtryk for det udgangspunkt, som bankerne ønsker at udvise i de pågældende situationer, hvilket naturligvis kan gøre det utroligt svært at forhandle en løsning på plads, inden en eventuel rekonstruktionsbehandling er nødvendig.

Bankerne er, som alle andre virksomheder, interesserede i at kontrollere deres risiko og begrænse deres tab, hvilket kun kan gøres igennem en delvis subjektiv stillingtagen til hvert enkelt tilfælde. Der er således ikke noget, der er givet på forhånd i disse sager, og det ses følgelig ofte, at banker reagerer forskelligt på meget enslydende situationer, og det er her, at samspillet, mellem den enkelte virksomhed og banken, virkelig har en væsentlig betydning.

5.1.4. FORHOLDET TIL ØVRIGE FORDRINGSHAVERE

De øvrige fordringshavere inkluderer som regel vareleverandører, leasingselskaber, udlejere, SKAT og diverse samarbejdspartnere. I forhold til den type fordringshavere, er dynamikken en helt anden end hos banken, og her har det endnu større betydning, hvordan samspillet har fungeret op til den truende insolvens.

Ofte har disse fordringshavere ikke så store fordringer hos skyldneren, og det må antages, at det vil være meget sjældent, at f.eks. en vareleverandør gør brug af muligheden for at sende en skyldner i rekonstruktion. Derimod kan deres interaktion have stor betydning for, hvor hurtigt virksomheden havner i en situation, hvor rekonstruktion eller konkurs er den eneste udvej.

I det ovenstående forhold, er det væsentligt, hvordan fordringshaveren opfatter skyldnerens betalingsevne og -vilje. Har man at gøre med en skyldner, der altid ringer i god tid, for at forhandle en afdragsordning eller en betalingsudsættelse, og tilmed altid overholder de aftaler, der træffes, så vil fordringshaveren naturligvis også have en større vilje og lyst til at hjælpe skyldneren igennem en hård periode.

Omvendt vil det være utroligt svært at opnå velvilje hos en fordringshaver, man løbende har trukket og misligholdt aftaler overfor, og som måske allerede har besluttet at droppe fremtidigt samarbejde eller kræve kontantbetaling for fremtidige leverancer. Dertil kommer, at denne type fordringshavere, i modsætning til bankerne, ikke lever af at yde kredit og vurdere risiko i engagementer, og derfor har de ofte ingen bestemte retningslinjer på dette område. Det kommer således, i endnu højere grad, til at handle om det konkrete samspil mellem skyldneren og fordringshaveren.

5.2. UNDER REKONSTRUKTIONEN

Når den negative udvikling i virksomheden er nået så langt ud, at enten skyldneren eller en fordringshaver ikke mener, at der er mulighed for en naturlig genrejsning af virksomheden, er en begæring om rekonstruktionsindledning en umiddelbar mulighed. Såfremt skyldneren har tilstrækkelig selverkendelse til at indse problemerne, og reelt ønsker at få skabt en afklaring af virksomhedens fremtid, vil det naturligt være ham, der indsender begæringen. Med de nye regler er der dog også mulighed for, at fordringshaveren indsender begæringen, både med og uden skyldnerens samtykke.

Er der tale om en personlig drevet virksomhed, vil manglende samtykke betyde en øjeblikkelig konkursbegæring, hvorfor det må forventes, at en personlig skyldner som regel vil give sit samtykke hertil, med mindre han helt har givet op overfor den videre drift i virksomheden. Dette skyldes, at en rekonstruktionsbehandling, som regel, vil give nogle forbedrede muligheder for en mere positiv afvikling af virksomhedens gæld og videreførelse af virksomheden igennem virksomhedsoverdragelse eller tvangsakkord. Dette vil først og fremmest være til fordel for fordringshaverne, men det må ligeledes antages, at være til fordel for skyldneren. I selskaber fører manglende samtykke ikke nødvendigvis til en konkursbegæring, men det vil helt sikkert føre til, at rekonstruktøren overtager ledelsen af virksomheden.

5.2.1. FORHOLDET TIL FORDRINGSHAVERNE

Skyldners valg, af fremgangsmåde i ovenstående situation, må vurderes at have stor indvirkning på spillet med fordringshaverne under en rekonstruktion. Selvom den interaktion, der foregår under rekonstruktionen, er meget mere lovreguleret og møntet på at finde en afklaring på virksomhedens fremtid, kan fordringshavernes indstilling overfor skyldner fortsat spille en rolle. Hvis de ser på skyldner som en hårdtarbejdende erhvervsdrivende, der blot er kommet i problemer pga. krisen eller andre forhold, og som selv gør, hvad han kan for at afhjælpe situationen og finde en løsning, vil de formentlig være mere tilbøjelige til at deltage aktivt i processen, for at hjælpe virksomheden på fode igen.

Omvendt vil en skyldner, der har trukket rekonstruktionen så langt hen som muligt, og som efterfølgende har nægtet at give samtykke til begæringen og i øvrigt ikke vil samarbejde loyalt i forløbet, sandsynligvis opleve, at fordringshaverne ligeledes er væsentligt mere vrangvillige. Hvor stor en effekt, det reelt vil have, i det meget strengt lovregulerede rekonstruktionsforløb, er naturligvis svært at vurdere, men som udgangspunkt må det antages, at det vil have en betydelig effekt på, hvordan fordringshaverne stiller sig overfor forhandlingerne.

5.2.2. OMGÅELSE AF OMSTØDELSESREGLERNE

Som beskrevet i afsnit 1.2.3., så er der nogle væsentlige retsforhold, der træder i kraft i forbindelse med indledningen af en rekonstruktion. Disse retsforhold inkluderer bl.a. reglerne om omstødelse. I forhold til spillet mellem skyldner og fordringshavere har omstødelse måske ikke en direkte betydning, men det er alligevel væsentligt at tage under overvejelse for rekonstruktøren.

I praksis ser man ofte, at skyldnere forsøger at tilgodese enkeltkreditorer før en truende rekonstruktion/konkurs, enten pga. en personlig relation til fordringshaveren eller pga. en forventning om et fremtidigt samarbejde, enten i den videreførte eller i en ny virksomhed. I denne sammenhæng er det bestemt ikke kun skyldner, der kan formodes at forsøge omgåelse af disse regler. Ofte ses det, at fordringshavere forsøger at træffe afta-

ler med skyldner om dækning af deres fordring op til en truende insolvens, bl.a. ved at tilbyde fordelagtige vilkår efter en rekonstruktion/konkurs (i ny virksomhed), og idet der, i en lovmæssig forstand, er tale om ikke-nærtstående, så er der vide muligheder for at undgå omstødelse af disse transaktioner.

Hvis det f.eks. er en stor vareleverandør, der forsøger at bibeholde skyldner som kunde og minimere sit tab i en eventuel rekonstruktion, vil det således være muligt at sænke kredittider, ændre i leveringsbetingelser eller endog aftale en form for godtgørelse efter rekonstruktion eller konkurs og ny opstart. Særligt det sidste eksempel er stik imod lovgivningen, men det kan være utrolig svært at opdage, idet ændringerne/aftalerne ofte kan bortforklares med "en ændring i risikovurderingen" eller "ændrede pris aftaler i den nye virksomhed".

Omstødelsesreglerne er relativt eksplicitte og efterlader reelt ikke mulighed for at søge omstødelse af disse forhold, med mindre det definitivt kan karakteriseres som kreditorbegunstigelse og forsøges omstødt efter KL § 74. Derfor kan det være væsentligt at undersøge den relation, der eksisterer, imellem skyldner og enkelte væsentlige fordringshavere, i perioden op til rekonstruktionen.

5.2.3. GENSIDIGT BEBYRDENDE AFTALER

Reglerne, om gensidigt bebyrdende aftaler, er et andet retsforhold, der, som tidligere beskrevet, indtræder ved indledningen af rekonstruktionen. De udvidede muligheder for at videreføre aftaler, der ikke er misligholdt med andet end betalingen, kan være en stor hjælp i videreførelsen af en virksomhed, idet disse aftaler ofte er væsentlige for virksomhedens drift og fremtidige overlevelsesmuligheder. At der samtidig er mulighed for at videreføre aftaler, der er ophævet så tidligt som 4 uger før rekonstruktionsindledningen, gør kun reglerne mere gunstige, men også mere udfordrende, idet man reelt kan risikere at tvinge medkontrahenten til at acceptere et tab og samtidig fortsætte aftalen med skyldneren.

I en del sager vil videreførelsen fortsat være i medkontrahentens interesse, men det må også antages, at der vil være mange situationer, hvor medkontrahenten ikke har noget ønske om at handle med skyldner mere. Dette skaber et unikt forhold imellem skyldner og medkontrahent i deres fremtidige samarbejde, og det skal blive interessant at følge de retssager, der uundgåeligt vil opstå heraf, f.eks., hvis medkontrahenten vil forsøge at inddække noget af sit tab ved efterfølgende ændringer i aftalen. Igen er der tale om et retsforhold, hvor det forudgående samspil, mellem skyldner og medkontrahent, har stor betydning for lysten til at gøre brug af disse regler.

5.3. EFTER REKONSTRUKTIONEN

Rekonstruktionsforløbet kan have flere forskellige udfald, herunder overgang til konkursbehandling, hvis en løsning ikke er mulig indenfor tidsrammen. Hvis rekonstruktionsarbejdet derimod lykkes, vil løsningen i hovedparten af tilfældene være virksomhedsoverdragelse, tvangsakkord eller en kombination heraf. I forhold til vurderingen, af samspillet mellem skyldneren og de øvrige aktører, er konkurstilfældene og tilfældene med en komplet virksomhedsoverdragelse reelt irrelevante, idet samarbejdet med den nuværende skyldner herved ophører.

I forhold til tiden efter en rekonstruktion af virksomheden, er det af væsentlig betydning, hvordan forholdet mellem parterne har været under rekonstruktionen. Selvom en løsning er fundet, og en tvangsakkord stemt igennem, betyder det ikke nødvendigvis, at alle fordringshavere er lige interesserede i at fortsætte et godt samarbejde med skyldneren - ikke engang selvom de måske har fået fuld dækning, som følge af panterettigheder. Synet på skyldneren vil stadig være præget af, hvordan fordringshaverne opfatter skyldners eget engagement i processen og personlige skyld i situationens opståen, som det er beskrevet tidligere.

Langt fra alle de samarbejds- og leverandørforhold, der har eksisteret forud for rekonstruktionen, udgøres af gensidigt bebyrdende aftaler. Dette betyder, at mange leverandører, f.eks. vareleverandører, håndværkere, servicefirmaer osv., selv skal tage stilling til deres fortsatte samarbejde med skyldneren. Dette kan, i mange tilfælde, resultere i æn-

drede leverings- og betalingsbetingelser, sikkerhed for leverancer, krav om kontantbetaling for ydelser eller helt ophør af samarbejde.

Alle virksomheder har behov for at foretage en risikovurdering af sine kunder og i denne sammenhæng "pynter" det bestemt ikke, at man har drevet sin virksomhed ud i en rekonstruktion med store fordringshavertab til følge, på trods af den succesfulde rekonstruktion. Virksomhedens fremtid afhænger således fortsat af velvilje hos, og et fornuftigt samspil med, leverandører og andre samarbejdspartnere, og her er der tale om et område, der ikke kan reguleres af lovgivningen.

5.4. OPSUMMERING

Formålet med dette afsnit har været at se på nogle af de udfordringer, der kan påvirke rekonstruktionsprocessen, men som ikke opstår eller reguleres af lovgivningen. I denne sammenhæng har det primært drejet sig om samspillet mellem skyldneren og fordringshaverne, idet dette forhold vurderes at have altafgørende betydning for tiden før, såvel som under og efter en rekonstruktion. Samtidig er det et område, som rekonstruktøren og tillidsmanden naturligt vil have meget store vanskeligheder med at kortlægge, om end en stor del af de beskrevne forhold vil blive afdækket i løbet af rekonstruktionsprocessen.

I ovenstående sammenhæng er det væsentligt at holde sig for øje, at fordringshaverne også blot er virksomheder, der forsøger at styre deres egen risiko, minimere deres tab og ellers drive en fornuftig forretning. Det har derfor overordentlig stor betydning, hvordan de fordringshavere anskuer skylderen og hans virksomhed. Det er således ikke "gratis" for skyldneren at agere på en uhensigtsmæssig måde overfor hverken bank, leverandører eller andre samarbejdspartnere, hvis han vil gøre sig håb om at kunne benytte de nye rekonstruktionsregler til at videreføre sin virksomhed. Dette forhold tjener i øvrigt som et udmærket punkt for god rådgivning fra revisors side i forbindelse med drøftelser om driften i virksomheden - også selvom virksomheden ikke har insolvensproblemer!

AFSNIT 6. GENNEMGANG AF CASEVIRKSOMHED UNDER REKONSTRUKTION

6.1. DATAINDSAMLING

Dette afsnit gennemgår forløbet og arbejdspapirerne i en case-virksomhed, der har været igennem rekonstruktion. Oplysningerne, til brug for opbygningen af casen, er hovedsageligt hentet fra en rigtig virksomhed, hvor en statsautoriseret revisor fra Beierholm har fungeret som regnskabskyndig tillidsmand. Af hensyn til virksomheden, og til fortroligheden i det materiale, der er benyttet, er virksomhedens navn anonymiseret. Derudover er der delvist ændret i talmaterialet og i de givne forudsætninger, for yderligere at sikre anonymiteten og gøre det unødvendigt at "fortrolig-stemple" afhandlingen.

Udover de ovennævnte anonymitetsændringer, er der ændret i visse forhold i virksomheden, hvilket er gjort for at komme omkring de hovedpunkter, der vil være aktuelle i de fleste rekonstruktioner. Således er der f.eks. tilføjet virksomhedspant, som et element i casen, idet dette ikke var tilfældet i den oprindelige virksomhed. Derudover er visse elementer fra den rigtige virksomhed fjernet, idet de ikke vurderes at være hensigtsmæssige for den ønskede fremstilling af forløbet.

Arbejdspapirerne i casen er udarbejdet ud fra de arbejdspapirer, der foreligger i den rigtige virksomhed, samt til dels ud fra Beierholm-standarder. Enkelte steder refereres der til de bilag, der er nævnt i tidligere afsnit, hvis der ikke vurderes at være behov for at vise dette arbejdsblad igen. Derudover er der enkelte arbejdspapirer, der vil være aktuelle i sagen, der er udeladt, idet de ikke vurderes at have værdi for gennemgangen i forhold til deres omfang. Dette gælder især rekonstruktørens andel af arbejdsbladene samt budgetmateriale mv.

6.2. PRÆSENTATION AF VIRKSOMHEDEN

Virksomheden ABC Handel A/S (ABC) er en mindre handelsvirksomhed, der handler med færdigforarbejdede produkter. Der foregår således ingen produktion i virksomheden, hvilket der til gengæld gør i de to underliggende datterselskaber, ABC produktion A/S (Datter 1) og ABC fabrik A/S (Datter 2). Selskabet er helejet af det ultimative moderselskab, ABC Holding ApS (Moder), der udelukkende fungerer som finansielt holdingsel-

skab og administrationsselskab i sambeskatningen. Derudover ejer ABC en række mindre kapitalandele i associerede virksomheder, der samarbejdes med.

ABC Handel A/S har efterhånden eksisteret i ca. 8 år og har, i de første 5-6 regnskabsår, haft et rimeligt tilfredsstillende resultat. Udsvingene i omsætning og driftsresultat har været af mindre karakter, og virksomhedens eksistens har ikke været truet før de seneste 2-3 år, hvor finanskrisen har ramt virksomheden hårdt. Betydeligt fald i omsætningen og lavere dækningsgrad, som følge af hårdere konkurrence og prisfølsomhed på markedet, kombineret med en manglende evne til at omstille virksomheden til de nye forudsætninger hurtigt nok, har været med til at knække virksomheden. For høje pengebindinger på varelageret kombineret med store debitortab og tunge leasingaftaler på lagerinventar og driftsmidler, har betydet, at virksomhedens likviditet er blevet voldsomt presset, og kredittrækket i banken ligger konstant tæt på maksimum.

Udover de ovenstående forhold, har det også haft en stor negativ indvirkning, at de to datterselskaber ligeledes er i vanskeligheder. De producerer varer, hovedsageligt til eksterne kunder og i mindre grad til ABC Handel A/S, og har begge oplevet en nedgang, der har betydet, at egenkapitalen på nuværende tidspunkt er negativ. Der har i den pågældende periode været lånt penge ud til datterselskaberne i form af ansvarlige lån og mellemregninger, men pga. situationen i selskaberne, vurderes det som meget usandsynligt, at disse udlån kan tilbagebetales. I de associerede selskaber er der til gengæld fortsat pæne overskud på bundlinjen, men der vurderes ikke at kunne skaffes finansiering herfra, dels pga. reglerne i Selskabsloven og dels pga. disse virksomheders eget kapitalbehov. Dertil kommer, at kapitalandelene er blevet stillet til sikkerhed for datterselskabernes engagement med banken.

I erkendelse af, at virksomheden ikke længere kan forsætte driften under de nuværende forudsætninger, vælger virksomhedens ledelse, herunder direktør Erik K. Eriksen (EKE), der ligeledes er enekapitalejer i Moder, at begære virksomheden rekonstrueret. Årsagen til, at han vil forsøge denne tilgangsvinkel, er, at virksomheden, efter hans opfattelse, fortsat er levedygtig, såfremt den befries for en større andel af den tyngende gæld og i øvrigt samtidig foretager de nødvendige driftsomlægninger og kapacitetsreguleringer.

Da det er en virksomhed, han selv har startet op, vil han meget nødtigt skille sig af med hele eller dele af den, hvilket betyder, at hans ønske er, at virksomheden rekonstrueres igennem en tvangsakkord. Hans ønske har reelt ingen vægt i selve rekonstruktionsforhandlingerne, men han har alligevel gjort ønsket klart overfor alle de fordringshavere og samarbejdspartnere, han har drøftet situationen med. De siger næsten enstemmigt, at de fortsat har fuld tillid til ham, idet de ikke vurderer, at han selv er skyld i situationen. På trods af disse tilkendegivelser, har det ikke været muligt at finde en acceptabel frivillig ordning med fordringshaverne, der derfor heller ikke ser anden udvej end rekonstruktion.

6.3. FORUDSÆTNINGER FOR CASEN

Ved gennemgangen af rekonstruktionen i case-virksomheden, opstilles der følgende forudsætninger:

- Der er tilstrækkelig likviditet til gennemførelse af rekonstruktionen
- Det er udelukkende det pågældende selskab, der vil blive forsøgt rekonstrueret, og der tages således ikke hensyn til de koncernforbundne selskaber.
- Der foretages ikke en reel skatteberegning i forbindelse med de opstillede årsrapporter og periodeopgørelser. Skatten er således indregnet som 25 % af resultat før skat, der reguleres i udskudt skat. I denne forbindelse tages der heller ikke hensyn til den skattemæssige behandling af de værdireguleringer og øvrige ændringer, der foretages i forbindelse med indregning af rekonstruktionen.
- Der er ingen omstødelige dispositioner, og der er ikke foretaget udlæg.
- Der er ikke fundet ansvarspådragende forhold i virksomheden
- Der er ikke vedtaget et mindstebeløb, hvortil fordringshavere med mindre fordringer dækkes fuldt ud. Alle simple fordringer overføres således til akkordfordringerne.
- Anlægsaktivernes værdi forudsættes at svare til den afskrevne værdi ifølge årsrapporten og periodeopgørelsen, med undtagelse af de specifikke værdireguleringer, der er vist i forudsætningerne til den modregnede balance.
- I forhold til øvrige forudsætninger for værdiansættelse af aktiver samt behandling af fordringer, henvises til beskrivelserne i Bilag 12, der er udarbejdet som tillæg til den modregnede balance til rekonstruktionsplanen.

6.4. INDLEDNING AF REKONSTRUKTIONEN

EKE indgiver den 6. marts 2012 en rekonstruktionsbegæring på baggrund af de ovenstående forhold. I den begæring foretages af skyldner selv, indledes rekonstruktionen den samme dag, der således bliver fristdagen. Begæringen er vedlagt uddrag fra den seneste årsrapport for 2010-11 (Bilag 8), en oversigt over virksomhedens aktiver og passiver samt en kreditorfortegnelse⁶⁹, der er trukket ud af bogføringssystemet. Samtidig har EKE vedlagt to erklæringer fra henholdsvis advokat Anders D. Vest (ADV) og statsautoriseret revisor Søren Rasmussen (SR), hvor de erklærer sig villige og i stand til at påtage sig hvervne som henholdsvis rekonstruktør og regnskabskyndig tillidsmand. Idet Skifteretten ikke har nogen indvendinger hertil, vælges disse to. SR's erklæring er samstemmende med den standarderklæring, der tidligere er henvist til, i Bilag 4.

Rekonstruktøren og tillidsmandens første opgave er at vurdere, om der overhovedet er belæg for at påbegynde en rekonstruktionsproces. Denne vurdering er vigtig, idet rekonstruktionsprocessen bør ophøre så hurtigt som muligt, af omkostningshensyn, hvis der ikke er noget håb om en løsning. Ved denne vurdering har ADV og SR de nævnte materialer til rådighed, men har også fået udleveret en opdateret bogføringsbalance/periodeopgørelse pr. 1. marts 2012 (Bilag 9) samt et budget for regnskabsåret 2012/13 (Ikke gengivet i bilag)

Udover ovenstående, har ADV drøftet sagen med EKE og med dennes revisor, der giver udtryk for, at banken er villige til at finansiere omkostningerne til gennemførelse af rekonstruktionen mod stiftelse af nyt virksomhedspant. Denne finansiering skal bruges til at dække omkostninger, som f.eks. lønkrav, kontantbetaling til leverandører, frikøb af aktiver fra det eksisterende virksomhedspant osv. og vil udgøres af en kreditudvidelse på 3,5. mio. kr. på en ny kassekredit. Derudover har banken givet tilsagn om, at en tilfredsstillende rekonstruktion, igennem tvangsakkord, vil betyde, at de er villige til at finansiere virksomhedens drift efter rekonstruktionen, på trods af et evt. tab som følge af overførsel af en del af deres krav til akkordfordringerne. Ud fra de foreliggende oplysning-

⁶⁹ Disse oversigter udgøres af udtræk direkte fra anlægskartotek og bogholderi. De er således ikke gengivet i bilagene. Der henvises i stedet til opgørelserne, der er indarbejdet i forudsætningerne til rekonstruktionsplanen, i bilag 12..

ger er det således ADV og SR's vurdering, at der er basis for en succesfuld rekonstruktion igennem en tvangsakkord.

I forhold til påbegyndelse af opgaven som tillidsmand, er det, som tidligere beskrevet, væsentligt at foretage en grundig planlægning af opgaven. Det er dog ikke vurderet relevant at inddrage denne dokumentation i gennemgangen af case-virksomheden, men der henvises til det eksempel på en skabelon, der er vist i Bilag 6.

6.5. MEDDELELSE TIL FORDRINGSHAVERNE

Meddelelse om rekonstruktionens indledning udsendes den 8. marts 2012 til alle kendte fordringshavere og andre, der påvirkes af rekonstruktionen. Meddelelsen indeholder;

- Oplysninger om ADV og SR
- Årsagerne til indledning af rekonstruktionsbehandling (ovenstående forhold)
- Formålet med rekonstruktionsbehandlingen – dvs. tvangsakkord
- Regnskabsmæssige oplysninger, herunder oplysning om forbehold i den senest aflagte årsrapport (Forbehold for going concern)
- Gengivelse af bemærkninger i ledelsesberetningen i årsrapporten
- Oplysning om, at modregnet balance vedlægges næste cirkulæreskrivelse, dvs. i forbindelse med udsendelse af materiale for fordringshavermødet.
- Oplysning om, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at give yderligere oplysninger om skyldners regnskabsføring
- Oplysninger om berammelse af fordringshavermøde den 30. marts 2012
- Fremgangsmåde ved anmeldelse af krav.

Derudover vedlægges uddraget fra den seneste årsrapport (Bilag 8), de beskrevne udtræk vedrørende aktiv/passiv-oversigt og kreditorfortegnelse samt opdateret resultatopgørelse og balance for perioden 01.07.11 – 01.03.12 (Bilag 9).

Den pågældende meddelelse til fordringshaverne er at finde på CVR.dk, men kan ikke gengives i denne afhandling. Der er desuden, samme dag, offentliggjort særskilt indkaldelse til fordringshavermødet i Skifteretten.

Oplysningerne til denne meddelelse indsamles af ADV selv, idet der ikke vurderes at være behov for at inddrage SR. Oversigten over virksomhedens væsentligste aktiver og passiver inkluderer et anlægskartotek, der specificerer ejendommen og driftsmidlerne⁷⁰.

6.6. FORDRINGSHAVERMØDET OG REKONSTRUKTIONSPLANEN

Efter meddelelsen til fordringshaverne, arbejder ADV og SR frem imod en rekonstruktionsplan på baggrund af det materiale, der er fremkommet i sagen. Ud fra de oplysninger, der er indsamlet, herunder specielt tilsagnene fra banken, er det blevet besluttet, at der arbejdes ud fra en rekonstruktionsplan indeholdende en tvangsakkordering. Samtidig vurderes det, at et forsøg på virksomhedsoverdragelse af hele eller dele af ABC ikke vil være gunstigt, idet EKE's netværk og forretningsforbindelser udgør en meget stor del af selskabets værdi.

Til brug for rekonstruktionsplanen skal SR udarbejde i alt 3 erklæringer, som beskrevet i afsnit 4.2.3. Disse erklæringer er vist i Bilag 10 og er udarbejdet som RS 3000-erklæringer med begrænset ansvar. Deres indhold er beskrevet herunder:

Erklæring 1:

I den første erklæring, vedrørende mangler i den seneste aflagte årsrapport, har der ikke været forhold, der er blevet vurderet væsentlige nok til at bemærke. I andre tilfælde kunne der f.eks. være tale om forhold omkring manglende nedskrivning af diverse aktiver eller manglende oplysning om, eller indregning af, eventualforpligtelser.

I det der er taget forbehold for going concern i årsrapporten, har EKE's revisor givet udtryk for, at der er en reel usikkerhed omkring virksomhedens overlevelse, men at regnskabet er aflagt ud fra en forudsætning om fortsat drift. Denne forudsætning betyder, at visse aktiver behandles og indregnes efter nogle principper, der ikke vil gælde i forbindelse med en rekonstruktion. Hvorvidt dette kan betegnes som fejl eller er væsentligt nok til at indgå i erklæringen, beror på en vurdering af SR.

⁷⁰ Fremgår ligeledes af materialet, der udsendes med rekonstruktionsplanen (Bilag 12)

Erklæring 2:

Den anden erklæring drejer sig om, hvorvidt rekonstruktionsplanen vurderes at være gennemførlig. Her har der heller ikke været anledning til særlige bemærkninger, bortset fra den supplerende oplysning om, at rekonstruktionsplanen bygger på værdiansættelsen af aktiverne ved rekonstruktionens indledning. Der henvises i øvrigt til forudsætningerne for rekonstruktionsplanen, der er væsentlige i forhold til den beregnede dividende procent og rekonstruktionsplanens gennemførlighed. Dette må, som udgangspunkt, betegnes som en standard-formulering, som SR er nødt til at benytte pga. usikkerheden i forhold til den valgte erklæringstype.

Erklæring 3:

Den tredje erklæring vedrører vurdering af virksomhedens aktiver, og her gennemgår SR de forudsætninger, der ligger til grund for vurderingen af virksomhedens væsentligste aktiver. Denne erklæring er ligeledes påført supplerende oplysning, vedrørende forudsætningerne for værdiansættelsen af aktiverne, i det ADV og EKE bærer ansvaret for disse vurderinger. Dette skyldes, at SR ikke ville kunne afgive en erklæring på vurderingerne, hvis han selv havde ansvaret for disse. Det samme gælder i øvrigt for erklæringen om gennemførligheden af rekonstruktionsplanen, idet ansvaret for denne, ligeledes sorterer under ADV og EKE.

I Bilag 11 ses den modregnede balance, der er udarbejdet til rekonstruktionsplanen. Forudsætningerne er vist i noteform i Bilag 12. Disse forudsætninger/noter indeholder bl.a. specifikation af aktiverne og værdiansættelsen heraf samt specifikation af fordringerne med angivelse af sikkerheder herfor og placering i konkursordenen. Derudover er der vist en egenkapitalforklaring under den modregnede balance, der angiver, hvordan egenkapitalen påvirkes af de reguleringer, der foretages under rekonstruktionen. I dette tilfælde vil rekonstruktionsplanen resultere i en positiv egenkapital, hvilket ikke er naturligt, idet en stor del af genopbygningen af egenkapitalen, sker igennem en total nedskrivning af det ansvarlige lån til moderselskabet. Vurdering af kapitalbehov, og håndtering af genopbygningen af virksomhedens egenkapital, kan være meget forskellig fra rekonstruktion til rekonstruktion, men dette område vil ikke blive belyst nærmere.

Rekonstruktionsplanen, med tilhørende dokumentation,⁷¹ udsendes af ADV, til fordringshaverne og andre berørte parter, den 21. marts 2012, og på fordringshavermødet, den 30. marts 2012, behandles disse oplysninger af de fremmødte fordringshavere. På mødet har banken givet møde i lighed med nogle af de væsentligste leverandører. Da det er den samme bank, der står for datterselskabernes engagement, står de således for 26,62 % af den samlede fordringshavermasse ud fra rekonstruktionsplanens opgørelse.

De fremmødte leverandører og øvrige fordringshavere udgør 23,22 % af den samlede fordringshavermasse. Banken kan således enstemmigt beslutte, hvorvidt rekonstruktionsplanen skal godkendes. Som følge af de førnævnte tilsagn, og oprettelsen af et nyt virksomhedspant, stemmer banken for rekonstruktionsplanen, der i øvrigt også støttes af de fleste af de øvrige akkordkreditorer. Den godkendes således, og ADV og SR be- myndiges til at fortsætte arbejdet med at udarbejde et endeligt rekonstruktionsforslag.

6.7. DEN MELLEMLIGGENDE PERIODE OG MIDTVEJSREDEGØRELSE

I den mellemliggende periode, efter godkendelsen af rekonstruktionsplanen, arbejdes der videre med forudsætningerne, der ligger til grund herfor. I det rekonstruktionsplanen er baseret på en tvangsakkord, fortsætter virksomhedens drift ufortrødent, og i denne periode finansieres virksomhedens drift af banken i form af en nyoprettet kassekredit på t.DKK 3.500, hvortil der er stiftet et nyt virksomhedspant.

Det nye virksomhedspant holdes særskilt fra det tidligere virksomhedspant, der blev frosset ved fristdagen den 6. marts 2012. Dette betyder i praksis, at de aktiver, der eksisterede på fristdagen, skal holdes særskilt fra de aktiver, der tilføres virksomheden efter fristdagen. I ABC håndteres dette således:

- Varelageret frikøbes og udskilles af pantet. Dette gøres i praksis ved overførsel af et beløb svarende til den pantsikrede del af lageret fra den nye kassekredit til den gamle kassekredit.

⁷¹ Yderligere materiale hertil, der ikke er beskrevet i teksten, gengives ikke i bilag.

- Driftsmidler og inventar frikøbes ikke af pantet, men banken giver tilladelse til at disse kan benyttes i virksomhedens drift efter fristdagen.
- Indbetalinger vedrørende tilgodehavender fra salg, der eksisterer på fristdagen, tilgår den tidligere kassekredit. Indbetalinger vedrørende tilgodehavender fra salg, der opstår efter fristdagen, indbetales til den nye kassekredit.

Midtvejsredegørelsen udarbejdes af ADV og udsendes til fordringshaverne den 24. juni 2012. I denne meddelelse redegør ADV for driftens resultat i den mellemliggende periode samt for væsentlige begivenheder, der er indtruffet siden fordringshavermødet. Til denne meddelelse har SR udarbejdet en periodeopgørelse⁷², der dog ikke er afgivet erklæring på, idet den blot er opstillet ud fra bogføringsbalancen og i øvrigt hører under ADV's ansvar. I det der ikke er indtruffet væsentlige begivenheder, eller sket ændringer i vurderingen af aktiverne siden fordringshavermødet, fortsættes driften i virksomheden og arbejdet frem imod et endeligt rekonstruktionsforslag.

6.8. AFSTEMNINGSMØDET OG REKONSTRUKTIONSFORSLAGET

Den 27. august 2012 indkalder ADV alle fordringshaverne til afstemningsmøde til afholdelse den 13. september 2012. Det vurderes nu, at alle undersøgelser og forhandlinger i sagen er afsluttet, og at der derfor kan fremlægges et endeligt rekonstruktionsforslag for fordringshaverne.

Sammen med indkaldelsen udsendes rekonstruktionsforslag, der omfatter den endelige modregnede balance med tilhørende forudsætninger, redegørelse fra ADV og SR om rekonstruktionsforslaget samt oplysninger om gennemførelsen af rekonstruktionsforslaget. I den mellemliggende periode, er der sket en række mindre ændringer til den modregnede balance, hvilket der er redegjort for i en vedhæftet afvigelsesforklaring.

Afvigelsesforklaring og endelig modregnet balance fremgår af bilag 13. I bilag 14 er vist ADV og SR's redegørelse til fordringshaverne, og i Bilag 15 er vist oversigt over resultat af driften i perioderne 01.07.11 – 01.03.12 (frem til fristdag), 02-03-12 – 30.06.12 (års-

⁷² Denne periodeopgørelse er ikke gengivet i bilagene.

afslutning) samt 01.07.12 – 25.08.12 (frem til indkaldelse til afstemningsmøde). Der vedlægges desuden budget for regnskabsåret 01.07.12 – 30.06.13, hvori det realiserede driftsresultat frem til 25.08.12 er indregnet foruden afviklingen af dividenden til akkordkreditorene⁷³.

På afstemningsmødet, den 13. september 2012, fremlægger ADV det endelige rekonstruktionsforslag. På mødet er fremmødt næsten de samme fordringshavere som på fordringshavermødet, og idet afvigelserne i forhold til den vedtagne rekonstruktionsplan er minimale, og i øvrigt til gunst for akkordkreditorene, vedtages rekonstruktionsforslaget, der herefter stadfæstes af Skifteretten.

Der vurderes fortsat ikke at være grundlag for anlæggelse af nogen omstødelsessager, og dermed er arbejdet for ADV og SR fuldført. Idet der under hele forløbet har været et godt og positivt samarbejde med EKE vurderes der heller ikke at være behov for tilsyn under gennemførelsen af rekonstruktionsforslaget, der således overlades til EKE.

6.9. GENNEMFØRELSE AF REKONSTRUKTIONSFORSLAGET

Det stadfæstede rekonstruktionsforslag indeholder en dividende på 10,18 % til akkordkreditorene, svarende til t.DKK 829. Beløbet vedtages at skulle afregnes i 2 rater, henholdsvis den 1. oktober 2012 og 1. januar 2013. I den periode kan fordringshaverne ikke pålægge renter på akkordfordringen, med mindre EKE ikke overholder de aftalte afdragsfrister. Ved rekonstruktionens stadfæstelse, og de efterfølgende afdrag, nedbringes ABC's gæld således med i alt t.DKK 10.623, hvor af t.DKK 7.314 er akkorderet, t.DKK 829 afdrages og t.DKK 2.500 eftergives af moderselskabet. Indregningen heraf, og påvirkningen af resultatopgørelsen og balancen pr. 01.03.12, er illustreret i Bilag 15.

⁷³ Dette budget er ikke gengivet i bilagene

HOVEDKONKLUSION

Første april 2011 trådte de største ændringer, til den danske konkurslov siden 1984, i kraft efter mange års arbejde og forberedelse. Lovændringerne betyder, at retsstillingen og situationen, for det stadigt stigende antal nødlidende virksomheder i Danmark, nu er væsentligt ændret.

I det nye regelsæt i konkursloven gøres der op med skyldners mulighed for at udskyde en uundgåelig konkurs via betalingsstandsning, idet skyldner ikke længere kan udtræde af processen, når rekonstruktionen er indledt. Rekonstruktionsbehandlingen er således nødt til at have et definitivt resultat, der enten vil være en succesfuld rekonstruktion eller en konkursbegæring. Samtidig er reglerne ændret således, at både fordringshaver og skyldner nu kan begære indledning af rekonstruktion, hvilket giver fordringshaverne en klart forbedret mulighed for selv at medvirke til begrænsning af deres tab.

Tidligere var virksomhedsoverdragelse kun en udenretlig mulighed i forbindelse med rekonstruktion af en nødlidende virksomhed, men med de nye regler indarbejdes muligheden direkte i loven, så den kan benyttes indenretligt og under Skifterettens kontrol. Muligheden for indenretlig virksomhedsoverdragelse er indarbejdet, som element i lovgivningen, som et udtryk for et reelt paradigmeskifte i forhold til tidligere, idet der nu tydeligt fokuseres på rekonstruktion af virksomheden, og i væsentligt mindre grad på rekonstruktion af skyldneren. Begrænsning af fordringshavernes tab, og tab af samfundsværdier i form af bl.a. arbejdspladser, er således blevet væsentligt opprioriteret.

De nye regler lægger op til et mere effektivt og dynamisk flow i rekonstruktionsprocessen, hvilket bl.a. gøres muligt ved at inddrage såvel advokat som revisor, allerede ved indledningen af processen. Tidligere kom revisor således først på banen, som regnskabskyndig, tillidsmand ved åbning af en eventuel tvangsakkord, hvilket bl.a. havde den ulempe, at fordringshaver var nødt til at træffe sine beslutninger baseret på talmateriale fra skyldner, hvilket ikke altid indgød tillid i forhandlingsforløbet. Med de nye regler, afhjælpes denne situation ved at beskikke både en advokat som rekonstruktør og en revisor som regnskabskyndig tillidsmand, allerede ved indledning af rekonstruktionen.

Den der indsender begæringen, om indledning af rekonstruktion, skal selv foreslå en rekonstruktør og en regnskabskyndig tillidsmand, men Skifteretten har fået den fulde bemyndigelse til at fravælge disse forslag. Derudover er habilitetskravene i KL § 238 blevet tilføjet et ekstra afsnit, vedrørende tillidsmanden, der ikke må have fungeret som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldner, i de to foregående år før indledning af rekonstruktionen. Desuden må han heller ikke udfylde disse roller for skyldner i 2 år efter rekonstruktionens ophør. Bestemmelsen betyder således, at der fremadrettet altid vil være en neutral og fuldstændig uafhængig regnskabskyndig tillidsmand, til gennemgang og udarbejdelse af det materiale, som rekonstruktionen skal bygge på. Dette skal hjælpe med til at øge fordringshavernes tillid til det materiale, de skal vurdere i rekonstruktionsprocessen og, forhåbentlig derved, få dem til at deltage mere aktivt i arbejdet med en finde den mest hensigtsmæssige løsning for virksomheden.

Udover ovenstående, er der også indarbejdet adskillige andre lovændringer, der skal være med til at øge fordringshavernes deltagelse og mulighed for indflydelse i processen. Således er det tidligere krav, om en mindstedividende på 10 % i en tvangsakkord, fjernet, således at der kan stadfæstes tvangsakkorder med en hvilken som helst dividende. Derudover er afstemningsreglerne under rekonstruktionsmøderne blevet væsentligt lempet. Således kræves der nu kun simpelt flertal blandt de fremmødte fordringshavere, men flertallet skal dog udgøre mindst 25 % af den usikrede kreditormasse. Til gengæld har en eventuel nedstemning af rekonstruktionsplanen eller -forslaget den umiddelbare konsekvens, at skyldner sendes direkte i konkursbehandling.

Tidligere sås det ofte, at skyldner modarbejdede processen, enten for at trække tiden ud, eller for at sikre uretmæssig kreditorbegunstigelse til enkelte fordringshavere. Denne risiko er nu delvist elimineret ved muligheden for rekonstruktørens overtagelse af ledelsen i virksomheden. Dette skridt skal være med til at øge tilliden til rekonstruktionsprocessen, blandt fordringshaverne, men det er forbundet med visse udfordringer. Dels kan reglen kun bruges overfor selskaber, og dels har rekonstruktørens ledelse af en virksomhed i drift, sine egne indbyggede kompetenceproblemer. Ifølge de to interviewede fagfolk, er det dog et nyttigt værktøj, der vil blive aktuelt i en del rekonstruktionssager.

En af de helt store udfordringer, i den nye konkurslov, er den relativt stramme tidsramme, der er indført for at skabe et effektivt system og minimere risikoen for yderligere fordringshavertab. Grundlæggende har rekonstruktør og tillidsmand 4 uger fra indledningen af rekonstruktionen, til der skal afholdes fordringshavermøde med afstemning om rekonstruktionsplanen. Herefter har de 6 måneder til at fremlægge et rekonstruktionsforslag for fordringshaverne, der skal danne grundlag for den endelige vedtagelse af rekonstruktionen. Hele processen tager derfor, som udgangspunkt, maksimalt 7 måneder, men der er dog indbygget enkelte muligheder for udskydelse, således at processen i enkelte tilfælde kan nå op på 12 måneders varighed. I løbet af processen er der en lang række krav til materiale, der skal udsendes til fordringshaverne, og manglende overholdelse af tidsfristerne vil føre til skyldners konkurs. Der stilles således store krav til rekonstruktør og tillidsmands evne til at arbejde hurtigt og effektivt og samtidig udarbejde så præcist materiale som muligt, til brug for fordringshavernes vurdering af situationen.

For at de ovennævnte tidsfrister i det hele taget er mulige at overholde, er der foretaget en række ændringer til de retsvirkninger, der indtræder ved indledningen af en rekonstruktion. En stor del af de retsvirkninger, der tidligere først indtrådte ved tvangsakkordåbning eller konkurs, træder således nu allerede i kraft ved indledning af rekonstruktionen. Dette gælder bl.a. reglerne for omstødelse, modregning af fordringer, bindende vurdering af aktiver, udskillelse af pant, og videreførelse af gensidigt bebyrdende aftaler. For de to førstnævnte, er den væsentligste ændring det nye indtrædelsestidspunkt, men for de øvrige er der sket konkrete ændringer til vilkårene for benyttelse af disse regler.

For sidstnævnte, er reglerne ændret, så der nu er udvidet mulighed for videreførelse af disse aftaler, idet skyldner nu kan vælge at videreføre aftaler, der er ophævet så tidligt som 4 uger før rekonstruktionens indledning, såfremt der kun er sket misligholdelse med betalingen. Dette skal hjælpe til med at forbedre vilkårene for videreførelsen af de rekonstruerede virksomheder, idet aftalerne ofte er væsentlige for virksomhedens drift.

Tidligere var der kun mulighed for bindende vurdering af visse virksomhedspantsatte aktiver, men nu er reglerne udvidet til også at gælde aktiver med andre sikkerhedsstillelser (med enkelte undt.), hvilket skal forbedre muligheden for at udskille disse aktiver

fra pantet og håndtere opdelingen af fordringer i sikrede og usikrede krav. Panthaverens panteret reguleres således til aktivets vurderede værdi, hvorefter et overskydende krav overføres til simple fordringer. Herefter kan aktivet udskilles fra pantet ved forlods dækning af det regulerede pant. Dette vurderes at være en stor fordel, både for mulighederne for virksomhedens fortsatte drift og for en eventuel virksomhedsoverdragelse.

I forhold til mulighederne for at rekonstruere en nødlidende virksomhed, er virksomhedspant et væsentligt element. Der hersker stor uenighed blandt fagfolk om, hvorvidt virksomhedspant er en fordel eller en ulempe i arbejdet med rekonstruktion, idet det både kan tjene som en mulighed for finansiering af rekonstruktionen og den videre drift, og som en stopklods for rekonstruktionen, hvis det betyder, at der ikke er nogen frie aktiver i virksomheden. I gennemgangen af case-virksomheden, er der vist et eksempel på en situation, hvor virksomhedspant er en klar fordel for rekonstruktionsarbejdet. Det må dog alligevel antages, at bankernes forsigtighed og stramme retningslinjer, i skyggen af finanskrisen, betyder, at dette vil blive overordentligt svært at gennemføre i praksis.

Revisors rolle er væsentligt udbygget og ændret i den nye konkurslov, i form af beskikelsen som uafhængig regnskabskyndig tillidsmand. I de nye regler, kan virksomhedens revisor reelt stadig hjælpe til med at fremskaffe diverse materialer, men tillidsmanden har ansvaret for gennemgang og vurdering af disse materialer. Tillidsmanden skal desuden afgive en række erklæringer, i forhold til rekonstruktionsplanen og -forslaget, og idet erklæringernes karakter ikke er lovfæstet, hersker der fortsat uenighed om, hvordan disse skal udarbejdes. Det er dog min vurdering, at det vil ende med en konsensus om erklæringer indenfor erklæringsbekendtgørelsen med tanke på det formål, erklæringen udarbejdes til og den personkreds, der skal benytte den.

Hvorvidt rekonstruktion bliver et væsentligt arbejdsområde for revisionsbranchen, der kan være med til at afhjælpe den omsætningsnedgang, der er foregået indenfor de traditionelle kerneydelser i de senere år, er fortsat for tidligt at spå om. Helt sikkert er det dog, at fordelingen imellem kerneydelser og andre opgavetyper, såsom rådgivning, vil ændre sig i de kommende år. I denne forbindelse vil der opstå udfordringer i forhold til interessekonflikter og revisors uafhængighed. Her er det vigtigt, at revisor foretager en

løbende vurdering af sine arbejdsopgaver, for at bibeholde sin vigtigste rolle som offentlighedens tillidsrepræsentant.

Samspillet mellem processens aktører er et område, der har stor indvirkning på mulighederne for en succesfuld rekonstruktion, og det er samtidig et område, der ikke kan reguleres af lovgivning. Ganske vidst er der, som beskrevet ovenfor, foretaget en lang række lovændringer, der gerne skulle forbedre fordringshavernes tillid til og engagement i processen, men det har fortsat stor betydning, hvordan samspillet har fungeret op til rekonstruktionsbegæringen. Fordringshavernes vurdering af skyldners egen skyld i den truende insolvens, og hans engagement i forhold til at vende situationen eller finde en hensigtsmæssig løsning, vil altid veje tungt. Det er således min vurdering, at dette er et område, som rekonstruktør og tillidsmand bør undersøge grundigt i forbindelse med deres indledende arbejde, idet det kan betyde forskellen mellem succes og fiasko.

Overordnet set, er de nye regler et udtryk for et ønske om at etablere et lovgivningsgrundlag, der kan danne rammen om videreførelsen af så mange levedygtige virksomheder som muligt, og i den henseende virker det optimalt med et fokusskifte fra skyldners rekonstruktion over til virksomhedens rekonstruktion. Samtidig er det også en klar forbedring, at der nu sættes fokus på at skabe et effektivt system, der giver sikkerhed for en definitiv løsning og forbedrer fordringshavernes tillid til processen. Hvorvidt de nye regler reelt vil sørge for, at flere virksomheder overlever, er fortsat forbundet med en stor usikkerhed, men vil givetvist blive vurderet nøje over de kommende år. Det er således ikke min vurdering, at arbejdet med den danske konkurslovgivning er færdiggjort, idet der fortsat er flere elementer i rekonstruktionsarbejdet, der ikke er fundet en lovgivningsmæssig løsning på. Praksis må derfor vise, hvilke yderligere tiltag, der vil blive behov for i det fremtidige arbejde med rekonstruktion af nødlidende virksomheder.

ENGLISH SUMMARY

The topic of this Master's thesis is the reconstruction of temporarily insolvent companies and the changes to the Danish Bankruptcy Laws, which entered into force in April of 2011. The thesis is divided into six main sections, which are:

- Review of the new amendment to the Danish Bankruptcy Law
- Walkthrough of the timeline and tasks connected to this amendment
- Review of some of the main challenges in working with the reconstruction of companies through the new legislation
- Review and analysis of the role of the accountant
- Analysis and reflexion on the interaction between the different parties in a reconstruction process.
- Analysis of a case company going through the reconstruction process.

In the earlier legislation, a company could apply for a suspension of payments through the probate court, which would give them enough breathing room from their creditors, to get an overview of their financial situation. The problem with this option was that it rarely led to a reconstructional solution for the company through, for instance, a composition with the creditors. Often the company would just go back to normal operations after a while without getting closer to a solution, which again often led to an inevitable bankruptcy.

In the new amendment, the company is forced to complete the reconstruction process, when it is initiated, which means that they either find a solution through a composition or a business transfer or they declare bankruptcy. In addition, it is now possible for both the debtor and the creditors to request the initiation of the reconstruction process, which gives the creditors new means of engaging in the process and thereby limiting their own loss.

Reconstruction through a business transfer, under the control of the probate court, is a new option in the bankruptcy legislation. Earlier, this option was only available as a part of a voluntary solution outside the court system, which made it both difficult to control and to effectively use as a means of saving the company.

The new legislation relies on finding an effective and quick solution for the company, in order to minimize the financial loss of the creditors. This is partially done by appointing both a reconstructor (most often a lawyer) and an accounting expert (most often a Chartered Accountant) at the beginning of the process. The role of the reconstructor is to oversee and control the reconstruction process and the role of the accounting expert is to review the available financial information in order to prepare the necessary statements to the creditors in collaboration with the reconstructor. This will enable the creditors to make their decision based on accurate and sufficient information regarding the debtor.

The flexibility of the process, and the support of the creditors, is also being insured through a number of other changes to the legislation. The minimum dividend to the creditors in a composition has been removed, which makes it possible to use compositions to a wider extent. In addition, the voting rules, which apply during the negotiations, are eased, so that it is easier to reach the majority needed to adopt the reconstruction proposal. Furthermore, the requirements needed to be appointed as an accounting expert, have been increased, as to insure his neutrality and independence in regards to the debtor.

If a creditor requests the reconstruction of a company without the consent of the company management or the reconstructor assesses, that the management will not be loyal and cooperative in the process, it is possible for the reconstructor to assume control of the company with the permission of the probate court. This is to make sure that the creditors loss is minimized and that no improper transactions are being made by the company management.

One of the greatest challenges in the new legislation is the strict time frame. The entire reconstruction process has a normal maximum timeframe of 7 months, with the possibility of extending it to a maximum of 12 months. The result of a missed deadline is an immediate transition to bankruptcy, which has been implemented to make sure, that a speedy and effective solution is found. The strict timeframe poses a challenge to the reconstructor and the accounting expert, because of the volume of information that has to be processed and presented to the creditors during this time.

In order to make the above-mentioned time frame possible, there has been made a number of changes to the legal effects of the process initiation. Rules regarding reversal of dispositions, set-off of claims, binding assessment of the value of pledged assets, freeing pledged assets and mutually onerous contracts, now apply from the beginning of the process. This makes it easier, for the reconstructor and accounting expert, to divide the assets in pledged assets and free assets, which can be used in a composition. It also makes it possible to handle and assess the different claims faster and to deal with substantive legal challenges. Some of the rules have also been altered in order to make it easier for the company to find a solution and to continue its operations following the reconstruction process.

The role of the accountant has been significantly altered and increased in the new bankruptcy legislation in the form of a legally explicit part in the reconstruction process. This was not the case earlier, and it presents new challenges for the accountants, who wish to offer this service. First of all, it poses a challenge with regards to the statements given by the accountant during the preparation of the reconstruction proposal and second of all it poses a challenge with regards to the necessary independence and neutrality of the accountant. More and more, of the tasks performed by accountants, lie outside their traditional core services. This fact makes it important for accountants, to assess their tasks and services regularly, in order to remain objective and neutral and perform the role that society expects of them.

In every reconstruction process, there are important factors, which cannot be controlled by legislation. The interactions and relations between the debtor and the creditors, prior to the reconstruction process, are extremely significant and can quite possibly determine the outcome of the process. If the creditors have faith in the commitment and loyal cooperation of the debtor, it will surely be easier to reach a satisfying solution for the company.

The main purposes, of the new amendment to the Danish Bankruptcy Laws, is to make sure that viable companies are saved from bankruptcy and that creditors suffer as little loss as possible in these situations. Whether the amendment will actually succeed in saving more companies is still too early to tell, but the changes surely create new opportunities in the reconstruction process and eliminate some of the challenges posed by the former legislation.

LITTERATURFORTEGNELSE:

BØGER:

- Heiberg, Henry m.fl., Rekonstruktionsret, 3. udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2010

HJEMMESIDER:

- Danmarks Statistik: <http://www.dst.dk/pukora/epub/Nyt/2012/NR393.pdf>
- Konkursloven med kommentarer -
<http://www.juraplexus.dk/lovsamling/konkursloven.html#K2>

ARTIKLER MV.

- INSPI, 40. årgang, nr. 7/8, 2010,
 - *"Forord"* ved dav. Justitsminister Lars Barfoed.
 - *"Baggrund og intentioner"*, Thomas Gjør-Trønning.
 - *"Nye muligheder for virksomhedspant i forbindelse med rekonstruktion?", Henry Heiberg.*
- Revision og Regnskab, nr. 11/2010
 - *"Nye regler for rekonstruktion af nødlidende virksomheder"*, Dorte Kjøersgaard og Nicolai Dyhr
- Revision og Regnskab, nr. 8/2011
 - *"Problemstillinger ved revisors arbejde i rekonstruktion"*, Jon Beck og Lars Kiertzner
- FSR's høringssvar over Konkursrådets betænkning om rekonstruktion H234-09 af 25. januar 2010
- Børsen, 11. oktober 2010, side. 6, *"Revisorer vil have bid af konkurskagen"*, Lasse Ladefoged
- Børsen, 2. november 2010, side. 4, *"Revisorer flygter fra revision til rådgivning"*, Malene Severinsen
- Økonomisk Ugebrev nr. 4, 1. februar 2010, side 5, *"Banker hæmmer rekonstruktion af selskaber"*, Morten W. Langer

LOVE OG LOVMATERIALE

- Konkursrådets betænkning om rekonstruktion mv. nr. 1512
- Lovforslag L199 - Forslag til lov om ændring af konkursloven og forskellige andre love med bemærkninger
- Konkursloven, LBK nr. 217 af 15/03/2011
- Tidligere konkurslov, LBK nr. 1259 af 23/10/2007
- EU's artikel 1, stk. 1, litra a i direktiv 2001/23/EU af 12. marts 2001
- Tinglysningensloven, LBK nr. 158 af 09/03/2006
- Revisorloven, LOV nr. 468 af 17/06/2008
- Erklæringsbekendtgørelsen, BEK nr. 668 af 26/06/2008

ANDET:

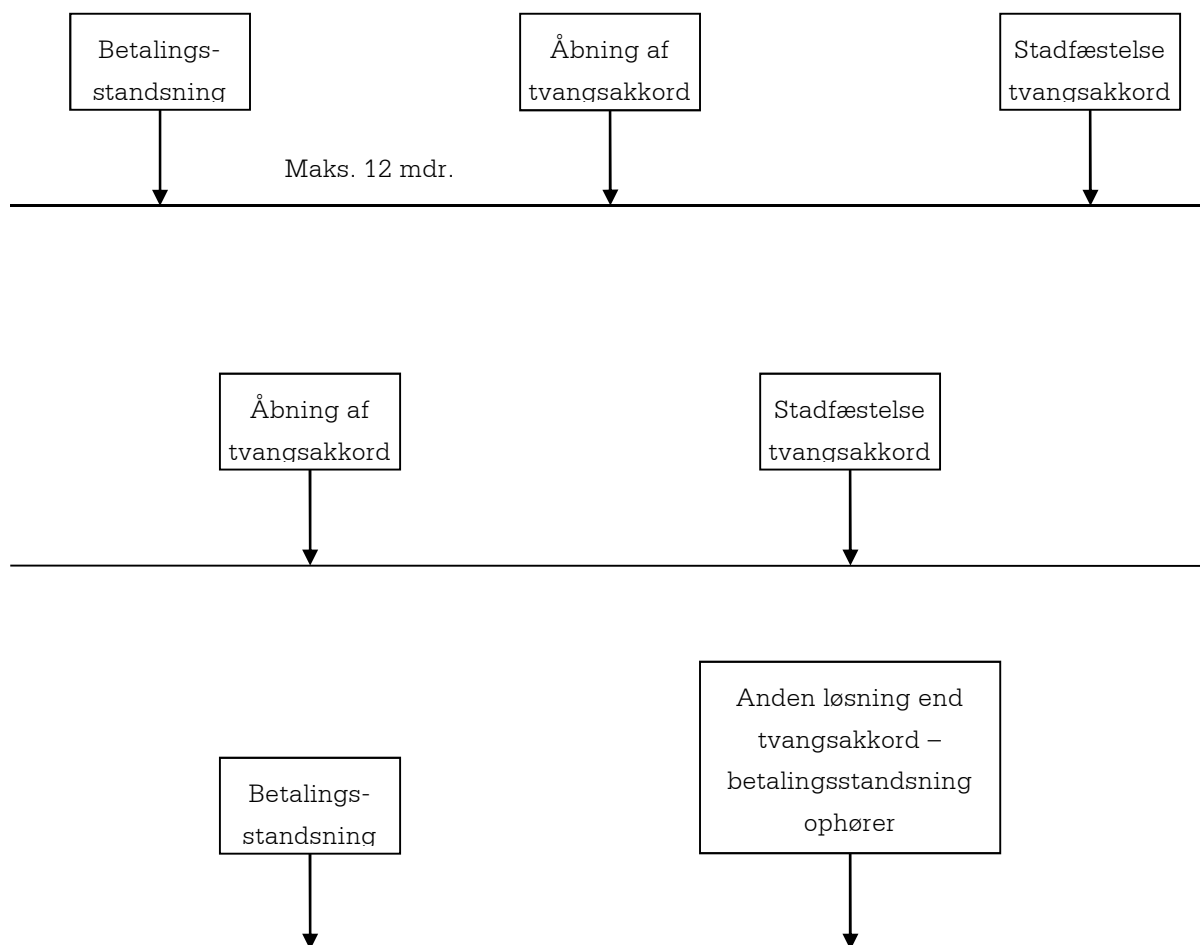
- Undervisningsmateriale, FSR Kompetence, 9./16. december 2010, Lars Lindencrone Petersen
- KPMG undervisningsmateriale til FSR Kompetence, december 2010, side 3, Henry Heiberg.
- Beierholms standarderklæringer mv. vedrørende rekonstruktion
- Materiale vedrørende rekonstruktion af anonym case-virksomhed

BILAGSOVERSIGT

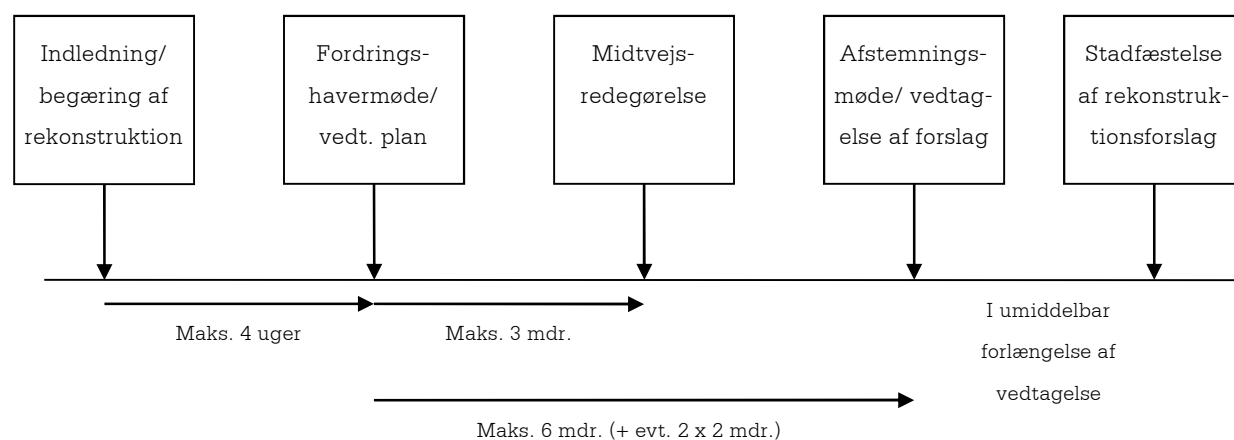
<u>BILAG 1:</u>	Tidsforløb, før og nu	side	108
<u>BILAG 2:</u>	Interview, Statsautoriseret revisor, Peter Thor Kellmer	side	109-111
<u>BILAG 3:</u>	Interview, Advokat, partner, ph.d. Birgitte Jørgensen	side	112-114
<u>BILAG 4:</u>	Habilitetserklæring, tillidsmand	side	115
<u>BILAG 5:</u>	Overvejelser vedrørende klientaccept	side	116-117
<u>BILAG 6:</u>	Planlægning af opgaven	side	118-121
<u>BILAG 7:</u>	Erklæringer udenfor Erklæringsbekendtgørelsen	side	122-123
<u>BILAG 8:</u>	Uddrag fra årsrapport 2010/11	side	124-126
<u>BILAG 9:</u>	Periodeopgørelse 01.07.11 – 01.03.12	side	127-129
<u>BILAG 10:</u>	Erklæringer til rekonstruktionsplan	side	130-135
<u>BILAG 11:</u>	Modregnet balance til rekonstruktionsplan	side	136
<u>BILAG 12:</u>	Forudsætninger til modregnet balance til rekonstruktionsplan	side	137-140
<u>BILAG 13:</u>	Modregnet balance og afvigelsesforklaring til rekonstruktionsforslag	side	141-142
<u>BILAG 14:</u>	Redegørelse fra rekonstruktør og tillidsmand til rekonstruktionsforslag	side	143-145
<u>BILAG 15:</u>	Driftsresultater, periodeopdelt og indregning af rekonstruktion	side	146-149

BILAG 1 – TIDSFORLØB FØR OG NU

I den tidligere konkurslov, var der flere mulige tidsforløb i processen. Disse forskellige forløb er her opstillet i simpel form¹:

I den nye konkurslov er der reelt kun en form for tidsforløb, der dog indeholder flere milepæle/elementer (egen tilvirkning)

¹ Kilde: KPMG undervisningsmateriale til FSR Kompetence, Henry Heiberg, december 2010, side 3

BILAG 2: INTERVIEW, PETER THOR KELLMER, BEIERHOLM

- Fulde navn, titel mv., som du vil have det til at fremgå af specialet
 - *Statsautoriseret revisor, Peter Thor Kellmer, Beierholm Revisionspartnerselskab*
- Hvilke væsentlige fordele og ulemper ser du i den nye konkurslov, specielt i forhold til den tidligere Konkurslov?
 - *Væsentlige fordele er, at skylderen ikke kan udskyde en egentlig likvidation ved gentagne gange at erklære betalingsstandsning.*
 - *Endvidere lægger reglerne op til, at kreditor på et væsentligt tidligere tidspunkt skal skride ind og anmode om en rekonstruktion, men dette er i praksis sjældent sket.*
 - *Væsentlige ulemper er, at vi tidligere fik indført regler om virksomhedspant, som reparererede på nogle af de tidligere problemer om, at skyldner kunne udskyde likvidationen. Det har i hvert fald vist i praksis, at de reelle rekonstruktioner er der meget få af, idet de fleste virksomheder går konkurs indenfor de fire uger. Man kan sige, at de nye rekonstruktionsregler og reglerne om virksomhedspant dækker samme problemer.*
- Er der elementer som du helst så fjernet, ændret eller tilføjet til det nye regelsæt om rekonstruktion?
 - *I praksis har det vist sig svært i nogle tilfælde at nå at have en rekonstruktionsplan klar indenfor fire uger, hvor en mulighed for forlængelse af den frist med f.eks. en måned kunne være at foretrække.*
 - *Reglerne omkring uafhængighed hos rekonstruktør og regnskabskyndig tillidsmand kan med fordel uddybes evt. i kommentarerne eller en vejledning.*

BILAG 2: INTERVIEW, PETER THOR KELLMER, BEIERHOLM, FORTSAT

- Hvilke forhold, hos den enkelte skyldner, udgør de største udfordringer i forhold til arbejdet med at gennemføre en succesfuld rekonstruktion?
 - *Rekonstruktionsreglerne dækker primært kreditor og ikke skyldner, hvorfor reglerne i sig selv ikke er møntet på at beskytte skyldner. Skyldner kan så ud fra almindelige forretningsmæssige overvejelser vælge at gå i dialog med kreditorerne på et tidligere tidspunkt med henblik på at lave en rekonstruktion med evt. gældssanering, så virksomheden fortsætter. Vi ser desværre for tit, at det ender med konkurs og det er fordi, at der er gået for længe.*
- Hvordan ser du på mulighederne i rekonstruktørens eventuelle overtagelse af ledelsen i en virksomhed under en rekonstruktionsproces – er det et værdifuldt værktøj eller en vanskelig situation, der bør undgås mest muligt?
 - *Ubetinget et krav og en fordel, at der indsættes en rekonstruktør som ledelse, idet den tidligere ledelse har vist sig udygtig til at drive virksomheden efter reglerne i selskabsloven.*
- Er det din vurdering, at de nye regler vil forøge andelen af succesfulde rekonstruktioner?
 - *Ja, det er min vurdering, HVIS kreditorerne indser det værktøj, de har fået, i og med, at de tidligere kan erklære rekonstruktion og sikre overlevelse af virksomheder. Det er muligt, at flere af disse virksomheder IKKE kan videreføres, men der er ingen grund til at flere skal lide tab i en længere periode. Så kreditorerne skal forstå, at når der er underbalance og negativ likviditetsstrømme, da skal de overveje at skride til handling.*
- Hvordan vurderer du fordringshavernes stilling nu i forhold til tidligere, specielt med henblik på deres mulighed for at fordre rekonstruktionsforløbet igangsat?
 - *Som omtalt ovenfor, da er det en kæmpe styrke – men banker og kreditforeninger er tilbageholdne, da de har fået pantsikkerheder for deres lån.*

BILAG 2: INTERVIEW, PETER THOR KELLMER, BEIERHOLM, FORTSAT

- Hvordan vurderer du forholdet imellem ønsket om uafhængighed og behovet for indgående kendskab til skyldneren i rekonstruktionsøjemed – er det en fordel eller en ulempe, at skyldnerens egen revisor ikke spiller en aktiv rolle i processen?
 - *Det er en nødvendighed, for ellers er der risiko for, at en rådgiver medvirker til at overdrage aktiver til lave priser til skade for kreditorerne. Det er fortsat tilladt for rekonstruktøren at bruge den tidligere revisor eller bogholder til at assistere med opgørelserne.*
- Hvordan ser du på udviklingen for revisionsbranchen som helhed i disse år – vil vi generelt set miste arbejdsopgaver, bl.a. som følge af lempeligere regler om revision, eller vil disse blot blive erstattet af andre typer opgaver, såsom rådgivning og beskikkelse som tillidsmand?
 - *Det er et meget bredt spørgsmål, og jeg mener ikke, at det har nogen sammenhæng omkring revision eller rekonstruktioner. Jeg tror, at de revisorer der er villige til at specialisere sig i denne disciplin kan udvide forretningsområdet, men jeg tror desværre ikke, at det bliver så stort et område, fordi pengeinstitutterne er sikret panteretten til de fleste aktiver, hvorfor deres behov for at fremtvinge en rekonstruktion er minimal.*

BILAG 3: INTERVIEW, BIRGITTE JØRGENSEN, DAHL LAW

- Fulde navn, titel mv., som du vil have det til at fremgå af specialet – her må du også meget gerne skrive lidt om, hvilken baggrund du i øvrigt har på området:
 - o *Birgitte Jørgensen, advokat, partner, Ph.d.*
 - o *Leder af insolvensafdelingen hos DAHL, Viborg*
 - o *Lavet en Ph.d. inden for konkurs og skrevet afhandling med emnet "Retsvirkninger af omstødelse"*
 - o *Har undervist på Århus Universitet i konkursret, afholder diverse kurser indenfor rekonstruktioner og emner inden for konkurs.*
- Hvilke væsentlige fordele og ulemper ser du i den nye konkurslov, specielt i forhold til den tidligere Konkurslov?
 - o *De nye regler giver nogle fordele bl.a. i form af*
 - § *Mulighed for at udskifte ledelsen*
 - § *Mulighed for at omstøde uden at gå konkurs*
 - § *Mulighed for at gennemtvinge et debtorskifte*
 - § *Nemmere at få en akkord igennem, da det "blot" kræver, at der ikke er et flertal imod*
 - o *Ulemper er bl.a.*
 - § *"systemet" er tungt, da der er en del formalia omkring cirkulæreskrivelser til kreditorer, registreringer mv. Det gør også systemet omkostningstungt*
 - § *Tidsperspektiv – første møde i skifteretten er vanskeligt at få gennemført for 4 uger, og det kan være for længe, hvis en virksomhed skal rekonstrueres.*
- Er der elementer som du helst så fjernet, ændret eller tilføjet til det nye regelsæt om rekonstruktion?
 - o *Blot for at nævne et par punkter:*
 - § *Der er væsentlige problemer i forhold til medarbejdere. Dels gælder lov om masseafskedigelse fortsat under en rekonstruktion, dels kan de medarbejdere, der opsiges og har tilgodehavende løn fra tiden før rekonstruktionen, ikke få dækning fra LG, før det viser sig, om rekonstruktionen lykkes, eller om virksomheden går konkurs*

BILAG 3: INTERVIEW, BIRGITTE JØRGENSEN, DAHL LAW, FORTSAT

§ *Der er ikke mulighed for bindende vurdering af fast ejendom. Det giver udfordringer både ved en akkord og ved en virksomhedsoverdragelse*

- Hvilke forhold, hos den enkelte skyldner, udgør de største udfordringer i forhold til arbejdet med at gennemføre en succesfuld rekonstruktion?
 - *Det kan være meget forskelligt og varierer efter virksomhedens type. I en virksomhed med mange ansatte kan det være medarbejderne, i en anden kan det være de igangværende arbejder, i en tredje kan det være ledelsen etc. - Hver rekonstruktion sin udfordring!*
- Hvordan ser du på mulighederne i rekonstruktørens eventuelle overtagelse af ledelsen i en virksomhed under en rekonstruktionsproces – er det et værdifuldt værktøj eller en vanskelig situation, der bør undgås mest muligt?
 - *Det afhænger af den konkrete situation. Som udgangspunkt fungerer en rekonstruktion bedst, hvis der er et positivt og konstruktivt samarbejde med ledelsen, men i tilfælde, hvor ledelsen ikke ønsker at samarbejde, og det kan skade virksomheden, kan overtagelse af ledelsen være et nødvendigt redskab.*
- Er det din vurdering, at de nye regler vil forøge andelen af succesfulde rekonstruktioner?
 - *Det er vanskeligt at sige endnu. Men det er klart, at det er væsentlig nemmere at få en akkord igennem efter de nye regler.*
- Hvordan vurderer du fordringshavernes stilling nu i forhold til tidligere, specielt med henblik på deres mulighed for at fordre rekonstruktionsforløbet igangsat?

BILAG 3: INTERVIEW, BIRGITTE JØRGENSEN, DAHL LAW, FORTSAT

- *Ifølge reglerne er den blevet forbedret. Jeg er ikke bekendt med, hvordan fordelingen på de rekonstruktioner, der har været, er mellem rekonstruktioner begæret af en fordringshaver og skyldneren. Jeg tror dog næppe, at der er mange "almindelige" kreditorer, der vil begære rekonstruktion. En rekonstruktionsbegæring fra en fordringshaver vil formentlig typisk komme fra virksomhedens pengeinstitut. Der er rekonstruktionen et redskab for banken til at "sætte sig på virksomheden" og sikre bankens pant. Rekonstruktionen kan evt. være kombineret med en ledelsesovertagelse.*
- Ser du det som en væsentlig fordel, at revisorer nu har en lovreguleret rolle i rekonstruktionsprocessen – bl.a. i forhold til jeres arbejdsopgaver som rekonstruktører?
 - *Jeg mener, at man altid i en rekonstruktion – uanset om den er anmeldt ved skifteretten (dvs. kører efter reglerne i konkursloven) eller sker uden for skifterettens regi – bør inddrage revisor. Er der f.eks. tale om en overdragelse af virksomhedens aktiver til et Newco, er det normalt nødvendigt, at (evt. en ny) revisor forholder sig til budgetmateriale, balance og likviditet i et Newco – navnlig hvis det er den samme bank, der er "med videre" i Newco. Men der er også mange andre forhold, hvor revisor kan bidrage i en rekonstruktion, herunder med forklaringer på, hvorfor det gik, som det gik.*
- Hvordan vurderer du forholdet imellem ønsket om uafhængighed og behovet for indgående kendskab til skyldneren i rekonstruktionsøjemed – er det en fordel eller en ulempe, at skyldnerens egen revisor ikke spiller en aktiv rolle i processen?
 - *Som udgangspunkt er det en fordel, at der bliver set på det med "nye øjne". Virksomhedens egen revisor vil næppe se de samme ting, når han selv har foretaget revisionen. Det er dog også en omkostningsfordyrende foranstaltning, som måske ikke altid er nødvendig. Det kan blive for omkostningstungt for mindre virksomheder, der må finde andre løsninger.*
 - *Det er vigtigt, at tillidsmanden – forhåbentlig - kan finde et samarbejde med virksomhedens revisor, så de nødvendige oplysninger hurtigt kan skaffes.*

BILAG 4: HABILITETSERKLÆRING, TILLIDSMAND

Skifteretten
NN-vej xx
xxxx NN-By

xx. nnnnn 20xx

Beierholm Kunde A/S

I forbindelse med begæring om indledning af rekonstruktion for ovennævnte selskab skal jeg i henhold til konkurslovens § 11, stk. 2 erklære, at jeg er villig til at lade mig beskikke som regnskabskyndig tillidsmand under rekonstruktionen. Samtidig erklærer jeg at opfylde betingelserne i konkurslovens § 238, idet hverken jeg eller andre i den virksomhed, jeg er ansat i, på noget tidspunkt inden for de seneste to år har været revisor eller forretningsmæssig rådgiver for selskabet. Vi er opmærksomme på bestemmelsen om, at vi ikke må påtage os tilsvarende roller i to år efter, at jeg har afsluttet mit hverv som tillidsmand.

Venlig hilsen

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

NN

Statsaut. revisor

Jobkode	Opgave	Klientnr.	År	Kategori	Udført af	Dato
Emne	Klientnavn				Godkendt af	Dato

BILAG 5, OVERVEJELSER VED KLIENTACCEPT

Revisors overvejelser ved opgaveaccept

Kravene er ikke overholdt

Situation

Konsekvens

Revisor har virket som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren inden for to år forud for rekonstruktionsbehandlings indledning.

Hverken revisor eller andre personer i samme revisionsvirksomhed kan påtage sig opgaven som regnskabskyndig tillidsmand.

En anden person i samme revisionsvirksomhed som revisor har virket som revisor eller skattemæssig rådgiver for skyldneren inden for to år forud for rekonstruktionsbehandlings indledning.

Hverken denne anden person eller revisor kan påtage sig opgaven som regnskabskyndig tillidsmand.

Revisor virker som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren inden for to år efter at have afsluttet hvervet som regnskabskyndig tillidsmand.

Dette er ikke tilladt. Hverken revisor eller andre personer i samme revisionsvirksomhed kan påtage sig opgaven som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren inden for to år efter, at revisor har afsluttet hvervet som regnskabskyndig tillidsmand.

En anden person i revisionsvirksomheden virker som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren inden for to år efter, at revisor har afsluttet hvervet som regnskabskyndig tillidsmand.

Dette er ikke tilladt. Hverken denne anden person eller revisor kan påtage sig opgaven som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren inden for to år efter, at revisor har afsluttet hvervet som regnskabskyndig tillidsmand.

Forbuddet mod at have virket som revisor for skyldneren inden for to år forud for rekonstruktionsbehandlings indledning omfatter enhver form for revisionsvirksomhed. Forbuddet omfatter således både lovpligtig og frivillig revision samt formentlig også review (gennemgang).

Forbuddet mod at have virket som forretningsmæssig rådgiver for skyldneren inden for to år forud for rekonstruktionsbehandlings indledning omfatter for eksempel skatte- eller regnskabsmæssig rådgivning, herunder assistance med regnskabsopstilling.

Jobkode	Opgave	Klientnr.	År	Kategori	Udført af	Dato
Emne	Klientnavn				Godkendt af	Dato

BILAG 5, OVERVEJELSER VED KLIENTACCEPT, FORTSAT

Kravene er overholdt

Situation	Konsekvens
Hverken revisor eller en anden person fra samme revisionsvirksomhed har virket som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren inden for to år forud for rekonstruktionsbehandlings indledning.	Revisor kan påtage sig opgaven som regnskabskyndig tillidsmand.
Revisor virker som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren tre år efter at have afsluttet hvervet som regnskabskyndig tillidsmand.	Revisor kan påtage sig opgaven som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren.
En anden person i samme revisionsvirksomhed som revisor virker som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren tre år efter, at revisor har afsluttet hvervet som regnskabskyndig tillidsmand	Denne anden person kan påtage sig opgaven som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren.
Forbuddet mod at have virket som revisor for skyldneren inden for to år forud for rekonstruktionsbehandlings indledning omfatter enhver form for revisionsvirksomhed. Forbuddet omfatter således både lovpligtig og frivillig revision samt formentlig også review (gennemgang).	
Forbuddet mod at have virket som forretningsmæssig rådgiver for skyldneren inden for to år forud for rekonstruktionsbehandlings indledning omfatter for eksempel skatte- eller regnskabsmæssig rådgivning, herunder assistance med regnskabsopstilling.	

BILAG 6 - PLANLÆGNING AF OPGAVEN

Planlægning af opgave som tillidsmand i rekonstruktion af ABC Handel A/S

Opgavens omfang:

Det nærværende planlægningsnotat er udarbejdet i tilknytning til undertegnede's besiddelse som regnskabskyndig tillidsmand i forbindelse med forsøg på rekonstruktion af virksomheden ABC Handel A/S. Opgaven udarbejdes i tilknytning til reglerne i Konkurslovens afsnit 2 vedrørende rekonstruktion og omfatter følgende hovedopgaver:

- Erklæring om opgaveaccept jf. KL § 11, stk. 2, herunder erklæring om overholdelse af habilitetskravene i KL § 238. Denne erklæring udarbejdes ikke efter erklæringsbekendtgørelsen.

I ovenstående erklæring bemærkes det, at der skrives under på, at undertegnede eller andre ansatte i samme revisionsvirksomhed, ikke har fungeret som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for selskabet i de seneste 2 år før besiddelsen. Desuden må samme personkreds ikke fungere som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for det pågældende selskab i 2 år efter rekonstruktions ophør.

- Erklæringer i tilknytning til rekonstruktionsplanen, jf. KL §§ 11c og 11d, herunder erklæring vedrørende mangler i den seneste aflagte årsrapport, erklæring vedrørende rekonstruktionsplanens gennemførlighed samt erklæring vedrørende vurdering af skyldnerens aktiver. Rekonstruktøren og ledelsen i selskabet har ansvaret for rekonstruktionsplanen og for vurdering af aktiver, hvorfor der vil blive afgivet erklæring efter erklæringsbekendtgørelsen, nærmere bestemt RS 3000 om andre erklæringsopgaver med sikkerhed. Erklæringerne vil blive udarbejdet med begrænset sikkerhed.
- Erklæring i tilknytning til det endelige rekonstruktionsforslag. Erklæringen vedrører tillidsmandens vurdering af rimeligheden og gennemførligheden i rekonstruktionsforslaget og afgives i tilknytning til de regler, der er beskrevet i KL §§ 13b og 13c.
- Deltagelse i fordringshavermøde og afstemningsmøde samt andre møder, der måtte blive aktuelle under rekonstruktionsforløbet.

BILAG 6 - PLANLÆGNING AF OPGAVEN

- Udarbejdelse af diverse talmæssige opgørelser til brug for rekonstruktionsarbejdet, herunder periodeopgørelser, modregnet balance, budgetter osv., idet omfang dette materiale ikke udarbejdes af skyldners egen revisor. Det pointeres i denne sammenhæng, at rekonstruktøren og ledelsen har det endelige ansvar for disse opgaver.

Informationsindsamling:

Oplysninger og materialer til brug for udførelse af de ovennævnte opgaver vil dels komme fra skylder og dels blive indhentet og udarbejdet i samarbejde med rekonstruktøren. De nødvendige oplysninger inkluderer:

- Seneste indsendte årsrapport
- Eventuelle mellemliggende periodeopgørelser
- Adgang til bogholderi og til udtræk herfra
- Oplysninger om sikkerhedsstillelser, garantiforpligtelser mv.
- Eventuelle udarbejdede budgetter for virksomheden
- Oplysninger om forudsætninger for rekonstruktionen, banktilsagn mv.
- Øvrig relevant dokumentation

Den ovenstående liste er ikke udtømmende, og det vil kunne forventes, at der løbende bliver behov for at revurdere, hvilke oplysninger, der er nødvendige for udførelsen af opgaven.

Aktivitets- og tidsplan

I tilknytning til udførelsen af opgaven, er det væsentligt at udarbejde en aktivitets- og tidsplan, idet der er tale om en opgave med korte tidsfrister og strenge krav til materialernes fremsendelse til fordringshaverne. Aktivitets- og tidsplanen skal udarbejdes i samarbejde med rekonstruktøren og ledelsen i virksomheden. Den vil løbende blive tilrettet som rekonstruktionsbehandlingen skrider frem.

BILAG 6 - PLANLÆGNING AF OPGAVEN

Forståelse af virksomheden

I det undertegnede er beskikket som tillidsmand, har vi ikke noget foregående kendskab til skyldners virksomhed. Forståelsen af kunden vil således skulle udbygges igennem arbejdet med de ovennævnte opgaver samt gennemgang af relevant materiale.

Ved påbegyndelse af opgaven har vi disse oplysninger om kunden:

- Kunden er en handelsvirksomhed, der....xxxxx
- Kundens insolvens skyldes.....xxxxx
- Forudsætningerne for rekonstruktionen erxxxxx

Medarbejderplan

Der skal udarbejdes en medarbejderplan ud fra en vurdering af behovet for assistance fra kolleger i løbet af rekonstruktionsforløbet.

De involverede medarbejdere er:

Statsautoriseret revisor (Tillidsmand)

Ledende revisor (Erfaren)

Assistent (Til forefaldende opstillingsopgaver mv.)

Honoraroverslag

Ved indledning af opgaven skal der udarbejdes et honoraroverslag, der skal godkendes af rekonstruktøren og af Skifteretten. Honoraret vil være fortrinsstillet i konkursordenen og der vil således, som udgangspunkt, altid være dækning herfor. I nogle tilfælde vil det være muligt at modtage et depositum til dækning af hele eller dele af honoraret ved påbegyndelse af opgaven.

Honoraroverslaget skal udarbejdes ud fra en vurdering af det fornødne arbejde i den pågældende sag, herunder på baggrund af aktivitets- og tidsplan samt medarbejderplanen

BILAG 6 - PLANLÆGNING AF OPGAVEN

Det er specifikt et krav, at der ikke må pålægges skyldneren og fordringshaverne flere omkostninger, end det er nødvendigt til udførelse af opgaven. Rekonstruktøren skal således altid involveres ved påbegyndelse af de enkelte delopgaver i processen, idet han har det endelige ansvar for honoraret.

Honoraroverslaget findes i bilag til nærværende planlægningsnotat (ikke gengivet)

Accept af opgaven og aftalebrev.

Aftalebrevet til opgaven udgøres af den nævnte erklæring vedrørende habilitet. I tilknytning til underskrivning af denne erklæring er det væsentligt at vurdere, om undertegnede og de øvrige involverede kolleger har kompetencen og kapaciteten til udførelse af opgaven.

I den pågældende sag vurderes det, at undertegnede og de involverede kolleger har tilstrækkelig kompetence og kapacitet til udførelse af opgaven, og det vurderes således, at undertegnede kan udarbejde de beskrevne erklæringer med begrænset sikkerhed til brug for rekonstruktionen.

Øvrige væsentlige oplysninger til udførelse af opgaven

- Oplysning 1
 - Forklaring 1....
- Oplysning 2
 - Forklaring 2....
- Oplysning 3
 - Forklaring 3....

Udarbejdet af:
Søren Rasmussen
Statsaut. Revisor/
Regnskabskyndig tillidsmand
xx.XX.20XX

BILAG 7 - MANGLER VED SKYLDNERENS SENESTE ÅRSRAPPORT

Eksempel 1

Til kreditorerne i Beierholm Kunde A/S under rekonstruktion

I henhold til konkurslovens § 11 c, stk. 2, nr. 3 oplyser jeg, at jeg under mit arbejde indtil nu ikke har konstateret mangler i den senest aflagte årsrapport.

Det bemærkes, at mit arbejde har været tilrettelagt med henblik på rekonstruktion og derfor ikke særskilt med henblik på at konstatere mangler. Senest aflagte årsrapport er aflagt med en balancedag, der ligger xx måneder før indledningen af rekonstruktionsbehandling, hvorfor årsrapporten kun anvendes i begrænset omfang i arbejdet med rekonstruktionen.

Beierholm By, den 20xx

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

NN

Tillidsmand

BILAG 7 - MANGLER VED SKYLDNERENS SENESTE ÅRSRAPPORT

Eksempel 2

Til kreditorerne i Beierholm Kunde A/S under rekonstruktion

I henhold til konkurslovens § 11 c, stk. 2, nr. 3 oplyser jeg, at jeg under mit arbejde har konstateret, at den senest aflagte årsrapport efter min opfattelse er mangelfuld på følgende punkter:

1. Varelageret er efter min opfattelse ikke nedskrevet tilstrækkeligt i årsrapporten, idet der ikke er foretaget nedskrivning til lavere genanskaffelsespriser. Varelageret kan være overvurderet med et beløb på op til DKK 800.000.
2. Flere konstaterede kautionsforpligtelser har ikke været oplyst i selskabets årsrapport.

Det bemærkes, at mit arbejde har været tilrettelagt med henblik på rekonstruktion og derfor ikke særskilt med henblik på at konstatere mangler. Senest aflagte årsrapport er aflagt med en balancedag, der ligger xx måneder før indledningen af rekonstruktion, hvorfor årsrapporten kun anvendes i begrænset omfang i arbejdet med rekonstruktionen.

Jeg gør endvidere opmærksom på, at jeg afgiver disse oplysninger som tillidsmand i rekonstruktionsbehandling og derfor ikke afgiver nogen erklæring i henhold til bekendtgørelsen om godkendte revisorers erklæringer.

Beierholm By, den 20xx

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

NN

Tillidsmand

BILAG 8: UDDRAG AF ÅRSRAPPORT FOR 2010/11

Resultatopgørelse for perioden 01.07.2010 - 30.06.2011

	2010/11	2009/10
	t.DKK	t.DKK
Nettoomsætning	18.751	17.940
Vareforbrug	-11.751	-10.840
Dækningsbidrag I	7.000	7.100
Personaleomkostninger	-4.853	-4.740
Dækningsbidrag II	2.147	2.360
Administrationsgager	-895	-802
Salgsomkostninger	-241	-245
Lokaleomkostninger	-341	-321
Administrationsomkostninger	-148	-174
Øvrige omkostninger	-53	-60
Andre eksterne omkostninger i alt	-1.678	-1.602
Resultat før afskrivninger	469	758
Afskrivninger	-632	-601
Resultat før finansielle poster	-163	157
Resultatandel, tilknyttede virksomheder	-232	-451
Resultatandel, associerede virksomheder	385	430
Andre finansielle indtægter	0	2
Andre finansielle omkostninger	-1.702	-1.656
Resultat før skat	-1.712	-1.518
Skat af årets resultat	428	380
Årets resultat	-1.284	-1.139
Forslag til resultatdisponering:		
Overført resultat	-1.284	-1.139
Disponeret i alt	-1.284	-1.139

BILAG 8: UDDRAG AF ÅRSRAPPORT FOR 2010/11, FORTSAT

Balance pr. 30.06.11

Aktiver:	30.06.11 t.DKK	30.06.10 t.DKK
Grunde og bygninger	16.500	16.500
Driftsmidler og inventar	3.012	3.551
Materielle anlægsaktiver i alt	19.512	20.051
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-573	-341
Kapitalandele i associerede virksomheder	2.478	2.093
Ansvarlige lån, tilknyttede virksomheder	2.500	2.500
Finansielle anlægsaktiver i alt	4.405	4.252
Anlægsaktiver i alt	23.917	24.303
Lager af færdigvarer	3.590	3.480
Lagerbeholdninger i alt	3.590	3.480
Tilgodehavender fra salg	3.012	2.802
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	881	742
Udskudt skatteaktiv	1.377	949
Andre tilgodehavender	530	450
Periodeafgrænsningsposter	330	320
Tilgodehavender i alt	6.130	5.263
Likvide beholdninger i alt	111	113
Omsætningsaktiver i alt	9.831	8.856
Aktiver i alt	33.748	33.159

BILAG 8: UDDRAG AF ÅRSRAPPORT FOR 2010/11, FORTSAT

Balance pr. 30.06.11

	30.06.11	30.06.10
Passiver:	t.DKK	t.DKK
Selskabskapital	5.000	5.000
Overført resultat	-2.964	-1.680
Egenkapital i alt	2.036	3.320
Gæld til realkreditinstitutter	14.380	14.440
Kreditinstitutter i øvrigt, (leasinggæld)	1.150	1.250
Ansvarlig gæld, moderselskab	2.500	2.500
Langfristede gældsforpligtelser i alt	18.030	18.190
Kort del af langfristet gæld til realkreditinstitutter	80	60
Kort del af langfristet gæld til kreditinstitutter i øvrigt (leasinggæld)	100	100
Kreditinstitutter i øvrigt (kassekredit)	7.126	6.769
Leverandører af varer og tjenesteydelser	2.536	2.380
Anden gæld	3.840	2.340
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	13.682	11.649
Gældsforpligtelser i alt	31.712	29.839
Passiver i alt	33.748	33.159

Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser:

Til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter, t.DKK 14.460 er der stillet sikkerhed i grunde og bygninger med en regnskabsmæssig værdi på t.DKK 16.500 pr. 30.06.11

Selskabet har udstedt ejerpantebrev på t.DKK 1.000, der giver pant i ovenstående grunde og bygninger. Ejerpantebrevet er deponeret til sikkerhed for gæld til pengeinstitut (Kassekredit)

Til sikkerhed for gæld til pengeinstitut, t.DKK 7.226 er der givet virksomhedspant, t.DKK 5.500 omfattende ikke-leasede driftsmidler og inventar, tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser og varelager. Den regnskabsmæssige værdi af de omfattede aktiver udgør, pr. 30.06.11, t.DKK 7.375. (t.DKK 2.239 er leasingaktiver)

Til sikkerhed for datterselskabernes engagement med pengeinstitut, er der stillet sikkerhed i kapitalandele i associerede selskaber, med en regnskabsmæssig værdi pr. 30.06.11 på t.DKK 2.478.

BILAG 9: PERIODEOPGØRELSE 01.07.11-01.03.12

Resultatopgørelse for perioden 01.07.2011 - 01.03.2012

01.07.11-
01.03.12
t.DKK

Nettoomsætning	12.451
Vareforbrug	-7.340
Dækningsbidrag I	5.111
Personaleomkostninger	-3.103
Dækningsbidrag II	2.008
Administrationsgager	-541
Salgsomkostninger	-161
Lokaleomkostninger	-207
Administrationsomkostninger	-89
Øvrige omkostninger	-32
Andre eksterne omkostninger i alt	-1.030
Resultat før afskrivninger	978
Afskrivninger	-421
Resultat før finansielle poster	557
Resultatandel, tilknyttede virksomheder	-140
Resultatandel, associerede virksomheder	220
Andre finansielle indtægter	0
Andre finansielle omkostninger	-1.201
Resultat før skat	-564
Skat af årets resultat	141
Årets resultat	-423
Forslag til resultatdisponering:	
Overført resultat	-423
Disponeret i alt	-423

BILAG 9: PERIODEOPGØRELSE 01.07.11-01.03.12, FORTSAT

Balance pr. 01.03.12

	01.03.12
Aktiver:	t.DKK
Grunde og bygninger	16.500
Driftsmidler og inventar	2.591
Materielle anlægsaktiver i alt	19.091
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-713
Kapitalandele i associerede selskaber	2.698
Ansvarlige lån, tilknyttede virksomheder	2.500
Finansielle anlægsaktiver i alt	4.485
Anlægsaktiver i alt	23.576
Lager af færdigvarer	3.810
Lagerbeholdninger i alt	3.810
Tilgodehavender fra salg	3.026
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	890
Udskudt skatteaktiv	1.518
Andre tilgodehavender	481
Periodeafgrænsningsposter	280
Tilgodehavender i alt	6.195
Likvide beholdninger i alt	100
Omsætningsaktiver i alt	10.105
Aktiver i alt	33.681

BILAG 9: PERIODEOPGØRELSE 01.07.11-01.03.12, FORTSAT

Balance pr. 01.03.12

	01.03.12
Passiver:	t.DKK
Selskabskapital	5.000
Overført resultat	-3.387
Egenkapital i alt	1.613
Gæld til realkreditinstitutter	14.320
Kreditinstitutter i øvrigt (leasinggæld)	1.075
Ansvarlig gæld, moderselskab	2.500
Langfristede gældsforpligtelser i alt	17.895
Kort del af langfristet gæld til realkreditinstitutter	80
Kort del af langfristet gæld til kreditinstitutter i øvrigt	100
Kreditinstitutter i øvrigt (kassekredit)	7.805
Leverandører af varer og tjenesteydelser (leasinggæld)	2.980
Anden gæld	3.208
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	14.173
Gældsforpligtelser i alt	32.068
Passiver i alt	33.681

Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser:

Til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter, t.DKK 14.400 er der stillet sikkerhed i grunde og bygninger med en regnskabsmæssig værdi på t.DKK 16.500 pr. 01.03.12

Selskabet har udstedt ejerpantebrev på t.,DKK 1.000, der giver pant i ovenstående grunde og bygninger. Ejerpantebrevet er deponeret til sikkerhed for gæld til pengeinstitut (Kassekredit).

Til sikkerhed for gæld til pengeinstitut, t.DKK 7.805 er der givet virksomhedspant, t.DKK 5.500 omfattende ikke-leasede driftsmidler og inventar, tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser og varelager. Den regnskabsmæssige værdi af de omfattede aktiver udgør, pr. 01.03.12, t.DKK 7.588. (t.DKK 1.839 er leasingaktiver)

Til sikkerhed for datterselskabernes engagement med pengeinstitut, er der stillet sikkerhed i kapitalandele i associerede selskaber, med en regnskabsmæssig værdi pr. 01.03.12 på t.DKK 2.698.

ABC Handel A/S
under rekonstruktion

CVR-nr. 12 34 56 78

**Den regnskabskyndige tillidsmands erklæringer
til forslag til rekonstruktionsplan**

Indholdsfortegnelse

Tillidsmandens erklæring om mangler ved skyldnerens seneste årsrapport, jf. konkurslovens § 11c stk. 2, nr. 3	3
Tillidsmandens erklæring om, hvorvidt rekonstruktionsplanen skønnes gennemførlig jf. konkurslovens § 11c stk. 3	4
Tillidsmandens erklæring om vurdering af skyldnerens aktiver, jf. konkurs- lovens § 11c stk. 3	5 - 6

Tillidsmandens erklæringer vedr. rekonstruktionsplan

TILLIDSMANDENS ERKLÆRING OM MANGLER VED SKYLDNERENS SENESTE ÅRSRAPPORT, JF. KONKURSLOVENS § 11C, STK. 2, NR. 3

Til skifteretten og kreditorerne i ABC Handel A/S under rekonstruktion

I henhold til konkurslovens § 11c, stk. 2, nr. 3, har jeg, som regnskabskyndig tillidsmand, gennemgået selskabets seneste årsrapport pr. 30.06.11 med henblik på at oplyse, hvorvidt der, efter min opfattelse, er mangler ved skyldnerens seneste årsrapport.

Selskabets ledelse har ansvaret for, at årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens regler. Selskabets revisor har ansvaret for at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af sin revision. Revisor har i sin påtegning meddelt forbehold for going concern, hvor der henvises til den i regnskabet indeholdte beskrivelse af usikkerhed vedr. selskabets og koncernens muligheder for at fortsætte driften. Såvel revisors forbehold, som den i regnskabet indeholdte beskrivelse, er gengivet i rekonstruktionsplanens afsnit. 4.

Mit ansvar er på grundlag af mit arbejde at oplyse, hvorvidt der efter min opfattelse er mangler ved skyldnerens seneste årsrapport.

Det udførte arbejde

Jeg har udført mit arbejde i overensstemmelse med den danske standard om andre erklæringsopgaver med sikkerhed med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for min konklusion. Den opnåede sikkerhed er begrænset, idet mit arbejde i forhold til en opgave med høj grad af sikkerhed har været begrænset til en gennemlæsning af årsrapporten. Det udførte arbejde har ikke omfattet gennemgang af revisionsdokumentation eller underliggende dokumentation for den aflagte årsrapport.

Det er min opfattelse, at det udførte arbejde giver et tilstrækkeligt grundlag for min konklusion.

Konklusion

Ved det udførte arbejde er jeg ikke blevet bekendt med forhold, der giver anledning til at konkludere, at der efter min opfattelse er væsentlige mangler ved skyldnerens seneste årsrapport, herunder at årsrapporten ikke giver et retvisende billede.

Tillidsmandens erklæringer vedr. rekonstruktionsplan

TILLIDSMANDENS ERKLÆRING OM HVORVIDT REKONSTRUKTIONSPLANEN SKØNNES GENNEMFØRLIG, JF. KONKURSLOVENS § 11C, STK. 3

Til skifteretten og kreditorerne i ABC Handel A/S under rekonstruktion

Jeg har som regnskabskyndig tillidsmand i henhold til konkursloven § 11c, stk. 3, gennemgået den for ABC Handel A/S under rekonstruktion fremlagte rekonstruktionsplan af den 21.03.12 med henblik på at afgive en erklæring om, hvorvidt planen efter mit skøn er gennemførlig.

Rekonstruktøren og selskabets ledelse har ansvaret for udarbejdelsen af rekonstruktionsplanen og gennemførligheden heraf. Mit ansvar er på grundlag af det af mig udførte arbejde at udtrykke en konklusion om, hvorvidt rekonstruktionsplanen efter mit skøn er gennemførlig.

Det udførte arbejde

Jeg har udført mit arbejde i overensstemmelse med den danske standard om andre erklæringsopgaver med sikkerhed med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for min konklusion. Den opnåede sikkerhed er begrænset, idet mit arbejde i forhold til en opgave med høj grad af sikkerhed har været begrænset til først og fremmest at omfatte forespørgsler til rekonstruktøren og virksomhedens ledelse samt analytiske handlinger.

Det er min opfattelse, at det udførte arbejde giver et tilstrækkeligt grundlag for min konklusion.

Konklusion

Ved det udførte arbejde er jeg ikke blevet bekendt med forhold, der giver anledning til at konkludere, at rekonstruktionsplanen efter mit skøn ikke er gennemførlig.

Supplerende oplysning

Uden at det påvirker min konklusion, skal jeg oplyse, at rekonstruktionsplanen er udarbejdet med udgangspunkt i værdiansættelsen af skyldnerens aktiver på tidspunktet for indledning af rekonstruktionsbehandling. Jeg henviser endvidere til rekonstruktionsplanens afsnit 2 – 5 (Bilag 12), hvor der redegøres for rekonstruktionsplanens forudsætninger. De anførte forudsætninger er forbundet med usikkerhed, hvilket kan påvirke dividendeprocenten og rekonstruktionsplanens gennemførlighed.

Tillidsmandens erklæringer vedr. rekonstruktionsplan

TILLIDSMANDENS ERKLÆRING OM VURDERING AF SKYLDNERENS AKTIVER, JF. KONKURSLOVENS § 11C, STK. 3

Til skifteretten og kreditorerne i ABC Handel A/S under rekonstruktion

Som regnskabskyndig tillidsmand for rekonstruktionen af ABC Handel A/S skal jeg i henhold til konkurslovens § 11c, stk 3, vurdere skyldnerens aktiver.

Vurderingen af aktiverne er foretaget på grundlag af de forudsætninger, som ligger til grund for rekonstruktionsplanen og som fremgår af denne og den som bilag A vedlagte modregnede balance (Bilag 11).

Rekonstruktøren og selskabets ledelse har ansvaret for værdiansættelsen af aktiverne baseret på de forudsætninger, som ligger til grund for rekonstruktionsplanen. Min opgave som tillidsmand er, på grundlag af det af mig udførte arbejde, at erklære mig om, hvorvidt den ansatte værdi af aktiverne er rimelig i forhold til de forudsætninger, der ligger til grund for rekonstruktionsplanen.

Beskrivelse af aktiverne

Virksomhedens væsentligste aktiver omfatter:

1. Ejendommen Vestervej 1, Viborg
2. Kapitalandele og mellemværender med tilknyttede selskaber
3. Varebeholdninger
4. Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser
5. Likvide midler

For de enkelte aktiver er der anvendt følgende grundlag for værdiansættelsen:

1. Ejendommen Vestervej 1, Viborg

Ejendommen er i februar 2012 vurderet af Colliers International Danmark A/S.

2. Kapitalandele og mellemværender med tilknyttede selskaber

Disse poster er vurderet på grundlag af seneste årsrapporter samt rekvirerede periodebalancer, hvor dette er skønnet nødvendigt.

3. Varebeholdninger

Lagerbeholdningerne er værdiansat ud fra en fysisk lageroptælling foretaget den 2. marts 2012. Den optalte værdi er reguleret for beregnet ukuransnedskrivning eller til nettorealisationsværdi, hvor dette er aktuelt.

Tillidsmandens erklæringer vedr. rekonstruktionsplan

4. Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser

Disse tilgodehavender er gennemgået med bogholder og direktør, ligesom der er foretaget forskellige arbejdshandlinger for at vurdere dubiøse debitorer, herunder indhentet cirkulæreskrivelser og anden dokumentation. Ud fra disse handlinger er der beregnet den relevante nedskrivning, som vist i den tilhørende modregnede balance.

5. Likvide midler

De likvide midler forudsættes modregnet i gæld, der overstiger indestående.

Det udførte arbejde

Jeg har udført mit arbejde i overensstemmelse med den danske standard om andre erklæringsopgaver med sikkerhed med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for min konklusion.

Ved vurderingen har jeg taget stilling til, om de af ledelsen og rekonstruktøren anvendte værdiansættelsesmetoder er hensigtsmæssige og i overensstemmelse med almindeligt anerkendte værdiansættelsesprincipper, og om de væsentlige forudsætninger giver et rimeligt grundlag for værdiansættelserne. Den opnåede sikkerhed er begrænset, idet mit arbejde i forhold til en opgave med høj grad af sikkerhed har været begrænset til først og fremmest at omfatte forespørgsler til rekonstruktøren og virksomhedens ledelse samt analytiske handlinger.

Det er min opfattelse, at det udførte arbejde giver et tilstrækkeligt grundlag for min konklusion.

Konklusion

Ved det udførte arbejde er jeg ikke blevet bekendt med forhold, der giver anledning til at konkludere, at den ansatte værdi af aktiverne ikke er rimelig i forhold til de forudsætninger, der ligger til grund for rekonstruktionsplanen.

Supplerende oplysning

Uden at det påvirker min konklusion, skal jeg oplyse, at værdiansættelsen af aktiverne er baseret på rekonstruktionsplanens forudsætninger. Der henvises herom til rekonstruktionsplanen og den modregnede balance pr. 01.03.12. Jeg henviser endvidere til rekonstruktionsplanens afsnit 2 – 5 (Bilag 12), hvor der redegøres for rekonstruktionsplanens forudsætninger. De anførte forudsætninger er forbundet med usikkerhed, hvilket kan påvirke dividendeprocenten og rekonstruktionsplanens gennemførlighed.

Viborg, den 21. marts 2012

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Søren Rasmussen

Statsaut. revisor/tillidsmand

BILAG 11: MODREGNET BALANCE TIL REKONSTRUKTIONSPLANEN

Værdiansættelserne i statusoversigten er foretaget med fortsat drift for øje (KL 165 stk. 2)

	Bogført værdi 01/03 2012	Nedskriv- ninger	Vurdering pr. 01/03 2012	Behæftelser	Netto- aktiver	Note
Grunde og bygninger	16.500	-2.000	14.500	-14.500	0	1
Driftsmidler og inventar, ej leaset	752	-70	682	-682	0	1
Driftsmidler og inventar, leaset	1.839	-100	1.739	-1.175	564	1
Kapitalandel, Datter 1	-430	430	0	0	0	2
Kapitalandel, Datter 2	-283	283	0	0	0	2
Kap. andele i ass. selskaber	2.698	0	2.698	-2.698	0	2
Ansvarligt lån, Datter 1	1.250	-1.250	0	0	0	3
Ansvarligt lån, Datter 2	1.250	-1.250	0	0	0	3
Varebeholdninger	3.810	-780	3.030	-2.534	496	4
Tilgodehavender fra salg	3.026	-742	2.284	-2.284	0	5
Mellemregning, Datter 1	420	-420	0	0	0	6
Mellemregning, Datter 2	470	-470	0	0	0	6
Udskudt skatteaktiv	1.518	-1.518	0	0	0	7
Andre kortfr. tilgodehavender	481	0	481	0	481	8
Periodeafgrænsningsposter	280	-280	0	0	0	9
Likvide beholdninger	100	0	100	-100	0	10
	33.681	-8.167	25.514	-23.973		
Ubehæftede aktiver i alt					1.541	
<i>Ikke berørte krav:</i>						
Honorar tilsyn		(KL §93)			-300	11
Driftsomkostninger i rekonstruktion		(KL §94)			-250	12
Lønkrav		(KL §95)			-354	13
Småfordringer - skøn - 100% indfrielse		(KL 158 - 2)			0	14
Nettoaktiver herefter til usikrede kreditorer					637	
Akkordkreditorer ifølge særskilt specifikation					8.291	
Beregnet dividende					7,68%	
Foreslået dividende					7,00%	15
Forventet dividende ved konkurs					0,00%	
Egenkapital efter akkordering					2.755	
Eventualaktiver					0	16
Eventualforpligtelser					250	17

Opgørelse af usikrede kreditorer (hjælpekema)

	Bogført værdi 01/03 2012	Nedskr./ regul.	Vurdering pr. 01/03 2012	Gæld forlods fyldesgjort	Netto	Note
Realkreditlån, nom. t.DKK15.000	14.400	0	14.400	-14.400	0	1
Ansvarlig gæld, moderselskab	2.500	-2.500	0	0	0	18
Leasinggæld	1.175	0	1.175	-1.175	0	1
Kassekredit	7.805	0	7.805	-5.700	2.105	19
Leverandørgæld	2.980	0	2.980	0	2.980	20
Anden gæld	3.208	0	3.208	-354	2.854	21
Ikke regnskabsmæssigt indregnet gæld pr. 30/6 2009	0	250	250	0	250	17
Kautionskrav, datterselskaber med sikkerhed i ass. selskaber	0	2.800	2.800	-2.698	102	2
	32.068	550	32.618	-24.327	8.291	

Egenkapitalforklaring	
Egenkapital ifølge årsrapport 30.06.11	2.036
Resultat regnskabsåret frem til 01.03.12	-423
Kautionskrav, datterselskaber	-102
Ikke regnskabsm. indregnet gæld pr. 01.03.12	-250
Værdiregulering, aktiver	-8.167
Akkordomkostninger	-550
Eftergivelse af gæld, moderselskab	2.500
Egenkapital før akkordering	-4.956
Akkordering	7.711
Egenkapital efter akkordering	2.755

Forudsætninger/noter er vist i Bilag 12

BILAG 12: FORUDSÆTNINGER TIL DEN MODREGNEDE BALANCE TIL REKONSTRUKTIONSPLANEN

1 Grunde og bygninger samt driftsmidler og inventar

Baseret på ekstern vurdering foretaget af Colliers umiddelbart før indledning af rekonstruktionen, er ejendommen Vestervej 1, Viborg, værdiansat til t.DKK 14.500

	t.DKK
Indregnet værdi (kostpris)	16.500
Nedskrivning som følge af vurdering	-2.000
Vurderet værdi pr. 01.03.12	14.500
1. prioritet, realkreditinstitut, restgæld	-14.400
2. prioritet, pengeinstitut, ejerpantebrev	-1.000
Overført til dækning ved virksomhedspant	900
Frie aktiver herfra	0

Driftsmidler og inventar er opdelt i leasede og ikke-leasede aktiver. De ikke-leasede aktiver kan specificeres således: (Afskrevne værdier)

	t.DKK
Kontorinventar	322
Kunst mv.	102
IT i netværk	328
I alt	752
Yderligere nedskrivning, skrottet inventar og IT	-70
Vurderet værdi pr. 01.03.12	682
Grebet af virksomhedspant	-682
Frie aktiver herfra	0

Leasede aktiver kan specificeres således: (Afskrevne værdier)

	t.DKK
Lagerinventar, trucks mv.	781
Sælgerbiler	680
Bil, direktør	378
I alt	1.839
Yderligere nedskrivning, skrottet lagerinventar	-100
Vurderet værdi pr. 01.03.12	1.739
Dækning af leasinggæld (ejendomsforbehold)	-1.175
Frie aktiver herfra	564

I det de leasede aktiver er vigtige for virksomhedens drift og i øvrigt vil være forbundet med store omkostninger ved ophør af leasingkontrakterne, videreføres alle aftalerne.

2 Kapitalandele, datterselskaber og associerede selskaber

Der er negativ egenkapital i de to datterselskaber. På grund af koncernforbindelsen har ABC Handel A/S tidligere indregnet datterselskaberne med den negative indre værdi. I det der er stillet kaution for datterselskaberne, som formodes at ville komme i anvendelse, er det fulde kautionskrav indregnet under simple krav, fratrukket sikkerhed i kapitalandele i associerede selskaber.

For kapitalandelene i de associerede selskaber, er der benyttet indregning til indre værdi. Kapitalandelene er stillet til sikkerhed for datterselskabernes engagement med pengeinstitut.

3 Ansvarlige lån, datterselskaber

På grund af den negative situation i datterselskaberne, er disse tilgodehavender værdiansat til 0, idet de forventes at skulle eftergives.

BILAG 12: FORUDSÆTNINGER TIL DEN MODREGNEDE BALANCE TIL REKONSTRUKTIONSPLANEN, FORTSAT

4 Varebeholdninger

Varebeholdningerne er værdiansat ud fra en fysisk lagerkontrol foretaget af EKE og hans revisor. Efterfølgende er der foretaget beregning af ukuransnedskrivning ud fra varenes alder og omsætningshastighed. Værdiansættelsen er gennemgået af SR uden bemærkninger.

Varebeholdningerne kan specificeres således:

	t.DKK
Opgjort værdi ud fra lageroptælling, før nedskrivning	3.810
Ukuransnedskrivning	-780
Vurderet værdi pr. 01.03.12	3.030
Grebet af virksomhedspant*	-2.534
Frie aktiver herfra	496

*I det virksomhedspantet dækkes fuldt ud af de omfattede aktiver, er den andel af aktiverne der overstiger pantet, vist under denne aktivpost, idet denne forventes udskilt fra pantet ved godtgørelse til virksomhedspanthaver.

5 Tilgodehavender fra salg

Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser er gennemgået med EKE og dennes revisor. Der er desuden udsendt saldomeddelelser og foretaget kontrol af efterfølgende indbetalinger. Der er særligt foretaget gennemgang af dubiose debitorer med henblik på korrekt værdiansættelse af disse. Der er indhentet cirkulæreskrivelser fra 4 debitorer, der er under konkursbehandling. Derudover er der foretaget en skønsmæssig nedskrivning vedrørende 2 debitorer, der er under rekonstruktion samt et antal debitorer, hvor der vurderes at komme tvister omkring betaling af det fulde beløb

Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser kan specificeres således:

	t.DKK
Debitorer ud fra udtræk fra bogholderi	3.026
Nedskrivning på baggrund af cirkulæreskrivelser	-542
Skønnet yderligere nedskrivning, dubiose debitorer/tvister	-200
Vurderet værdi pr. 01.03.12	2.284
Grebet af virksomhedspant	-2.284
Frie aktiver herfra	0

6 Mellemregninger, datterselskaber

På grund af den negative situation i datterselskaberne, er disse tilgodehavender værdiansat til 0, idet de forventes at skulle eftergives.

7 Udskudte skatteaktiver

Skatteaktiver er nedskrevet til 0 kr. Det er regnskabsteknisk og kan dermed ikke anvendes til at fyldestgøre selskabets kreditorer. Det udskudte skatteaktiv kan dog have en værdi for selskabet fremadrettet, alt afhængig af hvordan rekonstruktionen gennemføres.

8 Andre tilgodehavender

Andre tilgodehavender er gennemgået og kontrolleret til underliggende dokumentation. Tilgodehavenderne er ikke dækket af virksomhedspantet

	t.DKK
Tilgodehavende lønrefusion	230
Tilgodehavende skadesdækning, forsikring	225
Medarbejderudlån	26
Frie aktiver herfra	481

Der vurderes ikke at være behov for nedskrivning heraf.

BILAG 12: FORUDSÆTNINGER TIL DEN MODREGNEDE BALANCE TIL REKONSTRUKTIONSPLANEN, FORTSAT

9 Periodeafgrænsningsposter

Har sædvanligvis ingen reel økonomisk værdi, hvis fortsat drift forudsættes (kan ikke anvendes til fyldestgørelse af selskabets kreditorer i fortsat drift), hvorfor disse nedskrives til 0 kr.

10 Likvide beholdninger

Likvide beholdninger udgøres af valutakonti til udenlandske betalinger. I det kontiene er i samme pengeinstitut som kassekrediten, vil de blive modregnet heri.

11 Honorar til tilsyn

Omkostningen er anslået.

12 Driftsomkostninger i rekonstruktion

Anslået beløb for rekonstruktørgodkendt gæld i rekonstruktionsperioden

13 Løn og fratrædelsesgodtgørelser

	t.DKK
Feriepengehensættelse pr. 1/3 2012	300
Øvrige forventede lønkrav	54
I alt	354

Begge forpligtelser har fortrinsrang iht. KL §95 stk. 1, litra 1 og 4, jf. § 158, stk. 2, litra 2.

14 Småfordringer - skøn - 100% indfrielse

Der antages ikke at være nogen småfordringer med forrang iht. KL § 158, stk. 2, litra 4.

15 Foreslået dividende

Ud fra den forventede dividende er der ansat en foreslået dividende, der efterlader plads til mindre ændringer i forudsætningerne i forbindelse med rekonstruktionsarbejdet. Forskellen mellem forventet og foreslået dividende udgør t.DKK 57.

16 Eventualaktiver

Der er ved gennemgang af virksomhedens bogholderi samt verserende sager ikke fundet tegn på, at der skulle være nogen eventualaktiver.

17 Eventualforpligtelser

Der forventes en udgift vedrørende en verserende reklamations sag på t.DKK 250. Beløbet har ikke været indregnet i balancen, men er tillagt de simple fordringer til akkordering.

18 Ansvarligt lån fra moderselskab

Der er tale om et sædvanligt ansvarligt lån fra moderselskabet. Lånet vil blive eftergivet i forbindelse med gennemførelse af rekonstruktionen.

BILAG 12: FORUDSÆTNINGER TIL DEN MODREGNEDE BALANCE TIL REKONSTRUKTIONSPLANEN, FORTSAT

19 Kassekredit

Kassekreditten bliver delvist dækket af virksomhedspantet og delvist af ejerpantebrevet i ejendommen Vestervej 1, Viborg. Beløbet, der overføres til simple fordringer, kan specificeres således:

	t.DKK
Kassekreditsaldo pr. 1/3 2012	7.805
Modregnet indestående på valutakonti	-100
Andel, der dækkes af virksomhedspantet	-5.500
Andel, der dækkes af ejerpantebrevet, se note 1	-100
Saldo overført til akkordfordringer	2.105

Dækningen i virksomhedspantet kan specificeres således:

	t.DKK
Ikke-leasede driftsmidler og inventar	682
Tilgodehavender fra salg af varer	2.284
Varebeholdninger	3.030
Varebeholdninger overført til frie aktiver pga. fuld dækning af virksomhedspant	-496
Dækning af virksomhedspant	5.500

20 Leverandørgæld

Leverandørgæld overføres fuldt ud til simple fordringer, idet der ikke eksisterer nogen garantistillelser, reklamationssager eller andet, der ville kunne tjene til revurdering af disse.

Der er ikke gengivet yderligere specifikation af denne saldo.

21 Anden gæld

Anden gæld består delvist af KL § 95-krav og delvist af simple fordringer. Saldoen kan specificeres således:

	t.DKK
Lønkrav, jf. note 13	354
Skyldig moms og told	542
Skyldigt bestyrelseshonorar (ikke fortrinsstillet)	400
Skyldige omkostninger og renter	806
Skyldig saldo vedr. maskinkøb, uden sikkerhed	532
Skyldigt beløb vedr. tabt retssag (domfældet)	400
Afsat revisorhonorar og advokathonorar (før rekonstruktion)	174
Anden gæld i alt	3.208
Overført til KL § 95-krav	-354
Saldo overført til akkordfordringer	2.854

**BILAG 13: MODREGNET BALANCE OG AFVIGELSESFORKLARING TIL
REONSTRUKTIONSFORSLAG**

Værdiansættelserne i statusoversigten er foretaget med fortsat drift for øje (KL 165 stk. 2)

	Bogført værdi 01/03 2012	Nedskriv- ninger	Vurdering pr. 01/03 2012	Behæftelser	Netto- aktiver	Note
Grunde og bygninger	16.500	-2.000	14.500	-14.500	0	1
Driftsmidler og inventar, ej leaset	752	-70	682	-682	0	1
Driftsmidler og inventar, leaset	1.839	-100	1.739	-1.175	564	1
Kapitalandel, Datter 1	-430	430	0	0	0	2
Kapitalandel, Datter 2	-283	283	0	0	0	2
Kap. andele i ass. selskaber	2.698	0	2.698	-2.698	0	2
Ansvarligt lån, Datter 1	1.250	-1.250	0	0	0	3
Ansvarligt lån, Datter 2	1.250	-1.250	0	0	0	3
Varebeholdninger	3.810	-780	3.030	-2.334	696	4
Tilgodehavender fra salg	3.026	-542	2.484	-2.484	0	5
Mellemregning, Datter 1	420	-420	0	0	0	6
Mellemregning, Datter 2	470	-470	0	0	0	6
Udskudt skatteaktiv	1.518	-1.518	0	0	0	7
Andre kortfr. tilgodehavender	481	0	481	0	481	8
Periodeafgrænsningsposter	280	-280	0	0	0	9
Likvide beholdninger	100	0	100	-100	0	10
	33.681	-7.967	25.714	-23.973		
Ubehæftede aktiver i alt					1.741	
<i>Ikke berørte krav:</i>						
Honorar tilsyn		(KL §93)			-300	11
Driftsomkostninger i rekonstruktion		(KL §94)			-180	12
Lønkrav		(KL §95)			-432	13
Småfordringer - skøn - 100% indfrielse		(KL 158 - 2)			0	14
Nettoaktiver herefter til usikrede kreditorer					829	
Akkordkreditorer ifølge særskilt specifikation					8.143	
Beregnet dividende					10,18%	
Foreslået dividende					10,18%	15
Forventet dividende ved konkurs					0,00%	
Egenkapital efter akkordering					2.698	
Eventualaktiver					0	16
Eventualforpligtelser					180	17

Opgørelse af usikrede kreditorer (hjælpekema)

	Bogført værdi 01/03 2012	Nedskr./ regul.	Vurdering pr. 01/03 2012	Gæld forlods fyldesgjort	Netto	Note
Realkreditlån, nom. t.DKK15.000	14.400	0	14.400	-14.400	0	1
Ansvarlig gæld, moderselskab	2.500	-2.500	0	0	0	18
Leasinggæld	1.175	0	1.175	-1.175	0	1
Kassekredit	7.805	0	7.805	-5.700	2.105	19
Leverandørgæld	2.980	0	2.980	0	2.980	20
Anden gæld	3.208	0	3.208	-432	2.776	21
Ikke regnskabsmæssigt indregnet gæld pr. 30/6 2009	0	180	180	0	180	17
Kautionskrav, datterselskaber med sikkerhed i ass. selskaber	0	2.800	2.800	-2.698	102	2
	32.068	480	32.548	-24.405	8.143	

Egenkapitalforklaring

Egenkapital ifølge årsrapport 30.06.11	2.036
Resultat regnskabsåret frem til 01.03.12	-423
Kautionskrav, datterselskaber	-102
Ikke regnskabsm. indregnet gæld pr. 01.03.12	-180
Værdiregulering, aktiver	-7.967
Akkordomkostninger	-480
Eftergivelse af gæld, moderselskab	2.500
Egenkapital før akkordering	-4.616
Akkordering	7.314
Egenkapital efter akkordering	2.698

**BILAG 13: MODREGNET BALANCE OG AFVIGELSESFORKLARING TIL
REONSTRUKTIONSFORSLAG, FORTSAT**

Afvigelsesforklaring i forhold til balance pr. 01.03.12, jf. konkurslovens § 11c, stk. 2

	t.DKK
Nettoaktiver ifølge § 11c, stk. 2 - balance (Bilag 11)	637
Reguleret nedskrivning af tilgodehavender fra salg pga. indbetaling fra skønsmæssigt nedskrevne debitorer	200
Regulering af beløb til dækning af rekonstruktørgodkendt gældsoptagelse under rekonstruktionen	70
Indregning af yderligere fortrinsstillet lønkrav, indregnet under simple fordringer i modregnet balance til rekonstruktionsplan	-78
Korrigerede nettoaktiver herefter	829
Akkordkreditorer ifølge § 11c stk. 2 - balance (Bilag 11)	8.291
Regulering af eventualforpligtelse vedr. reklamationsag på baggrund af endelig domsfældelse	-70
Indregning af yderligere fortrinsstillet lønkrav, indregnet under simple fordringer i modregnet balance til rekonstruktionsplan	-78
Korrigerede akkordkreditorer herefter	8.143
Beregnet akkorddividende (endelig)	10,18%
Foreslået akkorddividende i § 11c, stk. 2 - balance Bilag 11)	7,50%

De regulerede felter er markeret med gult i den modregnede balance.

I forhold til forudsætningerne for rekonstruktionsforslagets modregnede balance, henvises til forudsætningerne for den modregnede balance til rekonstruktionsplanen som godkendt på fordringshavermøde den 30. marts 2012 (Bilag 12) samt ovenstående afvigelsesforklaring.

Udbetaling af dividenden til akkordkreditorerne foreslås at foregå i 2 lige store rater henholdsvis den 1. oktober 2012 og den 1. januar 2013.

Til kreditorerne i ABC Handel A/S under rekonstruktion**REDEGØRELSE FRA REKONSTRUKTØR OG TILLIDSMAND****1. Indledning**

Undertegnede advokat Anders D. Vest og statsautoriseret revisor Søren Rasmussen er den 6. marts 2012 beskikket som henholdsvis rekonstruktør og regnskabskyndig tillidsmand i ABC Handel A/S under rekonstruktion. Under henvisning til konkurslovens § 13 b, stk. 1, nr. 3 afgiver vi følgende redegørelse og erklæringer:

a. Kommentarer til statusoversigten

Den fremlagte statusoversigt udviser en positiv egenkapital på 2,7 mio. DKK. Den positive egenkapital er, sammenholdt med den statusoversigt, der blev fremlagt i forbindelse med vedtagelse af rekonstruktionen, stort set uændret.

Omstødelige forhold er ikke indarbejdet i statusoversigten og forudsættes derfor i tilfælde af omstødelse at blive udloddet til kreditorerne som tillæg til dividenden.

b. Redegørelse for sammenhæng mellem statusoversigt og senest aflagte regnskab

Den senest indsendte årsrapport er for 2010/11. Med udgangspunkt i denne er egenkapitalen ifølge rekonstruktionsplanen vist i bilag til statusoversigten, hvortil der henvises. I denne statusoversigt er desuden inkluderet en afvigelsesforklaring i forhold til den mindre forskel, der er til statusoversigten som fremlagt ved vedtagelse af rekonstruktionen den 30. marts 2012.

c. Oplysning om omstødelige forhold

Vi har gennemgået selskabets bogholderi og sikkerhedsdokumenter med henblik på at afdække, hvorvidt der foreligger forhold, der bør søges omstødt. I denne forbindelse er vi ikke stødt på forhold, der vurderes at kunne danne grundlag for en omstødelsessag.

d. Oplysning om ansvarspådragende forhold

Vi har ligeledes gennemgået selskabets bogholderi, samt øvrige tilgængelige oplysninger, med henblik på at afdække, hvorvidt der foreligger forhold, der kan være ansvarspådragende for selskabets ledelse. I denne forbindelse, er vi ikke stødt på forhold, der vurderes at kunne være ansvarspådragende for ledelsen.

e. Oplysning om årsagen til skyldnerens vanskeligheder

Årsagen til skyldnerens vanskeligheder, skal især findes i 3 forhold:

- Faldende omsætning og indtjening som følge af afmatning på markedet, og herunder manglende evne til at omstille virksomhedens drift og kapacitet hurtigt nok til den ændrede efterspørgsel og indtjening.
- Negative resultater fra de koncernforbundne datterselskaber
- Manglende likviditet som følge af store pengebindinger på varelager, øget kredittid hos debitorer, dyre leasingkontrakter samt manglende mulighed for finansiel støtte fra koncernforbundne selskaber.

f. Anslået dividende i tilfælde af skyldnerens konkurs

I tilfælde af en umiddelbar konkurs skønner vi, at konkursdividenden for usikrede kreditorer vil være 0. Dette skyldes, at virksomhedens anlægsaktiver vurderes at have en væsentlig højere værdi ved videreførelse af virksomheden. En konkurs vil således udløse en væsentligt lavere realisationsværdi for disse aktiver.

g. Forløbet af samarbejdet med skyldneren under rekonstruktionsbehandlingen

Samarbejdet med selskabets bestyrelse, direktion og personale har fungeret godt, og vi har modtaget alle de oplysninger, vi har udbedt os til brug for vores arbejde.

h. Erklæring fra rekonstruktør

Jeg erklærer, at det fremsatte rekonstruktionsforslag efter mit skøn er rimeligt, og at forslaget frembyder en tilstrækkelig betryggelse for akkordens opfyldelse.

Viborg, den 27. august 2012

Anders D. Vest
Rekonstruktør

h. TILLIDSMANDENS ERKLÆRING OM REKONSTRUKTIONSFORSLAGETS RIMELIGHED OG BETRYGGELSE FOR OPFYLDELSE

Jeg har som regnskabskyndig tillidsmand, i henhold til konkursloven § 13b, pkt. 3h, gennemgået det, for ABC Handel A/S under rekonstruktion, fremlagte rekonstruktionsforslag af den 27.08.12 med henblik på at afgive en erklæring om, hvorvidt forslaget efter mit skøn er rimeligt og frembyder en tilstrækkelig betryggelse for forslagens opfyldelse.

Rekonstruktøren og selskabets ledelse har ansvaret for udarbejdelsen af rekonstruktionsforslaget og for, at det er rimeligt og frembyder en tilstrækkelig betryggelse for forslagens opfyldelse. Mit ansvar er, på grundlag af det af mig udførte arbejde, at udtrykke en konklusion om, hvorvidt rekonstruktionsforslaget efter mit skøn er rimeligt og frembyder en tilstrækkelig betryggelse for forslagens opfyldelse.

Det udførte arbejde

Jeg har udført mit arbejde i overensstemmelse med den danske standard om andre erklæringsopgaver med sikkerhed med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for min konklusion. Den opnåede sikkerhed er begrænset, idet mit arbejde i forhold til en opgave med høj grad af sikkerhed har været begrænset til først og fremmest at omfatte forespørgsler til rekonstruktøren og virksomhedens ledelse samt analytiske handlinger.

Det er min opfattelse, at det udførte arbejde giver et tilstrækkeligt grundlag for min konklusion.

Konklusion

Ved det udførte arbejde er jeg ikke blevet bekendt med forhold, der giver mig anledning til at konkludere, at rekonstruktionsforslaget efter mit skøn ikke er rimeligt og frembyder en tilstrækkelig betryggelse for forslagens opfyldelse.

Supplerende oplysning

Uden at det påvirker min konklusion, skal jeg oplyse, at rekonstruktionsforslaget er udarbejdet med udgangspunkt i værdiansættelsen af skyldnerens aktiver på tidspunktet for indledning af rekonstruktionsbehandling. Jeg henviser endvidere til rekonstruktionsforslagets afsnit 3 (Bilag 12+13), hvor der redegøres for rekonstruktionsforslagets forudsætninger.

Viborg, den 27. august 2012

Søren Rasmussen
Statsaut. Revisor
Regnskabskyndig tillidsmand

BILAG 15: DRIFTSRESULTATER, PERIODEOPDELT OG INDREGNING AF REKONSTRUKTIONSFORSLAG

Resultatopgørelse før og efter rekonstruktion

	2010/11		01.07.11- 01.03.12		Indregn rekon- struktion		01.07.11- 01.03.12		02.03.12- 30.06.12		01.07.12 25.08.12	
	t.DKK	t.DKK	t.DKK	t.DKK	t.DKK	t.DKK	inkl. rekon. t.DKK	t.DKK	t.DKK	t.DKK	t.DKK	t.DKK
Nettoomsætning	18.751		12.451		0		12.451		6.414		18.865	3.245
Vareforbrug	-11.751		-7.340		0		-7.340		-3.698		-11.038	-1.842
Dækningsbidrag I	7.000		5.111		0		5.111		2.716		7.827	1.403
Personaleomkostninger	-4.853		-3.103		0		-3.103		-1.444		-4.547	-702
Dækningsbidrag II	2.147		2.008		0		2.008		1.272		3.280	701
Administrationsgager	-895		-541		0		-541		-271		-812	-116
Salgsomkostninger	-241		-161		0		-161		-79		-240	-32
Lokaleomkostninger	-341		-207		0		-207		-108		-315	-51
Administrationsomkostninger	-148		-89		0		-89		-42		-131	-24
Øvrige omkostninger	-53		-32		0		-32		-17		-49	-9
Andre eksterne omkostninger i alt	-1.678		-1.030		0		-1.030		-517		-1.547	-232
Resultat før afskrivninger	469		978		0		978		755		1.733	469
Afskrivninger	-632		-421		0		-421		-198		-619	-103
Resultat før finansielle poster	-163		557		0		557		557		1.114	366
Resultatandel, tilknyttede virksomheder	-232		-140		0		-140		0		0	0
Resultatandel, associerede virksomheder	385		220		0		220		126		346	58
Andre finansielle indtægter	0		0		0		0		0		0	0
Andre finansielle omkostninger	-1.702		-1.201		0		-1.201		-301		-1.502	-250
Resultat før indregning af rekonstruktion	-1.712		-564		0		-564		382		-42	174

Overført til næste side

BILAG 15: DRIFTSRESULTATER, PERIODEOPDELT OG INDREGNING AF REKONSTRUKTIONSFORSLAG, FORTSAT

Resultatopgørelse før og efter rekonstruktion, fortsat

	2010/11	01.07.11- 01.03.12	Indregn rekon- struktion	01.03.12 inkl. rekon. t.DKK	02.03.12- 30.06.12	2011/12	01.07.12
	t.DKK	t.DKK		t.DKK	t.DKK	t.DKK	t.DKK
Honorar i rekonstruktionen	0	0	-300	-300	0	-300	0
Rekonstruktørgodkendt gæld fra rekonstruktionen	0	0	-180	-180	0	-180	0
Nedskrivninger på driftsmidler	0	0	-170	-170	0	-170	0
Regulering af værdi, kapitalandele i datterselskaber	0	0	713	713	0	713	0
Nedskrivning af ansvarlige lån, datterselskaber	0	0	-2.500	-2.500	0	-2.500	0
Nedskrivning af varelager	0	0	-780	-780	0	-780	0
Nedskrivning på tilgodehavender fra salg	0	0	-542	-542	0	-542	0
Nedskrivning på mellemregning med datterselskaber	0	0	-890	-890	0	-890	0
Tilbageførsel af periodeafgrænsningsposter	0	0	-280	-280	0	-280	0
Eftergivelse af gæld til moderselskab	0	0	2.500	2.500	0	2.500	0
Akkordering af gæld ifølge rekonstruktionsforslaget	0	0	7.314	7.314	0	7.314	0
Resultat før skat	-1.712	-564	4.885	4.321	382	4.843	174
Skat af årets resultat	428	141	0*	141	-96	-1.211	-44
Årets resultat	-1.284	-423	4.885	4.462	287	3.632	131

*Der er ikke indregnet eventuel skat af disse transaktioner

BILAG 15: DRIFTSRESULTATER, PERIODEOPDELT OG INDRÆGNING AF REKONSTRUKTIONSFORSLAG, FORTSAT

Balance før og efter rekonstruktion	Regulering				Åbnings- balance 01.03.12	IA	30.06.12 t.DKK	25.08.12 t.DKK
	30.06.11 t.DKK	01.03.12 t.DKK	ifølge rekon- struktion					
Aktiver:								
Grunde og bygninger	16.500	16.500	-2.000		14.500		14.500	14.500
Driftsmidler og inventar, ikke-leasede	773	752	-70		682		604	588
Driftsmidler og inventar, leasede	2.239	1.839	-100		1.739		1.619	1.532
Materielle anlægsaktiver i alt	19.512	19.091	-2.170		16.921		16.723	16.620
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-573	-713	713		0		0	0
Kapitalandele i associerede virksomheder	2.478	2.698	0		2.698		2.824	2.882
Ansvaltige lån, tilknyttede virksomheder	2.500	2.500	-2.500		0		0	0
Finansielle anlægsaktiver i alt	4.405	4.485	-1.787		2.698		2.824	2.882
Anlægsaktiver i alt	23.917	23.576	-3.957		19.619		19.547	19.502
Lager af færdigvarer	3.590	3.810	-780		3.030		2.720	2.690
Lagerbeholdninger i alt	3.590	3.810	-780		3.030		2.720	2.690
Tilgodehavender fra salg (før rekonstruktion)	3.012	3.026	-542		2.484		363	102
Tilgodehavender fra salg (efter rekonstruktion)							1.917	1.947
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	881	890	-890		0		0	0
Udskudt skatteaktiv	1.377	1.518	-1.518		0		0	0
Andre tilgodehavender	530	481	0		481		470	465
Periodeafgrænsningsposter	330	280	-280		0		220	220
Tilgodehavender i alt	6.130	6.195	-3.230		2.965		2.970	2.734
Likvide beholdninger i alt	111	100	0		100		110	110
Omsætningsaktiver i alt	9.831	10.105	-4.010		6.095		5.800	5.534
Aktiver i alt	33.748	33.681	-7.967		25.714		25.347	25.036

BILAG 15: DRIFTSRESULTATER, PERIODEOPDELT OG INDREGNING AF REKONSTRUKTIONSFORSLAG, FORTSAT

Balance før og efter rekonstruktion	Regulering			Åbnings- balance	IA	30.06.12 t.DKK	25.08.12 t.DKK
	30.06.11 t.DKK	01.03.12 t.DKK	ifølge rekon- struktion	01.03.12			
Passiver:							
Selskabskapital	5.000	5.000	0	5.000		2.500	2.500
Overført resultat	-2.964	-3.387	0	-3.387		451	582
Nedskrivning af ejendom , direkte på egenkapital	0	0	-2.000	-2.000		0	0
Nedskrivning af udskudt skatteaktiv, direkte på egenkapital	0	0	-1.518	-1.518		0	0
Indregning af resultat af rekonstruktion	0	0	4.885	4.885		0	0
Ikke-indregnede gældsforpligtelser pr. 01.03.12	0	-180	0	-180		0	0
Indregnet kautionskrav, datterselskaber		-102	0	-102		0	0
Egenkapital i alt	2.036	1.331	1.367	2.698		2.951	3.082
Gæld til realkreditinstitutter	14.380	14.320	0	14.320		14.300	14.300
Kreditinstitutter i øvrigt, (leasinggæld)	1.150	1.075	0	1.075		1.050	1.050
Ansvarlig gæld, tilknyttede virksomheder	2.500	2.500	-2.500	0		0	0
Langfristede gældsforpligtelser ialt	18.030	17.895	-2.500	15.395		15.350	15.350
Kort del af langfristet gæld til realkreditinstitutter	80	80	0	80		80	80
Kort del af langfristet gæld til kreditinstitutter i øvrigt	100	100	0	100		100	100
Kreditinstitutter i øvrigt (tidl. kassekredit)	7.126	7.805	-2.105	5.700		0	0
Kreditinstitutter i øvrigt (Ny kassekredit)	0	0	480	480		2.580	2.252
Leverandører af varer og tjenesteydelser (før rekonstruktion)	2.536	2.980	-2.980	0		0	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser (efter rekonstruktion)	0	0	0	0		1.412	1.395
Anden gæld (før rekonstruktion)	3.840	3.208	-2.776	432		300	250
Kautionskrav og ikke-indregnet gæld pr. 01.03.12	0	282	-282	0			
Anden gæld (efter rekonstruktion inkl. beregnet skat)	0	0	0	0		1.745	1.698
Akkordkreditorer ifølge rekonstruktionsforslag	0	0	829	829		829	829
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	13.682	14.455	-6.834	7.621		7.046	6.604
Gældsforpligtelser i alt	31.712	32.350	-9.334	23.016		22.396	21.954
Passiver i alt	33.748	33.681	-7.967	25.714		25.347	25.036

Det forudsættes, at frikøb af varelager fra tidl. virksomhedspant samt indbetalinger på tilgodehavender fra salg før rekonstruktion har udlignet den tidligere kassekredit
Omkostninger til honorar til rekonstruktør og tillidsmand samt rekonstruktørgodkendt gæld er indregnet som træk på den nye kassekredit.